八十卷本：第二十九卷至第三十二卷

大方广佛华严经

（简体注音本）

仁慧草堂编制

说 明

本简体注音版《大方广佛华严经》电子书，是根据《乾隆大藏经》大乘华严部，第 0084 部，唐于阗国三藏沙门实叉难陀译《大方广佛华严经》（80 卷）影印本校正注音的。读诵仪轨取自福建莆田广化寺《大方广佛华严经》印本，华严字母根据柏林禅寺《华严字母》印本校正，标点符号及注音仅供参考。

为了便于读诵，本电子书按顺序每四卷合为一册，共二十册。若每天读一册，可二十天读完。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇二二年四月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

Email：renhuicaotang@163.com

南無本師釋迦牟尼佛

目 录

起诵仪 ..... - 1 -
香赞 ..... - 1 -
开经偈 ..... - 1 -
大方广佛华严经卷第二十九 ..... - 2 -
十回向品第二十五之七 ..... - 2 -
补阙真言 ..... - 21 -
举赞 ..... - 21 -
举字母赞 ..... - 21 -
华严字母 ..... - 22 -
回向偈 ..... - 23 -
大方广佛华严经卷第三十 ..... - 24 -
十回向品第二十五之八 ..... - 24 -
补阙真言 ..... - 45 -
举赞 ..... - 45 -
举字母赞 ..... - 45 -
华严字母 ..... - 46 -
回向偈 ..... - 47 -
大方广佛华严经卷第三十一 ..... - 48 -
十回向品第二十五之九 ..... - 48 -
补阙真言 ..... - 75 -
举赞 ..... - 75 -
举字母赞 ..... - 75 -
华严字母 ..... - 76 -
回向偈 ..... - 77 -
大方广佛华严经卷第三十二 ..... - 78 -
十回向品第二十五之十 ..... - 78 -
补阙真言 ..... - 96 -
举赞 ..... - 96 -
举字母赞 ..... - 96 -
华严字母 ..... - 97 -
回向偈 ..... - 98 -

● 起诵仪

xiāngzàn

香赞

（一遍）

lú xiāngzhà ruò　fǎ jiè méngxūn　zhū fó hǎi huì xī yáowén　suí chù
炉香乍爇. 法界蒙薰. 诸佛海会悉遥闻. 随处
jié xiángyún　chéng yì fāng yīn　zhū fó xiànquánshēn
结祥云. 诚意方殷. 诸佛现全身.

ná mó xiāngyún gài pú sà mó hē sà
南无香云盖菩萨摩诃萨（合掌三称）

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南无本师释迦牟尼佛（合掌三称）

kāi jīng jì

开经偈

（一遍）

wú shàngshènshēnwēimiào fǎ　bǎiqiānwàn jié nánzāo yù
无上甚深微妙法　百千万劫难遭遇
wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí　yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我今见闻得受持　愿解如来真实义

ná mó dà fāngguǎng fó huāyánjīng
南无大方 广 佛华严经（合掌三称）

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南无本师释迦牟尼佛（合掌三称）

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì èr shí jiǔ

大方广佛华严经卷第二十九

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译[1]

shí huí xiàng pǐn dì èr shí wǔ zhī qī

十回向品第二十五之七

fó zǐ yún hé wéi pú sà mó hē sà děng suí shùn yī qiè

“佛子！云何为菩萨摩诃萨等随顺一切

zhòngshēng huí xiàng

众生回向？

fó zǐ cǐ pú sà mó hē sà suí suǒ jī jí yī qiè shàngēn

“佛子！此菩萨摩诃萨随所积集一切善根，

suǒ wèixiǎoshàngēn dà shàngēn guǎngshàngēn duōshàngēn wú

所谓小善根、大善根、广善根、多善根、无

liàngshàngēn zhǒngzhǒngshàngēn wēi chén shù shàngēn ē sēng qí

量善根、种种善根、微尘数善根、阿僧祇

shàngēn wú biān jì shàngēn bù kě sī shàngēn bù kě liángshàngēn

善根、无边际善根、不可思善根、不可量善根、

fó jìng jiè shàngēn fǎ jìng jiè shàngēn sēngjìng jiè shàngēn shàn zhī

佛境界善根、法境界善根、僧境界善根、善知

shí jìng jiè shàngēn yī qiè zhòngshēngjìng jiè shàngēn fāngbiànshànqiǎo

识境界善根、一切众生境界善根、方便善巧

jìng jiè shàngēn xiū zhūshàn xīn jìng jiè shàngēn nèi jìng jiè shàngēn

境界善根、修诸善心境界善根、内境界善根、

wài jìng jiè shàngēn wú biānzhùdào fǎ jìng jiè shàngēn qín xiū yī qiè

外境界善根、无边助道法境界善根、勤修一切

shěshàngēn lì shèng zhì jiū jìng chí jìng jiè shàngēn yī qiè shě wú bú

舍善根、立胜志究竟持净戒善根、一切舍无不

shòukān rěn shàngēn cháng jīng jìn xīn wú tuì shàngēn yǐ dà fāngbiàn

受堪忍善根、常精进心无退善根、以大方便

rù wú liàngsānmèishàngēn yǐ zhì huì shànguāncháshàngēn zhī yī qiè

入无量三昧善根、以智慧善观察善根、知一切

[1] 丽本：于闐國三藏實叉難陀奉制譯；永乐北藏本及龙藏本：唐于闐國三藏沙門實叉難陀譯

zhòngshēng xīn xíngchā bié shàngēn jí wú biāngōng dé shàngēn qín xiū
众 生 心行差别善根、集无边功德善根、勤修
xí pú sà yè xíngshàngēn pǔ fù yù yī qiè shì jiānshàngēn fó zǐ
习菩萨业行善根、普覆育一切世间善根。佛子！
pú sà mó hē sà yú cǐ shàngēn xiū xíng ān zhù qù rù shèshòu jī jí
菩萨摩诃萨于此善根修行安住，趣入摄受，积集
bàn jù wù jiě xīn jìng kāi shì fā qǐ shí dé kānrěn xīn bì è
办[2]具，悟解心净；开示发起时，得堪忍心，闭恶
qù mén shànshè zhū gēn wēi yí jù zú yuǎn lí diāndǎo zhèng
趣门；善摄诸根，威仪具足，远离颠倒，正
xíngyuánmǎn kānwéi yī qiè zhū fó fǎ qì néngzuòzhòngshēng fú dé
行圆满；堪为一切诸佛法器，能作众生福德
liángtián wéi fó suǒniàn zhǎng fó shàngēn zhù zhū fó yuàn xíngzhū
良田；为佛所念，长佛善根，住诸佛愿，行诸
fó yè xīn dé zì zài děngsān shì fó qù fó dàochǎng rù rú
佛业，心得自在，等三世佛；趣佛道场，入如
lái lì jù fó sè xiàng chāozhū shì jiān bú yàoshēngtiān bù tān
来力，具佛色相，超诸世间；不乐生天，不贪
fù lè bù zhuózhū xíng yī qiè shàngēn xī yǐ huí xiàng wéizhūzhòng
富乐，不著诸行；一切善根悉以回向，为诸众
shēnggōng dé zhī zàng zhù jiū jìngdào pǔ fù yī qiè yú xū wàngdào
生功德之藏；住究竟道，普覆一切，于虚妄道
zhōng bá chūzhòngshēng lìng qí ān zhù yī qiè shàn fǎ biànzhū jìng jiè
中拔出众生，令其安住一切善法，遍诸境界
wú duàn wú jìn kāi yī qiè zhì pú tí zhī mén jiàn lì zhì chuáng
无断无尽；开一切智菩提之门，建立智幢，
yán jìng dà dào pǔ néng shì xiàn yī qiè shì jiān lìng chúgòu rǎn xīn shàn
严净大道；普能示现一切世间，令除垢染，心善
tiáo fú shēng rú lái jiā jìng fó zhǒngxìng gōng dé jù zú zuò dà
调伏，生如来家，净佛种性；功德具足，作大
fú tián wéi shì suǒ yī ān lì zhòngshēngxián lìng qīngjìng cháng qín
福田，为世所依；安立众生，咸令清净，常勤
xiū xí yī qiè shàngēn
修习一切善根。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǐ jìng zhì yuàn pú tí xīn lì xiū
“佛子！菩萨摩诃萨以净志愿菩提心力修

[2] 丽本：辨；永乐北藏本及龙藏本：辦

zhū shàngēn shí zuò shì niànyán cǐ zhūshàngēn shì pú tí xīn zhī
诸善根时，作是念言：‘此诸善根是菩提心之
suǒ jī jí shì pú tí xīn zhī suǒ sī wéi shì pú tí xīn zhī suǒ fā qǐ
所积集，是菩提心之所思惟，是菩提心之所发起，
shì pú tí xīn zhī suǒ zhì yào shì pú tí xīn zhī suǒzēng yì jiē wèi lián
是菩提心之所志乐，是菩提心之所增益；皆为怜
mǐn yī qiè zhòngshēng jiē wèi qù qiú yī qiè zhǒng zhì jiē wèi chéng jiù
愍一切众生，皆为趣求一切种智，皆为成就
rú lái shí lì zuò shì niàn shí shàngēnzēng jìn yǒng bú tuì
如来十力。’作是念时，善根增进，永不退
zhuǎn
转。

fó zǐ pú sà mó hē sà fù zuò shì niàn yuàn wǒ yǐ
“佛子！菩萨摩诃萨复作是念：‘愿我以
cǐ shàngēnguǒbào jìn wèi lái jié xiū pú sà xíng xī yǐ huì shī yī
此善根果报，尽未来劫，修菩萨行，悉以惠施一
qiè zhòngshēng xī yǐ huí xiàng yī qiè zhòngshēng pǔ biàn wú yú
切众生，悉以回向一切众生，普遍无余。
yuàn lìng ē sēng qí shì jiè zhēnbǎochōngmǎn ē sēng qí shì jiè yī fú
愿令阿僧祇世界珍宝充满，阿僧祇世界衣服
chōngmǎn ē sēng qí shì jiè miàoxiāngchōngmǎn ē sēng qí shì jiè
充满，阿僧祇世界妙香充满，阿僧祇世界
zhuāngyán jù chōngmǎn ē sēng qí shì jiè wú liàngmó ní bǎochōng
庄严具充满，阿僧祇世界无量摩尼宝充
mǎn ē sēng qí shì jiè miàohuāchōngmǎn ē sēng qí shì jiè shàngwèi
满，阿僧祇世界妙华充满，阿僧祇世界上味
chōngmǎn ē sēng qí shì jiè cái huòchōngmǎn ē sēng qí shì jiè
充满，阿僧祇世界财货充满，阿僧祇世界
chuángzuòchōngmǎn gài yǐ bǎozhàng fū yǐ miào yī ē sēng qí shì
床座充满盖以宝帐、敷以妙衣，阿僧祇世
jiè zhǒngzhǒngzhuāngyánbǎoguānchōngmǎn jiǎ shǐ yī rén jìn wèi lái
界种种庄严宝冠充满。假使一人，尽未来
jié cháng lái qiú suǒ yǐ cǐ děng wù ér huì shī zhī wèicéngyànjuàn
劫，常来求索，以此等物而惠施之，未曾厌倦
ér yǒu xiū xī rú yú yī rén yú yī qiè zhòngshēng xī yì rú shì
而有休息。如于一人，于一切众生悉亦如是。’
fó zǐ pú sà mó hē sà rú shì shī shí wú xū wěi xīn wú xī wàng
佛子！菩萨摩诃萨如是施时，无虚伪心，无希望

xīn wú míng yù xīn wú zhōng huǐ xīn wú rè nǎo xīn dàn fā zhuān
心，无名誉心，无中悔心，无热恼心，但发专
qiú yī qiè zhì dào xīn yī qiè xī shě xīn āi mǐnzhòngshēng xīn jiào
求一切智道心、一切悉舍心、哀愍众生心、教
huàchéngshú xīn jiē lìng ān zhù yī qiè zhì zhì xīn fó zǐ pú sà
化成熟心、皆令安住一切智智心。佛子！菩萨
mó hē sà yǐ zhūshàngēn rú shì huíxiàng jìn wèi lái jié chángxíng huì
摩诃萨以诸善根如是回向，尽未来劫，常行惠
shī zhù yī qiè zhì zhì xīn
施，住一切智智心[3]。

fó zǐ pú sà mó hē sà fù zuò shì niàn wǒ wèi yī
“佛子！菩萨摩诃萨复作是念：‘我为一
zhòngshēng gù yù lìng ē sēng qí shì jiè bǎoxiàngchōngmǎn qī zhī
众生故，欲令阿僧祇世界宝象充满，七支
jù zú xìng jí tiáoshùn shàng lì jīn chuáng jīn wǎng mí fù zhǒng
具足，性极调顺，上立金幢，金网弥覆，种
zhǒngmiàobǎo ér wéizhuāngyán yǐ yòng bù shī yuàn lìng ē sēng qí
种妙宝而为庄严，以用布施；愿令阿僧祇
shì jiè bǎo mǎ chōngmǎn rú lóng mǎ wáng zhǒngzhǒngzhòngbǎozhuāng
世界宝马充满，如龙马王，种种众宝庄
yán zhī jù ér yán shì zhī chí yòng bù shī yuàn lìng ē sēng qí shì jiè
严之具而严饰之，持用布施；愿令阿僧祇世界
jì nǚ chōngmǎn xī néng fū zòuzhǒngzhǒngmiào yīn chí yòng bù shī
妓女充满，悉能敷奏种种妙音，持用布施；
yuàn lìng ē sēng qí shì jiè nán nǚ chōngmǎn chí yòng bù shī yuàn lìng
愿令阿僧祇世界男女充满，持用布施；愿令
ē sēng qí shì jiè jǐ shēnchōngmǎn fā pú tí xīn ér yòng bù shī
阿僧祇世界己身充满，发菩提心而用布施；
yuàn lìng ē sēng qí shì jiè jǐ tóu chōngmǎn qǐ bú fàng yì xīn ér yòng
愿令阿僧祇世界己头充满，起不放逸心而用
bù shī yuàn lìng ē sēng qí shì jiè jǐ yǎnchōngmǎn ér yòng bù shī
布施；愿令阿僧祇世界己眼充满，而用布施；
yuàn lìng ē sēng qí shì jiè jǐ shēnxuè ròu jí yǐ gǔ suǐ chōngmǎn qí
愿令阿僧祇世界己身血肉及以骨髓充满其
zhōng xīn wú gù liàn chí yòng bù shī yuàn lìng ē sēng qí shì jiè zì
中，心无顾恋，持用布施；愿令阿僧祇世界自

[3] 丽本：施；永乐北藏本及龙藏本：施，住一切智智心

zài wáng wèi chōng mǎn qí zhōng chí yòng bù shī yuàn lìng ē sēng qí
在王位充满其中，持用布施；愿令阿僧祇
shì jiè nú pú zuò shǐ chōng mǎn qí zhōng chí yòng bù shī pú sà
世界奴仆作使充满其中，持用布施。’菩萨
mó hē sà yǐ rú shì děng zhǒng zhǒng zhū wù jìn wèi lái jié ān zhù
摩诃萨以如是等种种诸物，尽未来劫，安住
guǎng dà yī qiè shī xīn shī yī zhòng shēng rú yī zhòng shēng jìn
广大一切施心，施一众生；如一众生，尽
zhòng shēng jiè yī qiè zhòng shēng jiē rú shì shī
众生界一切众生皆如是施。

fó zǐ pú sà mó hē sà yú yī shì jiè jìn wèi lái jié
“佛子！菩萨摩诃萨于一世界，尽未来劫，
xiū pú sà xíng yǐ shì děng wù shī yī zhòng shēng rú shì jǐ shī yī qiè
修菩萨行，以是等物施一众生，如是给施一切
zhòng shēng jiē lìng mǎn zú rú yú yī shì jiè yú jìn xū kōng biàn
众生，皆令满足；如于一世界，于尽虚空遍
fǎ jiè yī qiè shì jiè zhōng xī yì rú shì dà bēi pǔ fù zhōng wú jiàn
法界一切世界中悉亦如是，大悲普覆，终无间
xī pǔ jiā āi mǐn suí qí suǒ xū gōng jǐ gòng yǎng bú lìng shī xíng
息，普加哀愍，随其所须供给供养，不令施行
yù yuán ér xī nǎi zhì bù yú yī tán zhǐ qǐng shēng pí juàn xīn fó zǐ
遇缘而息，乃至不于一弹指顷生疲倦心。佛子！
pú sà mó hē sà rú shì shī shí shēng yú cǐ xīn suǒ wèi wú zhuó xīn
菩萨摩诃萨如是施时，生于此心，所谓无著心、
wú fù xīn jiě tuō xīn dà lì xīn shèn shēn xīn shàn shè xīn
无缚心、解脱心、大力心、甚深心、善摄心、
wú zhí xīn wú shòu zhě xīn shàn tiáo fú xīn bù sǎn luàn xīn bú
无执心、无寿者心、善调伏心、不散乱心、不
wàng jì xīn jù zhǒng zhǒng bǎo xìng xīn bù qiú guǒ bào xīn liǎo dá
妄计心、具种种宝性心、不求果报心、了达
yī qiè fǎ xīn zhù dà huí xiàng xīn shàn jué zhū yì xīn lìng yī qiè
一切法心、住大回向心、善决诸义心、令一切
zhòng shēng zhù wú shàng zhì xīn shēng dà fǎ guāng míng xīn rù yī qiè
众生住无上智心、生大法光明心、入一切
zhì zhì xīn
智智心。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǐ suǒ jí shàn gēn yú niàn niàn
“佛子！菩萨摩诃萨以所集善根，于念念

zhōng rú shì huí xiàng suǒ wèi yuàn yī qiè zhòngshēng cái bǎofēng zú
中 如是回 向，所谓：‘愿 一切 众 生 财宝丰足，

wú suǒ fá shǎo yuàn yī qiè zhòngshēngchéng jiù wú jìn dà gōng dé zàng
无所乏少；愿 一切 众 生 成 就无尽大功德藏；

yuàn yī qiè zhòngshēng jù zú yī qiè ān wěnkuài lè yuàn yī qiè zhòng
愿 一切 众 生 具足一切安隐快乐；愿 一切 众

shēngzēngzhǎng pú sà mó hē sà yè yuàn yī qiè zhòngshēngchéngmǎn
生 增 长 菩萨摩诃萨业；愿 一切 众 生 成 满

wú liàng dì yī shèng fǎ yuàn yī qiè zhòngshēng dé bú tuì zhuǎn yī qiè
无量第一 胜 法；愿 一切 众 生 得不退 转 一切

zhì shèng yuàn yī qiè zhòngshēng pǔ jiàn shí fāng yī qiè zhū fó yuàn yī
智 乘；愿 一切 众 生 普见十方一切诸佛；愿 一

qiè zhòngshēngyǒng lí shì jiān zhū huòchéngòu yuàn yī qiè zhòngshēng
切 众 生 永离世间诸惑尘垢；愿 一切 众 生

jiē dé qīngjìng píngděng zhī xīn yuàn yī qiè zhòngshēng lí zhūnànchù
皆得清净平 等之心；愿 一切 众 生 离诸难处，

dé yī qiè zhì
得一切智。’

fó zǐ pú sà mó hē sà rú shì huí xiàng shí fā huān xǐ
“佛子！菩萨摩诃萨如是回 向时，发 欢 喜

xīn wèi lìng yī qiè zhòngshēng dé lì yì ān lè gù wèi lìng yī qiè
心；为令一切 众 生 得利益安乐故；为令一切

zhòngshēng dé píngděng xīn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngzhù néngshě xīn
众 生 得平 等心故；为令一切 众 生 住能 舍心

gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngzhù yī qiè shī xīn gù wèi lìng yī qiè
故；为令一切 众 生 住一切施心故；为令一切

zhòngshēngzhù huān xǐ shī xīn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngzhù yǒng lí
众 生 住 欢 喜施心故；为令一切 众 生 住 永 离

pín qióng shī xīn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngzhù yī qiè cái bǎo shī xīn
贫 穷 施心故；为令一切 众 生 住一切财宝施心

gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngzhù wú shù cái bǎo shī xīn gù wèi lìng yī
故；为令一切 众 生 住无数财宝施心故；为令一

qiè zhòngshēngzhù pǔ shī wú liàng shī yī qiè shī xīn gù wèi lìng yī
切 众 生 住普施、无 量施、一切施心故；为令一

qiè zhòngshēngzhù jìn wèi lái jié wú duàn shī xīn gù wèi lìng yī qiè zhòng
切 众 生 住尽未来劫无 断 施心故；为令一切 众

shēngzhù yī qiè xī shě wú huǐ wú nǎo shī xīn gù wèi lìng yī qiè zhòng
生 住一切悉舍无悔无恼施心故；为令一切 众

shēngzhù xī shě yī qiè zī shēng zhī wù shī xīn gù wèi lìng yī qiè zhòng
生 住悉舍一切资 生 之物施心故；为令一切 众

shēngzhù suí shùn shī xīn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngzhù shè qǔ shī xīn
生 住随顺施心故；为令一切 众 生 住摄取施心

gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngzhù guǎng dà shī xīn gù wèi lìng yī qiè
故；为令一切 众 生 住 广 大施心故；为令一切

zhòngshēngzhù shě wú liàngzhuāngyán jù gòngyǎng shī xīn gù wèi lìng yī
众 生 住舍无量 庄 严具供 养施心故；为令一

qiè zhòngshēngzhù wú zhuó shī xīn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngzhù píng
切 众 生 住无著施心故；为令一切 众 生 住平

děng shī xīn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngzhù rú jīn gāng jí dà lì shī
等施心故；为令一切 众 生 住如金刚极大力施

xīn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngzhù rú rì guāngmíng shī xīn gù wèi
心故；为令一切 众 生 住如日 光 明施心故；为

lìng yī qiè zhòngshēngzhù shè rú lái zhì shī xīn gù wèi lìng yī qiè zhòng
令一切 众 生 住摄如来智施心故；为令一切 众

shēngshàngēnjuànshǔ jù zú gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngshàngēn zhì
生 善根眷属具足故；为令一切 众 生 善根智

huì chángxiàn zài qián gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng dé bù kě huài jìng
慧 常 现在前故；为令一切 众 生 得不可坏净

xīn yuánmǎn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngchéng jiù zuì shèngqīng jìng
心 圆 满故；为令一切 众 生 成 就最 胜 清净

shàngēn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng yú fán nǎoshuìmiánzhōng dé jué
善根故；为令一切 众 生 于烦恼睡眠 中 得觉

wù gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng dé píngděng zhì huì jìnggōng dé gù
悟故；为令一切 众 生 得平 等 智慧净功德故；

wèi lìng yī qiè zhòngshēnggōng dé yuánmǎn wú nénghuàizhě gù wèi lìng
为令一切 众 生 功德圆 满无能 坏者故；为令

yī qiè zhòngshēng jù zú qīngjìng bú dòngsānmèi gù wèi lìng yī qiè zhòng
一切 众 生 具足清净不 动三昧故；为令一切 众

shēngzhù bù kě huài yī qiè zhì zhì gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngchéng
生 住不可坏一切智智故；为令一切 众 生 成

mǎn pú sà wú liàngqīngjìng shéntōngxíng gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng xiū
满菩萨无量清净神通行故；为令一切 众 生 修

jí wú zhuóshàngēn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngniàn qù lái jīn
集无著 善 根故；为令一切 众 生 念去、来、今

yī qiè zhū fó xīn qīngjìng gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngchūshēngqīngjìng
一切诸佛心清净故；为令一切 众 生 出 生 清净

shèngshàngēn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngmiè chú yī qiè mó suǒ zuò yè
胜 善根故；为令一切 众 生 灭除一切魔所作业

zhàngdào fǎ gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng jù zú wú ài qīngjìngpíng
障 道法故；为令一切 众 生 具足无碍清净平

děnggōng dé fǎ gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng yǐ guǎng dà xīn cháng
等 功德法故；为令一切 众 生 以 广 大心 常

niànzhū fó wú xiè fèi gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngcháng jìn zhū fó qín
念诸佛无懈废故；为令一切 众 生 常 近诸佛勤

gòngyǎng gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngguǎng kāi yī qiè zhūshàngēnmén
供 养故；为令一切 众 生 广 开一切诸善根门，

pǔ néngyuánmǎn bái jìng fǎ gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng wú liàng xīn
普能 圆 满白净法故；为令一切 众 生 无量心、

guǎng dà xīn zuì shèng xīn xī qīngjìng gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng
广 大心、最 胜 心悉清净故；为令一切 众 生

chéng jiù qīngjìng děng shī xīn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngfèng chí zhū
成 就清净 等 施心故；为令一切 众 生 奉持诸

fó shī bō luó mì děngqīngjìng gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng dé dà kān
佛尸波罗蜜 等 清净故；为令一切 众 生 得大堪

rěn bō luó mì gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngzhù jīng jìn bō luó mì cháng
忍波罗蜜故；为令一切 众 生 住精进波罗蜜 常

wú xiè gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngzhù wú liàngdìng néng qǐ zhǒng
无懈故；为令一切 众 生 住无量定， 能起 种

zhǒngshéntōng zhì gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng dé zhī yī qiè fǎ wú tǐ
种 神通智故；为令一切 众 生 得知一切法无体

xìng bō rě bō luó mì gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngyuánmǎn wú biān jìng
性般若波罗蜜故；为令一切 众 生 圆 满无边净

fǎ jiè gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngchéngmǎn yī qiè shéntōngqīngjìng
法界故；为令一切 众 生 成 满一切神通清净

shàngēn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngzhù píngděngxíng jī jí shàn fǎ
善根故；为令一切 众 生 住平 等行， 积集善法

xī yuánmǎn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngshàn rù yī qiè zhū fó jìng jiè
悉圆 满故；为令一切 众 生 善入一切诸佛境界

xī zhōubiàn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngshēn kǒu yì yè pǔ qīng
悉周 遍故；为令一切 众 生 身、口、意业普清

jìng gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngshàn yè guǒbào pǔ qīngjìng gù wèi lìng
净故；为令一切 众 生 善业果报普清净故；为令

yī qiè zhòngshēngliǎo dá zhū fǎ pǔ qīngjìng gù wèi lìng yī qiè zhòng
一切 众 生 了达诸法普清净故；为令一切 众

shēngliǎo dá shí yì pǔ qīngjìng gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng xiū zhū
生 了达实义普清净故；为令一切 众 生 修诸

shèngxíng pǔ qīngjìng gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngchéng jiù yī qiè pú
胜 行普清净故；为令一切 众 生 成 就一切菩

sà dà yuàn pǔ qīngjìng gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngzhèng dé yī qiè
萨大 愿 普清净故；为令一切 众 生 证 得一切

gōng dé zhì huì pǔ qīngjìng gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngchéng jiù yī
功 德智慧普清净故；为令一切 众 生 成 就一

qiè tóng tǐ shàngēn huí xiàngchūshēng yī qiè zhì shèng pǔ yuánmǎn gù
切同体善根，回向出生 一切智 乘 普圆 满故；

wèi lìng yī qiè zhòngshēngyán jìng yī qiè zhū fó guó tǔ pǔ yuánmǎn gù
为令一切 众 生 严净一切诸佛国土普圆 满故；

wèi lìng yī qiè zhòngshēngjiàn yī qiè fó ér wú suǒzhuó pǔ yuánmǎn gù
为令一切 众 生 见一切佛而无所著普圆 满故；

wèi lìng yī qiè zhòngshēng jù zhūxiànghǎo gōng dé zhuāngyán pǔ yuán
为令一切 众 生 具诸相好，功德 庄 严普圆

mǎn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng dé liù shí zhǒng yīn shēng fā yán
满故；为令一切 众 生 得六十 种 音 声，发言

chéng dì jiē kě xìn shòu bǎi qiānzhǒng fǎ ér yǐ zhuāngyán rú lái
诚 谛，皆可信受，百千 种 法而以 庄 严，如来

wú ài gōng dé miào yīn xī yuánmǎn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngchéng
无碍功德妙音悉圆 满故；为令一切 众 生 成

jiù shí lì zhuāngyán wú ài píngděng xīn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng
就十力 庄 严无碍平 等心故；为令一切 众 生

dé yī qiè fó wú jìn fǎ míng yī qiè biàn cái pǔ yuánmǎn gù wèi lìng
得一切佛无尽法明，一切辩才普圆 满故；为令

yī qiè zhòngshēng dé wú shàng wú wèi rén zhōng zhī xióng shī zǐ hǒu gù
一切 众 生 得无 上 无畏人 中 之雄师子吼故；

wèi lìng yī qiè zhòngshēng dé yī qiè zhì zhuàn bú tuì zhuǎn wú jìn fǎ
为令一切 众 生 得一切智，转 不退 转 无尽法

lún gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngliǎo yī qiè fǎ kāi shì yǎnshuō pǔ
轮故；为令一切 众 生 了一切法，开示演说普

yuánmǎn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng yǐ shí xiū xí qīngjìngshàn fǎ pǔ
圆 满故；为令一切 众 生 以时修习清净善法普

yuánmǎn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngchéng jiù dǎo shī wú shàng fǎ bǎo
圆 满故；为令一切 众 生 成 就导师无 上 法宝

děngqīngjìng gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng yú yī zhuāngyán wú liàng
等 清净故；为令一切 众 生 于一 庄 严、无量

zhuāngyán dà zhuāngyán zhū fó zhuāngyán pǔ yuánmǎn gù wèi lìng
庄严、大庄严、诸佛庄严普圆满故；为令
yī qiè zhòngshēngděng rù sān shì suǒyǒu jìng jiè xī zhōubiàn gù wèi lìng
一切众生等入三世所有境界悉周遍故；为令
yī qiè zhòngshēng xī néngwǎng yì yī qiè fó chà tīngshòuzhèng fǎ wú
一切众生悉能往诣一切佛刹，听受正法无
bú biàn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng zhì huì lì yì wéi shì suǒzōng yǔ
不遍故；为令一切众生智慧利益为世所宗与
fó děng gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng yǐ yī qiè zhì zhī yī qiè fǎ pǔ
佛等故；为令一切众生以一切智知一切法普
yuánmǎn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngxíng bú dòng yè dé wú ài guǒ
圆满故；为令一切众生行不动业，得无碍果
pǔ yuánmǎn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng suǒ yǒu zhū gēnxián dé shéntōng
普圆满故；为令一切众生所有诸根咸得神通，
néng zhī yī qiè zhòngshēnggēn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng dé wú chā
能知一切众生根故；为令一切众生得无差
bié píngděng zhì huì yú yī xiàng fǎ pǔ qīngjìng gù wèi lìng yī qiè zhòng
别平等智慧，于一相法普清净故；为令一切众
shēng yǔ lǐ wú wéi yī qiè shàngēn xī jù zú gù wèi lìng yī qiè zhòng
生与理无违，一切善根悉具足故；为令一切众
shēng yú yī qiè pú sà zì zài shéntōng xī míng dá gù wèi lìng yī qiè
生于一切菩萨自在神通悉明达故；为令一切
zhòngshēng dé yī qiè fó wú jìn gōng dé ruò fú ruò zhì xī píngděng gù
众生得一切佛无尽功德，若福若智悉平等故；
wèi lìng yī qiè zhòngshēng fā pú tí xīn jiě yī qiè fǎ píngděng yī xiàng
为令一切众生发菩提心，解一切法平等一相
wú yí quē gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngliǎo dá zhèng fǎ wéi shì zuì
无遗缺故；为令一切众生了达正法，为世最
shàng fú dé tián gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngchéng jiù píngděngqīng jìng
上福德田故；为令一切众生成就平等清净
dà bēi wéi zhū shī zhě dà lì tián gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngjiān gù
大悲，为诸施者大力田故；为令一切众生坚固
dì yī wú néng jǔ huài gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngjiàn bì méng yì wú
第一无能沮坏故；为令一切众生见必蒙益无
néng cuī fú gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngchéngmǎn zuì shèngpíngděng
能摧伏故；为令一切众生成满最胜平等
xīn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngshànnéngliǎo dá yī qiè zhū fǎ dé dà
心故；为令一切众生善能了达一切诸法得大

wú wèi gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngfàng yī guāngmíng pǔ zhào shí fāng
无畏故；为令一切 众 生 放一 光 明普照十方

yī qiè shì jiè gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng pǔ xiū yī qiè pú sà jīng jìn
一切世界故；为令一切 众 生 普修一切菩萨精进

xíng wú xiè tuì gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng yǐ yī hèngyuàn pǔ mǎn yī
行无懈退故；为令一切 众 生 以一 行 愿 普满一

qiè zhū hèngyuàn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng yǐ yī miào yīn pǔ shǐ
切诸 行 愿 故；为令一切 众 生 以一 妙 音普使

wén zhě jiē dé jiě gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng xī néng jù zú yī qiè
闻者皆得解故；为令一切 众 生 悉 能 具足一切

pú sà qīng jìng xīn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng pǔ dé zhí yù zhū shàn
菩萨清净心故；为令一切 众 生 普得值遇诸 善

zhī shí xián chéng shì gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng xiū pú sà xíng tiáo
知识咸 承 事故；为令一切 众 生 修菩萨行，调

fú zhòngshēng bù xiū xī gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng yǐ miàobiàn cái
伏 众 生 不休息故；为令一切 众 生 以 妙 辩才

jù yī qiè yīn suí jī guǎngyǎn wú duàn jìn gù wèi lìng yī qiè zhòng
具一切音，随机 广 演无 断 尽故；为令一切 众

shēngnéng yǐ yī xīn zhī yī qiè xīn yǐ yī qiè shàngēnděng huí xiàng gù
生 能 以一心知一切心，以一切善 根 等 回 向 故；

wèi lìng yī qiè zhòngshēng chángyào jī jí yī qiè shàngēn ān lì zhòng
为令一切 众 生 常 乐积集一切善 根，安立 众

shēng yú jìng zhì gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng dé yī qiè zhì fú dé zhì
生 于净智故；为令一切 众 生 得一切智、福德智

huì qīng jìng shēn gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngshàn zhī yī qiè zhòng
慧、清净身故；为令一切 众 生 善知一切 众

shēngshàngēn guān chá huí xiàng pǔ chéng jiù gù wèi lìng yī qiè zhòng
生 善根，观 察回 向普 成 就故；为令一切 众

shēng dé yī qiè zhì chéngděngzhèng jué pǔ yuánmǎn gù wèi lìng yī
生 得一切智，成 等 正 觉普 圆 满故；为令一

qiè zhòngshēng dé jù zú shéntōng zhì yú yī chù chūxīng yī qiè zhū chù
切 众 生 得具足神 通 智，于一处出兴，一切诸处

jiē chūxīng gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng dé pǔ zhuāngyán zhì yán jìng
皆出兴故；为令一切 众 生 得普 庄 严智，严净

yī zhòng huì yī qiè zhòng huì jiē yán jìng gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng
一 众 会，一切 众 会皆严净故；为令一切 众 生

yú yī fó guó tǔ pǔ jiàn yī qiè fó guó tǔ gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng
于一佛国土普见一切佛国土故；为令一切 众 生

yǐ yī qiè zhuāngyán jù bù kě shuōzhuāngyán jù wú liàngzhuāngyán
以一切 庄 严具、不可说 庄 严具、无量 庄 严
jù wú jìn zhuāngyán jù zhuāngyán yī qiè zhū fó guó tǔ pǔ zhōubiàn
具、无尽 庄 严具， 庄 严一切诸佛国土普周 遍
gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng yú yī qiè fǎ xī néng jué liǎoshènshēn yì
故；为令一切 众 生 于一切法悉能决了甚 深义
gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng dé zhū rú lái zuì shàng dì yī zì zài shén
故；为令一切 众 生 得诸如来最 上 第一自在神
tōng gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng dé fēi yī fēi yì yī qiè gōng dé zì
通故；为令一切 众 生 得非一非异一切 功 德自
zài shéntōng gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng jù zú yī qiè píngděngshàn
在神通故；为令一切 众 生 具足一切平 等 善
gēn pǔ wèi zhū fó guàn qí dǐng gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng xī dé
根， 普为诸佛灌其顶故；为令一切 众 生 悉得
chéngmǎnqīngjìng zhì shēn yú zhūyǒuzhōng zuì zūnshèng gù
成 满清净智身， 于诸有 中 最尊 胜 故。

fó zǐ pú sà mó hē sà rú shì bēi mǐn lì yì ān lè yī
“佛子！ 菩萨摩诃萨如是悲愍利益安乐一
qiè zhòngshēng xián lìng qīngjìng yuǎn lí qiān jí shòushèngmiào lè
切 众 生， 咸令清净， 远离悭嫉， 受 胜 妙乐[4]
， jù dà wēi dé shēng dà xìn jiě yǒng lí chēn huì jí zhū yì zhuó
具大威德， 生 大信解， 永离瞋恚及诸翳浊。
qí xīn qīngjìng zhì zhí róuruǎn wú yǒuchǎn qū mí huò yú chī
其心清净， 质直柔软， 无有谄曲、迷惑、愚痴，
xíngchū lí xíng jiān gù bú huàipíngděng zhī xīn yǒng wú tuì zhuǎn bái jìng
行出离行， 坚固不坏平 等 之心永无退 转， 白净
fǎ lì jù zú chéng jiù wú nǎo wú shī shànqiǎo huí xiàng cháng xiū
法力具足 成 就， 无恼无失， 善 巧回 向； 常 修
zhèngxíngtiáo fú zhòngshēng miè chú yī qiè zhū bú shàn yè xiū xíng kǔ
正 行调伏 众 生， 灭除一切诸不善 业， 修行苦
xíng yī qiè shàngēn yòuquànzhòngshēng lìng qí xiū xí[5] pǔ wèihán shí
行一切善 根； 又 劝 众 生 令其修习[5]， 普为含识
jù shòuzhòng kǔ yǐ dà zhì yǎnguānzhūshàngēn zhī qí xī yǐ zhì huì
具受 众 苦， 以大智眼观诸善 根， 知其悉以智慧
wéixìng fāngbiàn huí xiàng yī qiè zhòngshēng wèi lìng yī qiè zhòngshēng
为性， 方 便回 向一切 众 生。为令一切 众 生

[4] 丽本：生；永乐北藏本及龙藏本：樂
[5] 丽本：集；永乐北藏本及龙藏本：習

xī dé ān zhù yī qiè qīng jìng gōng dé chù gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng
悉得安住一切清净功德处故；为令一切众生

xī néng shè shòu yī qiè shàngēn zhī zhū gōng dé xìng jí yì gù wèi lìng
悉能摄受一切善根，知诸功德性及义故；为令

yī qiè zhòngshēng pǔ jìng yī qiè zhū shàngēn gù wèi lìng yī qiè zhòng
一切众生普净一切诸善根故；为令一切众

shēng yú fú tián jìng jiè zhōngzhòng zhū shàn fǎ xīn wú huǐ gù wèi lìng yī
生于福田境界中种诸善法心无悔故；为令一

qiè zhòngshēng pǔ néng shè shòu yī qiè zhòngshēng yī yī jiē lìng qù yī
切众生普能摄受一切众生，一一皆令趣一

qiè zhì gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng pǔ shè yī qiè suǒ yǒu shàngēn yī
切智故；为令一切众生普摄一切所有善根，一

yī jiē yǔ píngděng huí xiàng ér xiāngyìng gù yòu yǐ zhū shàngēn rú shì
一皆与平等回向而相应故。又以诸善根如是

huí xiàng suǒ wèi yuàn yī qiè zhòngshēng jiū jìng ān wěn yuàn yī
回向，所谓：‘愿一切众生究竟安隐，愿一

qiè zhòngshēng jiū jìng qīng jìng yuàn yī qiè zhòngshēng jiū jìng ān lè
切众生究竟清净，愿一切众生究竟安乐，

yuàn yī qiè zhòngshēng jiū jìng jiě tuō yuàn yī qiè zhòngshēng jiū jìng píng
愿一切众生究竟解脱，愿一切众生究竟平

děng yuàn yī qiè zhòngshēng jiū jìng liǎo dá yuàn yī qiè zhòngshēng jiū
等，愿一切众生究竟了达，愿一切众生究

jìng ān zhù zhū bái jìng fǎ yuàn yī qiè zhòngshēng dé wú ài yǎn yuàn
竟安住诸白净法，愿一切众生得无碍眼，愿

yī qiè zhòngshēngshàntiáo qí xīn yuàn yī qiè zhòngshēng jù zú shí lì
一切众生善调其心，愿一切众生具足十力

tiáo fú zhòngshēng
调伏众生。’

fó zǐ pú sà mó hē sà rú shì huí xiàng shí bù zhuó yè
“佛子！菩萨摩诃萨如是回向时，不著业，

bù zhuóbào bù zhuóshēn bù zhuó wù bù zhuóchà bù zhuófāng
不著报，不著身，不著物，不著刹，不著方，

bù zhuózhòngshēng bù zhuó wú zhòngshēng bù zhuó yī qiè fǎ bù
不著众生，不著无众生，不著一切法，不

zhuó wú yī qiè fǎ fó zǐ pú sà mó hē sà rú shì huí xiàng shí
著无一切法。佛子！菩萨摩诃萨如是回向时，

yǐ cǐ shàngēn pǔ shī shì jiān yuàn yī qiè zhòngshēng chéngmǎn fó
以此善根普施世间：‘愿一切众生成满佛

zhì dé qīngjìng xīn zhì huì míngliǎo nèi xīn jì jìng wàiyuán bú
智，得清净心，智慧明了，内心寂静，外缘不
dòng zēngzhǎngchéng jiù sān shì fó zhǒng
动，增长成就三世佛种。’

fó zǐ pú sà mó hē sà xiū xíng rú shì huí xiàng zhī shí
“佛子！菩萨摩诃萨修行如是回向之时，
chāochū yī qiè wú néngguòzhě yī qiè shì jiān suǒyǒuyán cí xī gòng
超出一切，无能过者，一切世间所有言词[6]悉共
chēngzàn yì bù kě jìn pǔ xiū yī qiè pú sà zhūxíng xī néngwǎng yì
称赞亦不可尽；普修一切菩萨诸行，悉能往诣
yī qiè fó tǔ pǔ jiànzhū fó wú suǒzhàng ài yòunéng pǔ jiàn yī qiè
一切佛土，普见诸佛无所障碍；又能普见一切
shì jiè pú sà suǒxíng yǐ shànfāngbiàn wèi zhūzhòngshēng fēn bié zhū
世界菩萨所行，以善方便，为诸众生分别诸
fǎ shènshēn jù yì dé tuó luó ní yǎnshuōmiào fǎ jìn wèi lái jié wú
法甚深句义，得陀罗尼演说妙法，尽未来劫无
yǒuduàn jué wèizhòngshēng gù niànniàn yú bù kě shuō bù kě shuō shì
有断绝；为众生故，念念于不可说不可说世
jiè yóu rú yǐngxiàng pǔ xiàn qí shēn gòngyǎngzhū fó niànniànyán
界，犹如影像，普现其身，供养诸佛；念念严
jìng bù kě shuō bù kě shuōzhū fó guó tǔ xī lìngzhōubiàn xiū xíngyán
净不可说不可说诸佛国土，悉令周遍，修行严
jìng fó chà zhì huì ér wú yàn zú niànniàn lìng bù kě shuō bù kě shuō bǎi
净佛刹智慧而无厌足；念念令不可说不可说百
qiān yì nà yóu tā zhòngshēng qīngjìng chéng jiù píngděngmǎn zú
千亿那由他众生，清净成就，平等满足；
yú bǐ yī qiè zhūguó tǔ zhōng qín xiū yī qiè zhū bō luó mì shè qǔ
于彼一切诸国土中，勤修一切诸波罗蜜，摄取
zhòngshēng chéng jiù jìng yè dé wú ài ěr yú bù kě shuō bù kě
众生，成就净业；得无碍耳，于不可说不可
shuōzhū fó shì jiè yī yī rú lái suǒzhuàn fǎ lún tīngwénshòu chí
说诸佛世界，一一如来所转法轮，听闻受持，
jīng qín xiū xí bù shēng yī niànshě lí zhī xīn zhù wú suǒ dé wú
精勤修习，不生一念舍离之心；住无所得、无
yī zhǐ wú zuò wú zhuó pú sà shéntōng yú yī chà nà yī tán zhǐ
依止、无作、无著菩萨神通，于一刹那一弹指

[6] 丽本：辭；永乐北藏本及龙藏本：詞

qǐng fēn shēn pǔ yì bù kě shuō zhū fó shì jiè yǔ zhū pú sà děng tóng
顷，分身普诣不可说诸佛世界，与诸菩萨等同
yī jiàn
一见。

fó zǐ pú sà mó hē sà rú shì xiū xí pú sà xíng shí
“佛子！菩萨摩诃萨如是修习菩萨行时，

shàng néng chéng mǎn wú liàng bù kě shuō bù kě shuō qīng jìng gōng dé yì
尚能成满无量不可说不可说清净功德，忆
niàn chēng zàn suǒ bù néng jìn kuàng fù dé chéng wú shàng pú tí yī
念称赞所不能尽，况复得成无上菩提，一
qiè fó chà píng děng qīng jìng yī qiè zhòng shēng píng děng qīng jìng yī qiè
切佛刹平等清净，一切众生平等清净，一切
shēn píng děng qīng jìng yī qiè gēn píng děng qīng jìng yī qiè yè guǒ píng
身平等清净，一切根平等清净，一切业果平
děng qīng jìng yī qiè zhòng huì dào chǎng píng děng qīng jìng yī qiè yuán
等清净，一切众会道场平等清净，一切圆
mǎn xíng píng děng qīng jìng yī qiè fǎ fāng biàn zhì píng děng qīng jìng yī
满行平等清净，一切法方便智平等清净，一
qiè rú lái zhū yuàn huí xiàng píng děng qīng jìng yī qiè zhū fó shén tōng jìng
切如来诸愿回向平等清净，一切诸佛神通境
jiè píng děng qīng jìng
界平等清净。

fó zǐ pú sà mó hē sà rú shì huí xiàng shí dé yī qiè
“佛子！菩萨摩诃萨如是回向时，得一切
gōng dé qīng jìng huān xǐ fǎ mén wú liàng gōng dé yuán mǎn zhuāng yán
功德清净欢喜法门，无量功德圆满庄严。

rú shì huí xiàng shí zhòng shēng bù wéi yī qiè chà chà bù wéi yī qiè
如是回向时，众生不违一切刹，刹不违一切
zhòng shēng chà zhòng shēng bù wéi yè yè bù wéi chà zhòng shēng sī
众生；刹众生不违业，业不违刹众生；思
bù wéi xīn xīn bù wéi sī sī xīn bù wéi jìng jiè jìng jiè bù wéi
不违心，心不违思；思、心不违境界，境界不违
sī xīn yè bù wéi bào bào bù wéi yè yè bù wéi yè dào yè
思、心；业不违报，报不违业；业不违业道，业
dào bù wéi yè fǎ xìng bù wéi xiàng fǎ xiàng bù wéi xìng fǎ shēng bù
道不违业；法性不违相，法相不违性；法生不
wéi xìng fǎ xìng bù wéi shēng chà píng děng bù wéi zhòng shēng píng děng
违性，法性不违生；刹平等不违众生平等，

zhòngshēngpíngděng bù wéi chàpíngděng yī qiè zhòngshēngpíngděng bù
众 生 平 等 不违刹平 等；一切 众 生 平 等 不
wéi yī qiè fǎ píngděng yī qiè fǎ píngděng bù wéi yī qiè zhòngshēng
违一切法平 等，一切法平 等 不违一切 众 生
píngděng lí yù jì píngděng bù wéi yī qiè zhòngshēng ān zhù píngděng
平 等；离欲际平 等 不违一切 众 生 安住平 等，
yī qiè zhòngshēng ān zhù píngděng bù wéi lí yù jì píngděng guò qù bù
一切 众 生 安住平 等 不违离欲际平 等；过去不
wéi wèi lái wèi lái bù wéi guò qù guò qù wèi lái bù wéi xiàn zài
违未来，未来不违过去；过去、未来不违现在，
xiàn zài bù wéi guò qù wèi lái shì píngděng bù wéi fó píngděng fó
现在不违过去、未来；世平 等 不违佛平 等，佛
píngděng bù wéi shì píngděng pú sà xíng bù wéi yī qiè zhì yī qiè zhì
平 等 不违世平 等；菩萨行不违一切智，一切智
bù wéi pú sà xíng
不违菩萨行。

fó zǐ pú sà mó hē sà rú shì huí xiàng shí dé yè píng
“佛子！菩萨摩诃萨如是回 向 时，得业平
děng dé bàopíngděng dé shēnpíngděng dé fāngbiànpíngděng dé
等，得报平 等，得身平 等，得方便平 等，得
yuànpíngděng dé yī qiè zhòngshēngpíngděng dé yī qiè chàpíngděng
愿 平 等，得一切 众 生 平 等，得一切刹平 等，
dé yī qiè xíngpíngděng dé yī qiè zhì píngděng dé sān shì zhū fó píng
得一切行平 等，得一切智平 等，得三世诸佛平
děng dé chéng shì yī qiè zhū fó dé gòngyǎng yī qiè pú sà dé
等；得 承 事一切诸佛，得供 养 一切菩萨，得
zhòng yī qiè shàngēn dé mǎn yī qiè dà yuàn dé jiàohuà yī qiè zhòng
种 一切善 根，得满一切大 愿，得教化一切 众
shēng dé liǎo zhī yī qiè yè dé chéng shì gòngyǎng yī qiè shàn zhī shí
生，得了知一切业，得 承 事 供 养 一切善 知识，
dé rù yī qiè qīngjìng zhòng huì dàochǎng dé tōng dá yī qiè zhèngjiào
得入一切清净 众 会道 场，得通达一切 正 教，
dé chéngmǎn yī qiè bái fǎ
得 成 满一切白法。

fó zǐ shì wéi pú sà mó hē sà dì qī děng suí shùn yī qiè
“佛子！是为菩萨摩诃萨第七等 随 顺一切
zhòngshēng huí xiàng pú sà mó hē sà chéng jiù cǐ huí xiàng zé néng
众 生 回 向。菩萨摩诃萨 成 就此回 向，则 能

cuī miè yī qiè mó yuàn bá zhū yù cì dé chū lí lè zhù wú èr xìng
摧灭一切魔怨，拔诸欲刺，得出离乐，住无二性，

jù dà wēi dé jiù hù zhòngshēng wéigōng dé wáng shén zú wú ài
具大威德，救护众生，为功德王；神足无碍，

wǎng yī qiè chà rù jì miè chù jù yī qiè shēn chéng pú sà xíng
往一切刹，入寂灭处；具一切身，成菩萨行，

yú zhū hèngyuàn xīn dé zì zài fēn bié liǎo zhī yī qiè zhū fǎ xī néng
于诸行愿心得自在，分别了知一切诸法，悉能

biànshēng yī qiè fó chà dé wú ài ěr wén yī qiè chà suǒ yǒu yīn shēng
遍生一切佛刹；得无碍耳，闻一切刹所有音声；

dé jìng huì yǎn jiàn yī qiè fó wèi chángzàn shě yú yī qiè jìng jiè
得净慧眼，见一切佛未尝暂舍；于一切境界，

chéng jiù shàngēn xīn wú gāo xià yú yī qiè fǎ dé wú suǒ dé
成就善根，心无高下；于一切法，得无所得。

pú sà mó hē sà yǐ yī qiè shàngēn děng suí shùn yī qiè zhòngshēng
菩萨摩诃萨以一切善根，等随顺一切众生，

rú shì huí xiàng
如是回向。”

ěr shí jīn gāngchuáng pú sà chéng fó shén lì pǔ guān shí
尔时，金刚幢菩萨承佛神力，普观十

fāng ér shuōsòngyán
方而说颂言：

pú sà suǒ zuò zhū gōng dé wēimiàoguǎng dà shènshēnyuǎn
菩萨所作诸功德　微妙广大甚深远

nǎi zhì yī niàn ér xiū xíng xī néng huí xiàng wú biān jì
乃至一念而修行　悉能回向无边际

pú sà suǒ yǒu zī shēng jù zhǒngzhǒng fēngyíng wú xiàn yì
菩萨所有资生具　种种丰盈无限亿

xiāng xiàng bǎo mǎ yǐ jià chē yī fú zhēn cái xī shū miào
香象宝马以驾车　衣服珍财悉殊妙

huò yǐ tóu mù bìng shǒu zú huò chí shēn ròu jí gǔ suǐ
或以头目并手足　或持身肉及骨髓

xī biàn shí fāng wú liàng chà pǔ shī yī qiè lìng chōng biàn
悉遍十方无量刹　普施一切令充遍

wú liàng jié zhōng suǒ xiū xí yī qiè gōng dé jìn huí xiàng
无量劫中所修习　一切功德尽回向

wèi yù jiù dù zhū qún shēng qí xīn bì jìng bú tuì zhuǎn
为欲救度诸群生　其心毕竟不退转

pú sà wèi dù zhòng shēng gù
菩萨为度众生故
cháng xiū zuì shèng huí xiàng yè
常修最胜回向业

pǔ lìng sān jiè dé ān lè
普令三界得安乐
xī shǐ dāng chéng wú shàng guǒ
悉使当成无上果

pú sà pǔ xīng píng děng yuàn
菩萨普兴平等愿
suí qí suǒ jí qīng jìng yè
随其所集清净业

xī yǐ huí shī zhū qún shēng
悉以回施诸群生
rú shì dà shì zhōng wú shě
如是大誓终无舍

pú sà yuàn lì wú xiàn ài
菩萨愿力无限碍
yī qiè shì jiān xián shè shòu
一切世间咸摄受

rú shì huí xiàng zhū qún shēng
如是回向诸群生
wèi céng zàn qǐ fēn bié xīn
未曾暂起分别心

pǔ yuànzhòngshēng zhì míngliǎo
普愿众生智明了
bù shī chí jiè xī qīng jìng
布施持戒悉清净

jīng jìn xiū xíng bú xiè fèi
精进修行不懈废
rú shì dà shì wú xiū xī
如是大誓无休息

pú sà huí xiàng dào bǐ àn
菩萨回向到彼岸
pǔ kāi qīng jìng miào fǎ mén
普开清净妙法门

zhì huì tóng yú liǎng zú zūn
智慧同于两足尊
fēn bié shí yì dé jiū jìng
分别实义得究竟

pú sà yán cí[7] yǐ tōng dá
菩萨言词[7]已通达
zhǒng zhǒng zhì huì yì rú shì
种种智慧亦如是

shuō fǎ rú lǐ wú zhàng ài
说法如理无障碍
ér yú qí zhōng xīn bù zhuó
而于其中心不著

cháng yú zhū fǎ bú zuò èr
常于诸法不作二
yì fù bú zuò yú bú èr
亦复不作于不二

yú èr bú èr bìng jiē lí
于二不二并皆离
zhī qí xī shì yǔ yán dào
知其悉是语言道

zhī zhū shì jiān xī píng děng
知诸世间悉平等
mò fēi xīn yǔ yī qiè yè
莫非心语一切业

zhòngshēnghuànhuà wú yǒu shí
众生幻化无有实
suǒ yǒu guǒ bào cóng zī qǐ
所有果报从兹起

yī qiè shì jiān zhī suǒ yǒu
一切世间之所有
zhǒng zhǒng guǒ bào gè bù tóng
种种果报各不同

mò bù jiē yóu yè lì chéng
莫不皆由业力成
ruò miè yú yè bǐ jiē jìn
若灭于业彼皆尽

[7] 丽本：辭；永乐北藏本及龙藏本：詞

pú sà guān chá zhū shì jiān
菩萨观察诸世间
shēn kǒu yì yè xī píng děng
身口意业悉平等

yì lìng zhòng shēng zhù píng děng
亦令众生住平等
yóu rú wú děng dà shèng zūn
犹如无等大圣尊

pú sà shàn yè xī huí xiàng
菩萨善业悉回向
pǔ lìng zhòng shēng sè qīng jìng
普令众生色清净

fú dé fāng biàn jiē jù zú
福德方便皆具足
tóng yú wú shàng tiáo yù shì
同于无上调御士

pú sà lì yì zhū qún shēng
菩萨利益诸群生
gōng dé dà hǎi jìn huí xiàng
功德大海尽回向

yuàn shǐ wēi guāng tè chāo shì
愿使威光特超世
dé chéng xióng měng dà lì shēn
得成雄猛大力身

fán suǒ xiū xí zhū gōng dé
凡所修习诸功德
yuàn shǐ shì jiān pǔ qīng jìng
愿使世间普清净

zhū fó qīng jìng wú lún pǐ
诸佛清净无伦匹
zhòng shēng qīng jìng yì rú shì
众生清净亦如是

pú sà yú yì dé shàn qiǎo
菩萨于义得善巧
néng zhī zhū fó zuì shèng fǎ
能知诸佛最胜法

yǐ zhòng shàn yè děng huí xiàng
以众善业等回向
yuàn lìng shù pǐn tóng rú lái
愿令庶品同如来

pú sà liǎo zhī zhū fǎ kōng
菩萨了知诸法空
yī qiè shì jiān wú suǒ yǒu
一切世间无所有

wú yǒu zào zuò jí zuò zhě
无有造作及作者
zhòng shēng yè bào yì bù shī
众生业报亦不失

zhū fǎ jì miè fēi jì miè
诸法寂灭非寂灭
yuǎn lí cǐ èr fēn bié xīn
远离此二分别心

zhī zhū fēn bié shì shì jiàn
知诸分别是世见
rù yú zhèng wèi fēn bié jìn
入于正位分别尽

rú shì zhēn shí zhū fó zǐ
如是真实诸佛子
cóng yú rú lái fǎ huà shēng
从于如来法化生

bǐ néng rú shì shàn huí xiàng
彼能如是善回向
shì jiān yí huò xī chú miè
世间疑惑悉除灭

大方广佛华严经卷第二十九

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó sānmǎnduō mò tuó nán ē bō là dì hē duōzhé zhé
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折
nà mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng
捺弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.矴
bō là dì wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō
钵啰帝.乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦吽.婆
suō hē
莎诃.

jǔ zàn

举赞

shuài tuó tiānshàng huì rì shū guāng shí huí xiàng yì guǎngxuān
率陀天上.慧日舒光.十回向义广宣
yáng kǔ hǎi zuò jīn liáng huà rì shū cháng huā yǔ sàn tiānxiāng
扬.苦海作津梁.化日舒长.华雨散天香.

jǔ zì mǔzàn

举字母赞

（一遍）

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.
mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàngsòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

（一遍）

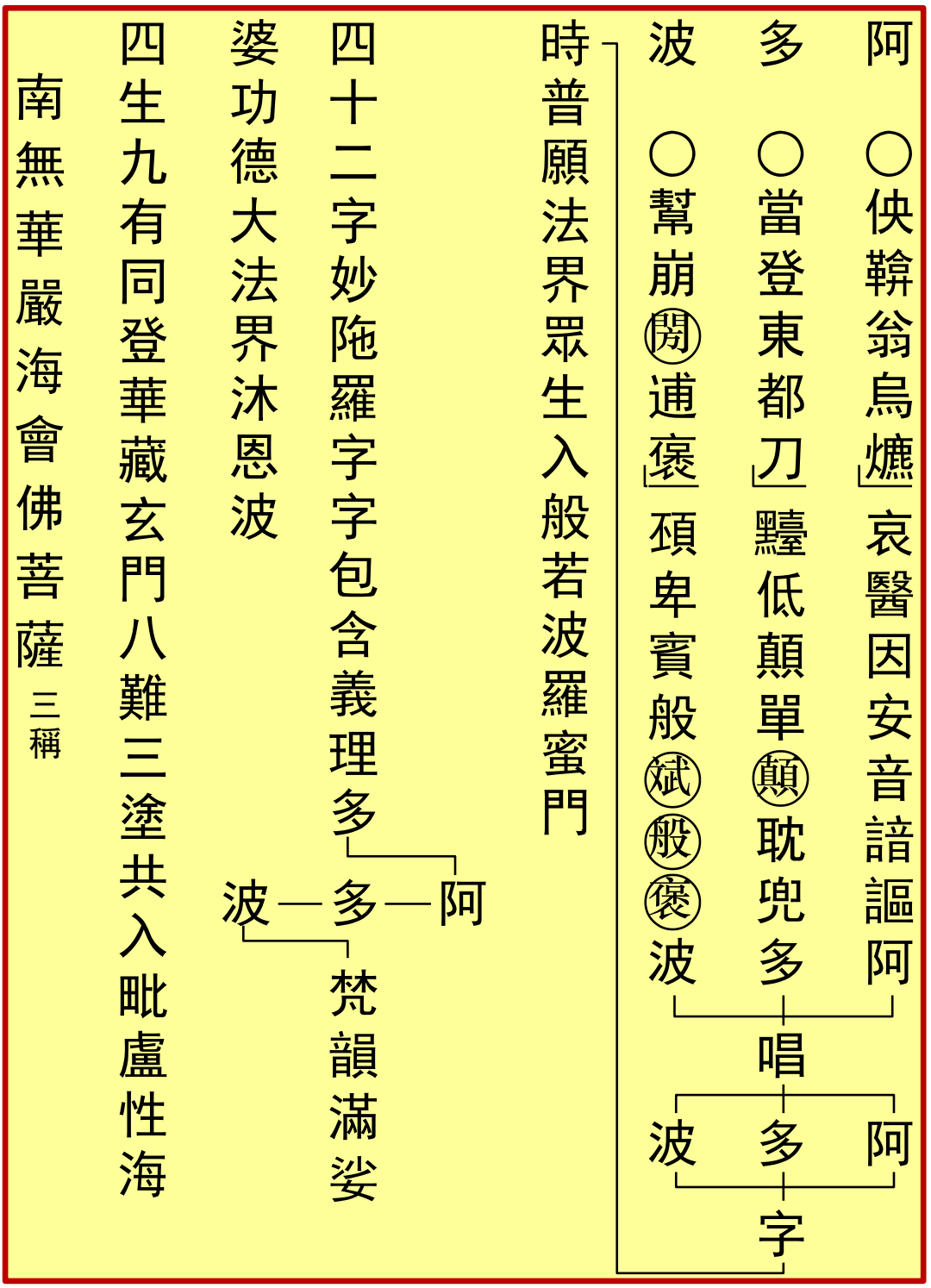

1. e ang eng ong u e ai i in an in an ou e
阿 佉 韐 翁 烏 爇 哀 醫 因 安 音 諳 謳 阿

chàng e zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 阿字时. 普 愿 法界 众 生. 入般若波罗蜜

mén
门.

dao dang deng dong du dao dai di din dan din dan dou dao
2. 多 當 登 東 都 刀 黵 低 顛 單 顛 耽 兜 多

changdao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 多字时. 普愿法界众 生 . 入般若波罗蜜

mén
门.

bao bang beng bong bu bao bai bi bin ban bin ban bou bao
3. 波 幫 崩 閍 逋 褒 頒 卑 賓 般 斌 般 褒 波

changbao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 波字时. 普愿法界众 生 . 入般若波罗蜜

mén
门.

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāohán yì lǐ duō e dao
四十二字妙陀罗. 字字包含义理多. 阿. 多.

bao fàn yùnmǎn suō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
波. 梵韵满娑婆. 功德大. 法界沐恩波.

sì shēng jiǔ yǒu tóngdēnghuāzàngxuánmén bā nánsān tú
四生九有. 同登华藏玄门. 八难三途.

gòng rù pí lú xìng hǎi
共入毗卢性海.

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

huí xiàng jì
回向偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿以此功德 普及于一切

wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòngchéng fó dào
我等与众生 皆共成佛道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì sān shí

大方广佛华严经卷第三十

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译[8]

shí huí xiàng pǐn dì èr shí wǔ zhī bā

十回向品第二十五之八

fó zǐ hé zhě shì pú sà mó hē sà zhēn rú xiàng huí

“佛子！何者是菩萨摩诃萨真如相回向？

fó zǐ cǐ pú sà mó hē sà zhèngniànmíngliǎo qí xīn jiān zhù yuǎn lí mí huò zhuān yì xiū xíng shēn xīn bú dòng chéng bú huài yè qù yī qiè zhì zhōng bú tuì zhuǎn zhì qiú dà shèng yǒng měng wú wèi zhí zhū dé běn pǔ ān shì jiān shēngshèngshàngēn xiū bái jìng fǎ dà bēi zēngzhǎng xīn bǎochéng jiù chángniànzhū fó hù chízhèng fǎ yú pú sà dào xìn yàojiān gù chéng jiù wú liàngjìng miàoshàngēn qín xiū yī qiè gōng dé zhì huì wéitiáo yù shī shēngzhòng shàn fǎ yǐ zhì fāngbiàn ér wéi huíxiàng pú sà ěr shí huì yǎn pǔ guān suǒyǒushàngēn wú liàng wú biān qí zhūshàngēn xiū xí[9] zhī shí ruò qiú yuán ruòbàn[10] jù ruò zhì jìng ruò qù rù ruòzhuān lì

“佛子！此菩萨摩诃萨正念明了，其心坚住，远离迷惑；专意修行，深心不动；成不坏业，趣一切智，终不退转；志求大乘，勇猛无畏；植诸德本，普安世间；生胜善根，修白净法；大悲增长，心宝成就；常念诸佛，护持正法；于菩萨道信乐坚固，成就无量净妙善根，勤修一切功德智慧；为调御师，生众善法，以智方便而为回向。菩萨尔时，慧眼普观，所有善根无量无边。其诸善根修习[9]之时，若求缘、若办[10]具、若治净、若趣入、若专励、

[8] 丽本：于闐國三藏實叉難陀奉制譯；永乐北藏本及龙藏本：唐于闐國三藏沙門實叉難陀譯

[9] 丽本：集；永乐北藏本及龙藏本：習

[10] 丽本：辨；永乐北藏本及龙藏本：辦

ruò qǐ xíng ruò míng dá ruò jīng shěn ruò kāi shì rú shì yī qiè yǒu
若起行、若明达、若精审、若开示，如是一切有

zhǒngzhǒngmén zhǒngzhǒngjìng zhǒngzhǒngxiàng zhǒngzhǒng shì
种种门、种种境、种种相、种种事、

zhǒngzhǒng fēn zhǒngzhǒngxíng zhǒngzhǒngmíng zì zhǒngzhǒng fēn
种种分、种种行、种种名字、种种分

bié zhǒngzhǒng chūshēng zhǒngzhǒng xiū xí qí zhōng suǒ yǒu yī qiè
别、种种出生、种种修习，其中所有一切

shàngēn xī shì qù xiàng shí lì shèng xīn zhī suǒ jiàn lì jiē xī huí xiàng
善根，悉是趣向十力乘心之所建立，皆悉回向

yī qiè zhǒng zhì wéi yī wú èr yǐ zhū shàngēn rú shì huí xiàng suǒ
一切种智，唯一无二。以诸善根如是回向，所

wèi yuàn dé yuánmǎn wú ài shēn yè xiū pú sà xíng yuàn dé qīng
谓：‘愿得圆满无碍身业，修菩萨行；愿得清

jìng wú ài kǒu yè xiū pú sà xíng yuàn dé chéng jiù wú ài yì yè
净无碍口业，修菩萨行；愿得成就无碍意业，

ān zhù dà shèng yuàn dé yuánmǎn wú zhàng ài xīn jìng xiū yī qiè zhū
安住大乘；愿得圆满无障碍心，净修一切诸

pú sà xíng yuàn qǐ wú liàngguǎng dà shī xīn zhōu jǐ wú biān yī qiè
菩萨行；愿起无量广大施心，周给无边一切

zhòngshēng yuàn yú zhū fǎ xīn dé zì zài yǎn dà fǎ míng wú néng
众生；愿于诸法心得自在，演大法明，无能

zhàng bì yuàn dé míng dá yī qiè zhì chù fā pú tí xīn pǔ zhào shì
障蔽；愿得明达一切智处，发菩提心，普照世

jiān yuàn cháng zhèng niàn sān shì zhū fó dì xiǎng rú lái cháng xiàn zài
间；愿常正念三世诸佛，谛想如来常现在

qián yuàn zhù yuánmǎn zēngshàng zhì yào yuǎn lí yī qiè zhū mó yuàn dí
前；愿住圆满增上志乐，远离一切诸魔怨敌；

yuàn dé ān zhù fó shí lì zhì pǔ shè zhòngshēng wú yǒu xiū xī yuàn
愿得安住佛十力智，普摄众生无有休息；愿

dé sān mèi yóu zhū shì jiè ér yú shì jiān wú suǒ rǎn zhuó yuàn zhù zhū shì
得三昧游诸世界，而于世间无所染著；愿住诸世

jiè wú yǒu pí yàn jiàohuà zhòngshēng héng bù xiū xī yuàn qǐ wú liàng
界无有疲厌，教化众生恒不休息；愿起无量

sī huì fāngbiàn chéng jiù pú sà bù sī yì dào yuàn dé zhū fāng bù
思慧方便，成就菩萨不思议道；愿得诸方不

mí huò zhì xī néng fēn bié yī qiè shì jiān yuàn dé zì zài shéntōng zhì
迷惑智，悉能分别一切世间；愿得自在神通智

lì yú yī niànzhōng xī néngyán jìng yī qiè guó tǔ yuàn dé pǔ rù zhū
力，于一念中悉能严净一切国土；愿得普入诸
fǎ zì xìng jiàn yī qiè shì jiān xī jiē qīng jìng yuàn dé shēng qǐ wú chā
法自性，见一切世间悉皆清净；愿得生起无差
bié zhì yú yī chàzhōng rù yī qiè chà yuàn yǐ yī qiè chàzhuāngyán
别智，于一刹中入一切刹；愿以一切刹庄严
zhī shì xiǎn shì yī qiè jiàohuà wú liàng wú biānzhòngshēng yuàn yú yī
之事显示一切，教化无量无边众生；愿于一
fó chàzhōng shì wú biān fǎ jiè yī qiè fó chà xī yì rú shì yuàn dé
佛刹中示无边法界，一切佛刹悉亦如是；愿得
zì zài dà shéntōng zhì pǔ néngwǎng yì yī qiè fó tǔ
自在大神通智，普能往诣一切佛土。’

fó zǐ pú sà mó hē sà yǐ zhū shàngēn yuàn dé zhuāng
“佛子！菩萨摩诃萨以诸善根，愿得庄
yán yī qiè fó guó yuàn dé zhōubiàn yī qiè shì jiè yuàn dé chéng jiù
严一切佛国，愿得周遍一切世界，愿得成就
zhì huì guānchá rú wèi jǐ shēn rú shì huí xiàng rú shì ér wèi yī qiè
智慧观察。如为己身如是回向，如是而为一切
zhòngshēng suǒ wèi yuàn yī qiè zhòngshēngyǒng lí yī qiè dì yù
众生，所谓：‘愿一切众生永离一切地狱、
chùshēng yán luó wáng qù yuàn yī qiè zhòngshēngchúmiè yī qiè zhàng
畜生、阎罗王趣；愿一切众生除灭一切障
ài zhī yè yuàn yī qiè zhòngshēng dé zhōu pǔ xīn píngděng zhì huì yuàn
碍之业；愿一切众生得周普心平等智慧；愿
yī qiè zhòngshēng yú yuàn yú qīn děng xīn shè shòu jiē lìng ān lè zhì
一切众生于怨于亲等心摄受，皆令安乐，智
huì qīng jìng yuàn yī qiè zhòngshēng zhì huì yuánmǎn jìng guāng pǔ zhào
慧清净；愿一切众生智慧圆满，净光普照；
yuàn yī qiè zhòngshēng sī huì chéngmǎn liǎozhēn shí yì yuàn yī qiè
愿一切众生思慧成满，了真实义；愿一切
zhòngshēng yǐ jìng zhì yào qù qiú pú tí huò wú liàng zhì yuàn yī
众生以净志乐，趣求菩提，获无量智；愿一
qiè zhòngshēng pǔ néngxiǎn shì ān wěn zhù chù fó zǐ pú sà mó
切众生普能显示安隐住处。’佛子！菩萨摩
hē sà héng yǐ shàn xīn rú shì huí xiàng wèi lìng yī qiè zhòngshēng yù
诃萨恒以善心如是回向，为令一切众生遇
qīngliángyún zhù fǎ yǔ gù wèi lìng yī qiè zhòngshēngcháng zhí fú tián
清凉云，霔法雨故；为令一切众生常值福田，

shèngjìng jiè gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng jiē néngshàn rù pú tí xīn
胜境界故；为令一切众生皆能善入菩提心

zàng zì hù chí gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng lí zhū gài chán
藏，自护持故；为令一切众生离诸盖、缠，

shàn ān zhù gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng jiē huò wú ài shéntōng zhì gù
善安住故；为令一切众生皆获无碍神通智故；

wèi lìng yī qiè zhòngshēng dé zì zài shēn pǔ shì xiàn gù wèi lìng yī qiè
为令一切众生得自在身，普示现故；为令一切

zhòngshēngchéng jiù zuì shèng yī qiè zhǒng zhì pǔ xīng lì yì wú kōngguò
众生成就最胜一切种智，普兴利益无空过

gù wèi lìng yī qiè zhòngshēng pǔ shè qún pǐn lìng qīngjìng gù wèi lìng
故；为令一切众生普摄群品，令清净故；为令

yī qiè zhòngshēng jiē néng jiū jìng yī qiè zhì gù wèi lìng yī qiè zhòng
一切众生皆能究竟一切智故；为令一切众

shēng xīn bú dòngyáo wú zhàng ài gù
生心不动摇，无障碍故。

fó zǐ pú sà mó hē sà jiàn kě ài yàoguó tǔ yuán lín
“佛子！菩萨摩诃萨见可爱乐国土、园林、

cǎo mù huāguǒ míngxiāng shàng fú zhēnbǎo cái wù zhū
草木、华果、名香、上服、珍宝、财物、诸

zhuāngyán jù huòjiàn kě yàocūn yì jù luò huòjiàn dì wángwēi dé
庄严具，或见可乐村邑、聚落，或见帝王威德

zì zài huòjiàn zhù chù lí zhūxuān zá jiàn shì shì yǐ yǐ fāngbiàn
自在，或见住处离诸諠杂。见是事已，以方便

zhì jīng qín xiū xí chūshēng wú liàngshèngmiàogōng dé wèi zhūzhòng
智精勤修习，出生无量胜妙功德，为诸众

shēng qín qiú shàn fǎ xīn wú fàng yì guǎng jí zhòngshàn yóu rú dà
生勤求善法，心无放逸，广集众善；犹如大

hǎi yǐ wú jìn shàn pǔ fù yī qiè wéizhòngshàn fǎ suǒ yī zhī chù
海，以无尽善普覆一切，为众善法所依之处，

yǐ zhū shàngēnfāngbiàn huí xiàng ér wú fēn bié kāi shì wú liàngzhǒng
以诸善根方便回向而无分别；开示无量种

zhǒngshàngēn zhì chángguānchá yī qiè zhòngshēng xīn héng yì niàn
种善根，智常观察一切众生，心恒忆念

shàngēnjìng jiè yǐ děngzhēn rú píngděngshàngēn huí xiàngzhòngshēng
善根境界，以等真如平等善根回向众生，

wú yǒu xiū xī pú sà ěr shí yǐ zhūshàngēn rú shì huí xiàng suǒ
无有休息。菩萨尔时，以诸善根如是回向，所

wèi yuàn yī qiè zhòngshēng dé zhū rú lái kě ài yàojiàn jiàn fǎ
谓：‘愿一切众生得诸如来可爱乐见，见法
zhēnxìngpíngděngpíngděng wú suǒ qǔ zhuó yuánmǎnqīngjìng yuàn yī
真性平等平等，无所取著，圆满清净；愿一
qiè zhòngshēngjiàn zhū rú lái shèn kě ài yào yuánmǎngòngyǎng yuàn
切众生见诸如来甚可爱乐，圆满供养；愿
yī qiè zhòngshēngwǎngshēng yī qiè wú zhū fán nǎo shèn kě ài yàoqīng
一切众生往生一切无诸烦恼、甚可爱乐清
jìng fó chà yuàn yī qiè zhòngshēng dé jiàn zhū fó kě ài yào fǎ yuàn
净佛刹；愿一切众生得见诸佛可爱乐法；愿
yī qiè zhòngshēngchángyào hù chí yī qiè pú sà kě ài yàoxíng yuàn
一切众生常乐护持一切菩萨可爱乐行；愿
yī qiè zhòngshēng dé shàn zhī shí kě ài yàoyǎn jiàn wú suǒ ài yuàn
一切众生得善知识可爱乐眼，见无所碍；愿
yī qiè zhòngshēngchángjiàn yī qiè kě ài yào wù wú yǒu wéi nì yuàn
一切众生常见一切可爱乐物，无有违逆；愿
yī qiè zhòngshēngzhèng dé yī qiè kě ài yào fǎ ér qín hù chí yuàn yī
一切众生证得一切可爱乐法而勤护持；愿一
qiè zhòngshēng yú yī qiè fó kě yào fǎ zhōng dé jìng guāngmíng yuàn yī
切众生于一切佛可乐法中得净光明；愿一
qiè zhòngshēng xiū zhū pú sà yī qiè néng shě kě ài yào xīn yuàn yī qiè
切众生修诸菩萨一切能舍可爱乐心；愿一切
zhòngshēng dé wú suǒ wèi néngshuō yī qiè kě ài yào fǎ yuàn yī qiè
众生得无所畏能说一切可爱乐法；愿一切
zhòngshēng dé zhū pú sà jí kě ài yàoshènshēnsānmèi yuàn yī qiè
众生得诸菩萨极可爱乐甚深三昧；愿一切
zhòngshēng dé zhū pú sà shèn kě ài yào tuó luó ní mén yuàn yī qiè
众生得诸菩萨甚可爱乐陀罗尼门；愿一切
zhòngshēng dé zhū pú sà shèn kě ài yàoshànguānchá zhì yuàn yī qiè
众生得诸菩萨甚可爱乐善观察智；愿一切
zhòngshēngnéngxiàn pú sà shèn kě ài yào zì zài shéntōng yuàn yī qiè
众生能现菩萨甚可爱乐自在神通；愿一切
zhòngshēngnéng yú zhū fó dà zhòng huì zhōngshuō kě ài yàoshènshēnmiào
众生能于诸佛大众会中说可爱乐甚深妙
fǎ yuàn yī qiè zhòngshēngnéng yǐ fāngbiàn kāi shì yǎnshuōshèn kě ài
法；愿一切众生能以方便开示演说甚可爱
yàochā bié zhī jù yuàn yī qiè zhòngshēngchángnéng fā qǐ shèn kě ài
乐差别之句；愿一切众生常能发起甚可爱

yàopíngděng dà bēi yuàn yī qiè zhòngshēngniànniàn fā qǐ shèn kě ài
乐平等大悲；愿一切众生念念发起甚可爱

yào dà pú tí xīn cháng lìng zhū gēnhuān xǐ yuè yù yuàn yī qiè zhòng
乐大菩提心，常令诸根欢喜悦豫；愿一切众

shēngnéng rù yī qiè shèn kě ài yào zhū rú lái jiā yuàn yī qiè zhòng
生能入一切甚可爱乐诸如来家；愿一切众

shēng dé kě ài yàonéngtiáo fú xíng tiáo fú zhòngshēng wú yǒu xiū xī
生得可爱乐能调伏行，调伏众生无有休息；

yuàn yī qiè zhòngshēng dé zhū pú sà shèn kě ài yào wú jìn biàn cái yǎn
愿一切众生得诸菩萨甚可爱乐无尽辩才演

shuō zhū fǎ yuàn yī qiè zhòngshēng yú bù kě shuō bù kě shuō jié zhù
说诸法；愿一切众生于不可说不可说劫，住

yú yī qiè kě yào shì jiè jiàohuàzhòngshēng xīn wú yànjuàn yuàn
于一切可乐世界，教化众生，心无厌倦；愿

yī qiè zhòngshēng yǐ wú liàngfāngbiàn pǔ néng wù rù shèn kě ài yào
一切众生以无量方便，普能悟入甚可爱乐

zhū fó fǎ mén yuàn yī qiè zhòngshēng dé kě ài yào wú ài fāngbiàn
诸佛法门；愿一切众生得可爱乐无碍方便，

zhī yī qiè fǎ wú yǒugēnběn yuàn yī qiè zhòngshēng dé kě ài yào lí
知一切法无有根本；愿一切众生得可爱乐离

tān yù jì zhī yī qiè fǎ bì jìng wú èr duàn yī qiè zhàng yuàn yī
贪欲际，知一切法毕竟无二，断一切障；愿一

qiè zhòngshēng dé kě ài yào lí tān yù jì zhī yī qiè fǎ píngděngzhēn
切众生得可爱乐离贪欲际，知一切法平等真

shí yuàn yī qiè zhòngshēng jù zú chéngmǎn yī qiè pú sà shèn kě ài
实；愿一切众生具足成满一切菩萨甚可爱

yào wú xì lùn fǎ yuàn yī qiè zhòngshēng dé jīn gāngzàng jīng jìn zhī xīn
乐无戏论法；愿一切众生得金刚藏精进之心，

chéng kě ài yào yī qiè zhì dào yuàn yī qiè zhòngshēng jù kě ài yào
成可爱乐一切智道；愿一切众生具可爱乐

wú ài shàngēn cuī fú yī qiè fán nǎoyuàn dí yuàn yī qiè zhòngshēng
无碍善根，摧伏一切烦恼怨敌；愿一切众生

dé kě ài yào yī qiè zhì mén pǔ yú shì jiānxiànchéngzhèng jué
得可爱乐一切智门，普于世间现成正觉。’

fó zǐ pú sà mó hē sà xiū xí rú shì zhūshàngēn shí
“佛子！菩萨摩诃萨修习如是诸善根时，

dé zhì huì míng wéishàn zhī shí zhī suǒ shè shòu rú lái huì rì míngzhào
得智慧明，为善知识之所摄受，如来慧日明照

qí xīn yǒngmiè chī míng qín xiū zhèng fǎ rù zhū zhì yè shànxué
其心，永灭痴冥；勤修正法，入诸智业，善学
zhì dì liú bù shàngēn chōngmǎn fǎ jiè yǐ zhì huí xiàng jìn zhū
智地，流布善根，充满法界，以智回向；尽诸
pú sà shàngēnyuán dǐ yǐ zhì shēn rù dà fāngbiàn hǎi chéng jiù wú
菩萨善根源底，以智深入大方便海，成就无
liàngguǎng dà shàngēn
量广大善根。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǐ cǐ shàngēn rú shì huí xiàng
“佛子！菩萨摩诃萨以此善根如是回向，
suǒ wèi bù zhuó shì jiān bù qǔ zhòngshēng qí xīn qīngjìng wú
所谓：‘不著世间，不取众生；其心清净，无
suǒ yī zhǐ zhèngniànzhū fǎ lí fēn bié jiàn bù shě yī qiè fó zì
所依止；正念诸法，离分别见；不舍一切佛自
zài huì bù wéi sān shì yī qiè zhū fó zhèng huí xiàngmén suí shùn yī qiè
在慧，不违三世一切诸佛正回向门；随顺一切
píngděngzhèng fǎ bú huài rú lái zhēn shí zhī xiàng děngguānsān shì wú
平等正法，不坏如来真实之相，等观三世无
zhòngshēngxiàng shànshùn fó dào shànshuō yú fǎ shēnliǎo qí yì
众生相；善顺佛道，善说于法，深了其义，
rù zuì shèng dì wù zhēn shí fǎ zhì huì yuánmǎn xìn yàojiān gù
入最胜地，悟真实法，智慧圆满，信乐坚固；
suī shàn xiū zhèng yè ér zhī yè xìngkōng liǎo yī qiè fǎ jiē rú huànhuà
虽善修正业而知业性空，了一切法皆如幻化，
zhī yī qiè fǎ wú yǒu zì xìng guān yī qiè yì jí zhǒngzhǒngxíng suí shì
知一切法无有自性；观一切义及种种行，随世
yánshuō ér wú suǒzhuó chúmiè yī qiè zhí zhuó yīn yuán zhī rú shí lǐ
言说而无所著；除灭一切执著因缘，知如实理，
guānzhū fǎ xìng jiē xī jì miè liǎo yī qiè fǎ tóng yī shí xiàng zhī zhū
观诸法性皆悉寂灭，了一切法同一实相，知诸
fǎ xiàng bù xiāngwéi bèi yǔ zhū pú sà ér gòngtóng zhǐ xiū xíng qí dào
法相不相违背；与诸菩萨而共同止，修行其道，
shànshè zhòngshēng rù qù lái jīn yī qiè pú sà huí xiàng zhī mén
善摄众生，入去、来、今一切菩萨回向之门；
yú zhū fó fǎ xīn wú jīng bù yǐ wú liàng xīn lìng zhūzhòngshēng pǔ dé
于诸佛法心无惊怖，以无量心令诸众生普得
qīngjìng yú shí fāng shì jiè bù qǐ zhí qǔ wǒ wǒ suǒ xīn yú zhū shì
清净；于十方世界不起执取我、我所心，于诸世

jiān wú suǒ fēn bié yú yī qiè jìng jiè bù shēng rǎn zhuó qín xiū yī qiè
间无所分别；于一切境界不生染著，勤修一切

chū shì jiān fǎ yú zhū shì jiān wú qǔ wú yī yú shēn miào dào zhèng jiàn
出世间法；于诸世间无取无依，于深妙道正见

láo gù lí zhū wàng jiàn liǎo zhēn shí fǎ pì rú zhēn rú biàn yī
牢固，离诸妄见，了真实法。譬如真如，遍一

qiè chù wú yǒu biān jì shàn gēn huí xiàng yì fù rú shì biàn yī qiè
切处，无有边际；善根回向亦复如是，遍一切

chù wú yǒu biān jì pì rú zhēn rú zhēn shí wéi xìng shàn gēn huí
处，无有边际。譬如真如，真实为性；善根回

xiàng yì fù rú shì liǎo yī qiè fǎ zhēn shí wéi xìng pì rú zhēn rú
向亦复如是，了一切法真实为性。譬如真如，

héng shǒu běn xìng wú yǒu gǎi biàn shàn gēn huí xiàng yì fù rú shì shǒu
恒守本性，无有改变；善根回向亦复如是，守

qí běn xìng shǐ zhōng bù gǎi pì rú zhēn rú yǐ yī qiè fǎ wú xìng
其本性，始终不改。譬如真如，以一切法无性

wéi xìng shàn gēn huí xiàng yì fù rú shì liǎo yī qiè fǎ wú xìng wéi xìng
为性；善根回向亦复如是，了一切法无性为性。

pì rú zhēn rú wú xiàng wéi xiàng shàn gēn huí xiàng yì fù rú shì
譬如真如，无相为相；善根回向亦复如是，

liǎo yī qiè fǎ wú xiàng wéi xiàng pì rú zhēn rú ruò yǒu dé zhě zhōng
了一切法无相为相。譬如真如，若有得者，终

wú tuì zhuǎn shàn gēn huí xiàng yì fù rú shì ruò yǒu dé zhě yú zhū
无退转；善根回向亦复如是，若有得者，于诸

fó fǎ yǒng bú tuì zhuǎn pì rú zhēn rú yī qiè zhū fó zhī suǒ xíng
佛法，永不退转。譬如真如，一切诸佛之所行

chù shàn gēn huí xiàng yì fù rú shì yī qiè rú lái suǒ xíng zhī chù
处；善根回向亦复如是，一切如来所行之处。

pì rú zhēn rú lí jìng jiè xiàng ér wéi jìng jiè shàn gēn huí xiàng yì fù
譬如真如，离境界相而为境界；善根回向亦复

rú shì lí jìng jiè xiàng ér wéi sān shì yī qiè zhū fó yuán mǎn jìng jiè
如是，离境界相而为三世一切诸佛圆满境界。

pì rú zhēn rú néng yǒu ān lì shàn gēn huí xiàng yì fù rú shì xī
譬如真如，能有安立；善根回向亦复如是，悉

néng ān lì yī qiè zhòng shēng pì rú zhēn rú xìng cháng suí shùn shàn
能安立一切众生。譬如真如，性常随顺；善

gēn huí xiàng yì fù rú shì jìn wèi lái jié suí shùn bú duàn pì rú
根回向亦复如是，尽未来劫，随顺不断。譬如

zhēn rú wú néng cè liáng shàngēn huí xiàng yì fù rú shì děng xū
真如，无能测量；善根回向亦复如是，等虚
kōng jiè jìn zhòngshēng xīn wú néng cè liáng pì rú zhēn rú chōng
空界，尽众生心，无能测量。譬如真如，充
mǎn yī qiè shàngēn huí xiàng yì fù rú shì yī chà nà zhōng pǔ zhōu
满一切；善根回向亦复如是，一刹那中普周
fǎ jiè pì rú zhēn rú chángzhù wú jìn shàngēn huí xiàng yì fù rú
法界。譬如真如，常住无尽；善根回向亦复如
shì jiū jìng wú jìn pì rú zhēn rú wú yǒu bǐ duì shàngēn huí xiàng
是，究竟无尽。譬如真如，无有比对；善根回向
yì fù rú shì pǔ néngyuánmǎn yī qiè fó fǎ wú yǒu bǐ duì pì
亦复如是，普能圆满一切佛法，无有比对。譬
rú zhēn rú tǐ xìngjiān gù shàngēn huí xiàng yì fù rú shì tǐ xìng
如真如，体性坚固；善根回向亦复如是，体性
jiān gù fēi zhūhuònǎo zhī suǒnéng jǔ pì rú zhēn rú bù kě pò
坚固，非诸惑恼之所能沮。譬如真如，不可破
huài shàngēn huí xiàng yì fù rú shì yī qiè zhòngshēng bù néng sǔnhuài
坏；善根回向亦复如是，一切众生不能损坏。
pì rú zhēn rú zhàomíngwéi tǐ shàngēn huí xiàng yì fù rú shì yǐ
譬如真如，照明为体；善根回向亦复如是，以
pǔ zhàomíng ér wéi qí xìng pì rú zhēn rú wú suǒ bú zài shàngēn
普照明而为其性。譬如真如，无所不在；善根
huí xiàng yì fù rú shì yú yī qiè chù xī wú bú zài pì rú zhēn rú
回向亦复如是，于一切处悉无不在。譬如真如，
biàn yī qiè shí shàngēn huí xiàng yì fù rú shì biàn yī qiè shí pì
遍一切时；善根回向亦复如是，遍一切时。譬
rú zhēn rú xìngchángqīngjìng shàngēn huí xiàng yì fù rú shì zhù
如真如，性常清净；善根回向亦复如是，住
yú shì jiān ér tǐ qīngjìng pì rú zhēn rú yú fǎ wú ài shàngēn huí
于世间而体清净。譬如真如，于法无碍；善根回
xiàng yì fù rú shì zhōuxíng yī qiè ér wú suǒ ài pì rú zhēn rú
向亦复如是，周行一切而无所碍。譬如真如，
wéizhòng fǎ yǎn shàngēn huí xiàng yì fù rú shì néngwèi yī qiè zhòng
为众法眼；善根回向亦复如是，能为一切众
shēngzuòyǎn pì rú zhēn rú xìng wú láojuàn shàngēn huí xiàng yì fù
生作眼。譬如真如，性无劳倦；善根回向亦复
rú shì xiū xíng yī qiè pú sà zhūxínghéng wú láojuàn pì rú zhēn rú
如是，修行一切菩萨诸行恒无劳倦。譬如真如，

tǐ xìngshènshēn shàngēn huí xiàng yì fù rú shì qí xìngshènshēn pì
体性甚深；善根回向亦复如是，其性甚深。譬
rú zhēn rú wú yǒu yī wù shàngēn huí xiàng yì fù rú shì liǎo zhī
如真如，无有一物；善根回向亦复如是，了知
qí xìng wú yǒu yī wù pì rú zhēn rú xìng fēi chūxiàn shàngēn huí xiàng
其性无有一物。譬如真如，性非出现；善根回向
yì fù rú shì qí tǐ wēimiào nán kě dé jiàn pì rú zhēn rú
亦复如是，其体微妙，难可得见。譬如真如，
lí zhònggòu yì shàngēn huí xiàng yì fù rú shì huì yǎnqīngjìng lí
离众垢翳；善根回向亦复如是，慧眼清净，离
zhū chī yì pì rú zhēn rú xìng wú yǔ děng shàngēn huí xiàng yì fù
诸痴翳。譬如真如，性无与等；善根回向亦复
rú shì chéng jiù yī qiè zhū pú sà xíng zuì shàng wú děng pì rú zhēn
如是，成就一切诸菩萨行最上无等。譬如真
rú tǐ xìng jì jìng shàngēn huí xiàng yì fù rú shì shànnéng suí shùn
如，体性寂静；善根回向亦复如是，善能随顺
jì jìng zhī fǎ pì rú zhēn rú wú yǒugēnběn shàngēn huí xiàng yì
寂静之法。譬如真如，无有根本；善根回向亦
fù rú shì néng rù yī qiè wú gēnběn fǎ pì rú zhēn rú tǐ xìng
复如是，能入一切无根本法。譬如真如，体性
wú biān shàngēn huí xiàng yì fù rú shì jìng zhūzhòngshēng qí shù
无边；善根回向亦复如是，净诸众生，其数
wú biān pì rú zhēn rú tǐ xìng wú zhuó shàngēn huí xiàng yì fù rú
无边。譬如真如，体性无著；善根回向亦复如
shì bì jìngyuǎn lí yī qiè zhūzhuó pì rú zhēn rú wú yǒuzhàng ài
是，毕竟远离一切诸著。譬如真如，无有障碍；
shàngēn huí xiàng yì fù rú shì chúmiè yī qiè shì jiānzhàng ài pì rú
善根回向亦复如是，除灭一切世间障碍。譬如
zhēn rú fēi shì suǒxíng shàngēn huí xiàng yì fù rú shì fēi zhū shì
真如，非世所行；善根回向亦复如是，非诸世
jiān zhī suǒnéngxíng pì rú zhēn rú tǐ xìng wú zhù shàngēn huí xiàng
间之所能行。譬如真如，体性无住；善根回向
yì fù rú shì yī qiè shēng sǐ jiē fēi suǒ zhù pì rú zhēn rú xìng
亦复如是，一切生死皆非所住。譬如真如，性
wú suǒ zuò shàngēn huí xiàng yì fù rú shì yī qiè suǒ zuò xī jiē shě
无所作；善根回向亦复如是，一切所作悉皆舍
lí pì rú zhēn rú tǐ xìng ān zhù shàngēn huí xiàng yì fù rú shì
离。譬如真如，体性安住；善根回向亦复如是，

ān zhù zhēn shí pì rú zhēn rú yǔ yī qiè fǎ ér gòng xiāng yìng shàn
安住真实。譬如真如，与一切法而共相应；善
gēn huí xiàng yì fù rú shì yǔ zhū pú sà tīng wén xiū xí ér gòng xiāng
根回向亦复如是，与诸菩萨听闻修习而共相
yìng pì rú zhēn rú yī qiè fǎ zhōng xìng cháng píng děng shàn gēn
应。譬如真如，一切法中，性常平等；善根
huí xiàng yì fù rú shì yú zhū shì jiān xiū píng děng xíng pì rú zhēn rú
回向亦复如是，于诸世间修平等行。譬如真如，
bù lí zhū fǎ shàn gēn huí xiàng yì fù rú shì jìn wèi lái jì bù shě
不离诸法；善根回向亦复如是，尽未来际不舍
shì jiān pì rú zhēn rú yī qiè fǎ zhōng bì jìng wú jìn shàn gēn
世间。譬如真如，一切法中，毕竟无尽；善根
huí xiàng yì fù rú shì yú zhū zhòng shēng huí xiàng wú jìn pì rú zhēn
回向亦复如是，于诸众生回向无尽。譬如真
rú yǔ yī qiè fǎ wú yǒu xiāng wéi shàn gēn huí xiàng yì fù rú shì
如，与一切法无有相违；善根回向亦复如是，
bù wéi sān shì yī qiè fó fǎ pì rú zhēn rú pǔ shè zhū fǎ shàn gēn
不违三世一切佛法。譬如真如，普摄诸法；善根
huí xiàng yì fù rú shì jìn shè yī qiè zhòng shēng shàn gēn pì rú zhēn
回向亦复如是，尽摄一切众生善根。譬如真
rú yǔ yī qiè fǎ tóng qí tǐ xìng shàn gēn huí xiàng yì fù rú shì
如，与一切法同其体性；善根回向亦复如是，
yǔ sān shì fó tóng yī tǐ xìng pì rú zhēn rú yǔ yī qiè fǎ bù xiāng
与三世佛同一体性。譬如真如，与一切法不相
shě lí shàn gēn huí xiàng yì fù rú shì shè chí yī qiè shì chū shì
舍离；善根回向亦复如是，摄持一切世、出世
fǎ pì rú zhēn rú wú néng yìng bì shàn gēn huí xiàng yì fù rú shì
法。譬如真如，无能映蔽；善根回向亦复如是，
yī qiè shì jiān wú néng yìng bì pì rú zhēn rú bù kě dòng yáo shàn
一切世间无能映蔽。譬如真如，不可动摇；善
gēn huí xiàng yì fù rú shì yī qiè mó yè wú néng dòng yáo pì rú zhēn
根回向亦复如是，一切魔业无能动摇。譬如真
rú xìng wú gòu zhuó shàn gēn huí xiàng yì fù rú shì xiū pú sà xíng
如，性无垢浊；善根回向亦复如是，修菩萨行
wú yǒu gòu zhuó pì rú zhēn rú wú yǒu biàn yì shàn gēn huí xiàng yì
无有垢浊。譬如真如，无有变易；善根回向亦
fù rú shì mǐn niàn zhòng shēng xīn wú biàn yì pì rú zhēn rú
复如是，愍念众生，心无变易。譬如真如，

bù kě qióng jìn shàngēn huí xiàng yì fù rú shì fēi zhū shì fǎ suǒ néng
不可穷尽；善根回向亦复如是，非诸世法所能
qióng jìn pì rú zhēn rú xìngcháng jué wù shàngēn huí xiàng yì fù
穷尽。譬如真如，性常觉悟；善根回向亦复
rú shì pǔ néng jué wù yī qiè zhū fǎ pì rú zhēn rú bù kě shī huài
如是，普能觉悟一切诸法。譬如真如，不可失坏；
shàngēn huí xiàng yì fù rú shì yú zhūzhòngshēng qǐ shèng zhì yuàn
善根回向亦复如是，于诸众生起胜志愿，
yǒng bù shī huài pì rú zhēn rú néng dà zhàomíng shàngēn huí xiàng
永不失坏。譬如真如，能大照明；善根回向
yì fù rú shì yǐ dà zhì guāngzhàozhū shì jiān pì rú zhēn rú bù
亦复如是，以大智光照诸世间。譬如真如，不
kě yánshuō shàngēn huí xiàng yì fù rú shì yī qiè yán yǔ suǒ bù kě
可言说；善根回向亦复如是，一切言语所不可
shuō pì rú zhēn rú chí zhū shì jiān shàngēn huí xiàng yì fù rú shì
说。譬如真如，持诸世间；善根回向亦复如是，
néng chí yī qiè pú sà zhūxíng pì rú zhēn rú suí shì yánshuō shàn
能持一切菩萨诸行。譬如真如，随世言说；善
gēn huí xiàng yì fù rú shì suí shùn yī qiè zhì huì yánshuō pì rú zhēn
根回向亦复如是，随顺一切智慧言说。譬如真
rú biàn yī qiè fǎ shàngēn huí xiàng yì fù rú shì biàn yú shí fāng
如，遍一切法；善根回向亦复如是，遍于十方
yī qiè fó chà xiàn dà shéntōng chéngděngzhèng jué pì rú zhēn rú
一切佛刹，现大神通，成等正觉。譬如真如，
wú yǒu fēn bié shàngēn huí xiàng yì fù rú shì yú zhū shì jiān wú
无有分别；善根回向亦复如是，于诸世间，无
suǒ fēn bié pì rú zhēn rú biàn yī qiè shēn shàngēn huí xiàng yì fù
所分别。譬如真如，遍一切身；善根回向亦复
rú shì biàn shí fāngchà wú liàngshēnzhōng pì rú zhēn rú tǐ xìng
如是，遍十方刹无量身中。譬如真如，体性
wú shēng shàngēn huí xiàng yì fù rú shì fāngbiàn shì shēng ér wú suǒ
无生；善根回向亦复如是，方便示生而无所
shēng pì rú zhēn rú wú suǒ bú zài shàngēn huí xiàng yì fù rú shì
生。譬如真如，无所不在；善根回向亦复如是，
shí fāngsān shì zhū fó tǔ zhōng pǔ xiànshéntōng ér wú bú zài pì rú
十方三世诸佛土中，普现神通而无不在。譬如
zhēn rú biàn zài yú yè shàngēn huí xiàng yì fù rú shì yú yī qiè
真如，遍在于夜；善根回向亦复如是，于一切

yè fàng dà guāngmíng shī zuò fó shì pì rú zhēn rú biàn zài yú
夜，放大光明，施作佛事。譬如真如，遍在于
zhòu shàngēn huí xiàng yì fù rú shì xī lìng yī qiè zài zhòuzhòngshēng
昼；善根回向亦复如是，悉令一切在昼众生，
jiàn fó shénbiàn yǎn bú tuì lún lí gòuqīngjìng wú kōngguòzhě
见佛神变，演不退轮，离垢清净，无空过者。
pì rú zhēn rú biàn zài bànyuè jí yǐ yī yuè shàngēn huí xiàng yì fù
譬如真如，遍在半月及以一月；善根回向亦复
rú shì yú zhū shì jiān cì dì shí jié dé shànfāngbiàn yú yī niàn
如是，于诸世间次第时节，得善方便，于一念
zhōng zhī yī qiè shí pì rú zhēn rú biàn zài nián suì shàngēn huí xiàng
中知一切时。譬如真如，遍在年岁；善根回向
yì fù rú shì zhù wú liàng jié míngliǎo chéngshú yī qiè zhū gēn jiē lìng
亦复如是，住无量劫明了成熟，一切诸根皆令
yuánmǎn pì rú zhēn rú biànchénghuài jié shàngēn huí xiàng yì fù
圆满。譬如真如，遍成坏劫；善根回向亦复
rú shì zhù yī qiè jié qīngjìng wú rǎn jiàohuàzhòngshēngxián lìng qīngjìng
如是，住一切劫清净无染，教化众生咸令清净。
pì rú zhēn rú jìn wèi lái jì shàngēn huí xiàng yì fù rú shì jìn
譬如真如，尽未来际；善根回向亦复如是，尽
wèi lái jì xiū zhū pú sà qīngjìng miàoxíng chéngmǎn dà yuàn wú yǒu
未来际，修诸菩萨清净妙行，成满大愿无有
tuì zhuǎn pì rú zhēn rú biànzhù sān shì shàngēn huí xiàng yì fù
退转。譬如真如，遍住三世；善根回向亦复
rú shì lìng zhūzhòngshēng yú yī chà nà jiàn sān shì fó wèi céng yī
如是，令诸众生于一刹那见三世佛，未曾一
niàn ér yǒu shě lí pì rú zhēn rú biàn yī qiè chù shàngēn huí xiàng
念而有舍离。譬如真如，遍一切处；善根回向
yì fù rú shì chāochū sān jiè zhōubiàn yī qiè xī dé zì zài
亦复如是，超出三界，周遍[11]一切，悉得自在。
pì rú zhēn rú zhù yǒu wú fǎ shàngēn huí xiàng yì fù rú shì liǎo
譬如真如，住有无法；善根回向亦复如是，了
dá yī qiè yǒu wú zhī fǎ bì jìngqīngjìng pì rú zhēn rú tǐ xìngqīngjìng
达一切有无之法毕竟清净。譬如真如，体性清净；
shàngēn huí xiàng yì fù rú shì néng yǐ fāngbiàn jí zhù dào fǎ jìng zhì
善根回向亦复如是，能以方便集助道法，净治

[11] 丽本：行；永乐北藏本及龙藏本：徧

yī qiè zhū pú sà xíng pì rú zhēn rú tǐ xìngmíng jié shàngēn huí
一切诸菩萨行。譬如真如，体性明洁；善根回

xiàng yì fù rú shì lìng zhū pú sà xī dé sān mèimíng jié zhī xīn pì
向亦复如是，令诸菩萨悉得三昧明洁之心。譬

rú zhēn rú tǐ xìng wú gòu shàngēn huí xiàng yì fù rú shì yuǎn lí
如真如，体性无垢；善根回向亦复如是，远离

zhū gòu mǎn zú yī qiè zhū qīngjìng yì pì rú zhēn rú wú wǒ wǒ
诸垢，满足一切诸清净意。譬如真如，无我、我

suǒ shàngēn huí xiàng yì fù rú shì yǐ wú wǒ wǒ suǒ qīngjìng zhī
所；善根回向亦复如是，以无我、我所清净之

xīn chōngmǎn shí fāng zhū fó guó tǔ pì rú zhēn rú tǐ xìngpíngděng
心，充满十方诸佛国土。譬如真如，体性平等；

shàngēn huí xiàng yì fù rú shì huò dé píngděng yī qiè zhì zhì zhàoliǎo
善根回向亦复如是，获得平等一切智智，照了

zhū fǎ lí zhū chī yì pì rú zhēn rú chāo zhū shù liàng shàngēn
诸法，离诸痴翳。譬如真如，超诸数量；善根

huí xiàng yì fù rú shì yǔ chāo shù liàng yī qiè zhì shèng dà lì fǎ zàng
回向亦复如是，与超数量一切智乘大力法藏

ér tóng zhǐ zhù xīngbiàn shí fāng yī qiè shì jiè guǎng dà fǎ yún pì rú
而同止住，兴遍十方一切世界广大法云。譬如

zhēn rú píngděng ān zhù shàngēn huí xiàng yì fù rú shì fā shēng
真如，平等安住；善根回向亦复如是，发生

yī qiè zhū pú sà xíng píngděng zhù yú yī qiè zhì dào pì rú zhēn rú
一切诸菩萨行，平等住于一切智道。譬如真如，

biàn zhù yī qiè zhū zhòngshēng jiè shàngēn huí xiàng yì fù rú shì mǎn
遍住一切诸众生界；善根回向亦复如是，满

zú wú ài yī qiè zhǒng zhì yú zhòngshēng jiè xī xiàn zài qián pì rú
足无碍一切种智，于众生界悉现在前。譬如

zhēn rú wú yǒu fēn bié pǔ zhù yī qiè yīn shēng zhì zhōng shàngēn huí
真如，无有分别，普住一切音声智中；善根回

xiàng yì fù rú shì jù zú yī qiè zhū yán yīn zhì néng pǔ shì xiànzhǒng
向亦复如是，具足一切诸言音智，能普示现种

zhǒngyán yīn kāi shì zhòngshēng pì rú zhēn rú yǒng lí shì jiān
种言音，开示众生。譬如真如，永离世间；

shàngēn huí xiàng yì fù rú shì pǔ shǐ zhòngshēngyǒngchū shì jiān pì
善根回向亦复如是，普使众生永出世间。譬

rú zhēn rú tǐ xìngguǎng dà shàngēn huí xiàng yì fù rú shì xī néng
如真如，体性广大；善根回向亦复如是，悉能

shòu chí qù lái jīn shì guǎng dà fó fǎ héng bú wàng shī qín
受持去、来、今世广大佛法，恒不忘失，勤
xiū yī qiè pú sà zhū xíng pì rú zhēn rú wú yǒu jiàn xī shàngēn huí
修一切菩萨诸行。譬如真如，无有间息；善根回
xiàng yì fù rú shì wèi yù ān chǔ yī qiè zhòngshēng yú dà zhì dì yú
向亦复如是，为欲安处一切众生于大智地，于
yī qiè jié xiū pú sà xíng wú yǒu jiàn xī pì rú zhēn rú tǐ xìngkuān
一切劫修菩萨行无有间息。譬如真如，体性宽
guǎng biàn yī qiè fǎ shàngēn huí xiàng yì fù rú shì jìng niàn wú ài
广，遍一切法；善根回向亦复如是，净念无碍，
pǔ shè yī qiè kuānguǎng fǎ mén pì rú zhēn rú biàn shè qún pǐn
普摄一切宽广法门。譬如真如，遍摄群品；
shàngēn huí xiàng yì fù rú shì zhèng dé wú liàng pǐn lèi zhī zhì xiū zhū
善根回向亦复如是，证得无量品类之智，修诸
pú sà zhēn shí miàoxíng pì rú zhēn rú wú suǒ qǔ zhuó shàngēn huí
菩萨真实妙行。譬如真如，无所取著；善根回
xiàng yì fù rú shì yú yī qiè fǎ jiē wú suǒ qǔ chúmiè yī qiè shì jiān
向亦复如是，于一切法皆无所取，除灭一切世间
qǔ zhuó pǔ lìng qīngjìng pì rú zhēn rú tǐ xìng bú dòng shàngēn
取著，普令清净。譬如真如，体性不动；善根
huí xiàng yì fù rú shì ān zhù pǔ xiányuánmǎnhèngyuàn bì jìng bú
回向亦复如是，安住普贤圆满行愿，毕竟不
dòng pì rú zhēn rú shì fó jìng jiè shàngēn huí xiàng yì fù rú shì
动。譬如真如，是佛境界；善根回向亦复如是，
lìng zhū zhòngshēngmǎn zú yī qiè dà zhì jìng jiè miè fán nǎo jìng xī lìng
令诸众生满足一切大智境界，灭烦恼境悉令
qīngjìng pì rú zhēn rú wú néng zhì fú shàngēn huí xiàng yì fù rú
清净。譬如真如，无能制伏；善根回向亦复如
shì bù wéi yī qiè zhòng mó shì yè wàidào xié lùn zhī suǒ zhì fú
是，不为一切众魔事业、外道邪论之所制伏。
pì rú zhēn rú fēi shì kě xiū fēi bù kě xiū shàngēn huí xiàng yì
譬如真如，非是可修，非不可修；善根回向亦
fù rú shì shě lí yī qiè wàngxiǎng qǔ zhuó yú xiū bù xiū wú suǒ
复如是，舍离一切妄想取著，于修、不修无所
fēn bié pì rú zhēn rú wú yǒu tuì shě shàngēn huí xiàng yì fù rú
分别。譬如真如，无有退舍；善根回向亦复如
shì chángjiàn zhū fó fā pú tí xīn dà shì zhuāngyán yǒng wú
是，常见诸佛，发菩提心，大誓庄严，永无

tuì shě pì rú zhēn rú pǔ shè yī qiè shì jiān yán yīn shàngēn huí xiàng
退舍。譬如真如，普摄一切世间言音；善根回向

yì fù rú shì néng dé yī qiè chā bié yán yīn shén tōng zhì huì pǔ fā
亦复如是，能得一切差别言音神通智慧，普发

yī qiè zhǒngzhǒngyán cí pì rú zhēn rú yú yī qiè fǎ wú suǒ xī
一切种种言词[12]。譬如真如，于一切法无所希

qiú shàngēn huí xiàng yì fù rú shì lìng zhū zhòngshēngchéng pǔ xián
求；善根回向亦复如是，令诸众生乘普贤

shèng ér dé chū lí yú yī qiè fǎ wú suǒ tān qiú pì rú zhēn rú
乘而得出离，于一切法无所贪求。譬如真如，

zhù yī qiè dì shàngēn huí xiàng yì fù rú shì lìng yī qiè zhòngshēng
住一切地；善根回向亦复如是，令一切众生

shě shì jiān dì zhù zhì huì dì yǐ pǔ xiánhèng ér zì zhuāngyán pì
舍世间地，住智慧地，以普贤行而自庄严。譬

rú zhēn rú wú yǒuduàn jué shàngēn huí xiàng yì fù rú shì yú yī
如真如，无有断绝；善根回向亦复如是，于一

qiè fǎ dé wú suǒ wèi suí qí lèi yīn chùchùyǎnshuō wú yǒuduàn
切法得无所畏，随其类音，处处演说，无有断

jué pì rú zhēn rú shě lí zhū lòu shàngēn huí xiàng yì fù rú shì
绝。譬如真如，舍离诸漏；善根回向亦复如是，

lìng yī qiè zhòngshēngchéng jiù fǎ zhì liǎo dá yú fǎ yuánmǎn pú tí
令一切众生成就法智，了达于法，圆满菩提

wú lòu gōng dé pì rú zhēn rú wú yǒushǎo fǎ ér nénghuàiluàn lìng
无漏功德。譬如真如，无有少法而能坏乱，令

qí shǎo fèn fēi shì jué wù shàngēn huí xiàng yì fù rú shì pǔ lìng kāi
其少分非是觉悟；善根回向亦复如是，普令开

wù yī qiè zhū fǎ qí xīn wú liàngbiànzhōu fǎ jiè pì rú zhēn rú
悟一切诸法，其心无量遍周法界。譬如真如，

guò qù fēi shǐ wèi lái fēi mò xiàn zài fēi yì shàngēn huí xiàng yì
过去非始，未来非末，现在非异；善根回向亦

fù rú shì wèi yī qiè zhòngshēng xīn xīn héng qǐ pú tí xīn yuàn pǔ
复如是，为一切众生新新恒起菩提心愿，普

shǐ qīng jìng yǒng lí shēng sǐ pì rú zhēn rú yú sān shì zhōng wú
使清净，永离生死。譬如真如，于三世中无

suǒ fēn bié shàngēn huí xiàng yì fù rú shì xiàn zài niànniàn xīn cháng
所分别；善根回向亦复如是，现在念念心常

[12] 丽本：辭；永乐北藏本及龙藏本：詞

jué wù guò qù wèi lái jiē xī qīng jìng pì rú zhēn rú chéng jiù
觉悟，过去、未来皆悉清净。譬如真如，成就
yī qiè zhū fó pú sà shàn gēn huí xiàng yì fù rú shì fā qǐ yī qiè
一切诸佛菩萨；善根回向亦复如是，发起一切
dà yuàn fāng biàn chéng jiù zhū fó guǎng dà zhì huì pì rú zhēn rú
大愿方便，成就诸佛广大智慧。譬如真如，
jiū jìng qīng jìng bù yǔ yī qiè zhū fán nǎo jù shàn gēn huí xiàng yì fù
究竟清净，不与一切诸烦恼俱；善根回向亦复
rú shì néng miè yī qiè zhòng shēng fán nǎo yuán mǎn yī qiè qīng jìng zhì
如是，能灭一切众生烦恼，圆满一切清净智
huì
慧。”

fó zǐ pú sà mó hē sà rú shì huí xiàng shí dé yī qiè
“佛子！菩萨摩诃萨如是回向时，得一切
fó chà píng děng pǔ yán jìng yī qiè shì jiè gù dé yī qiè zhòng shēng
佛刹平等，普严净一切世界故；得一切众生
píng děng pǔ wèi zhuàn wú ài fǎ lún gù dé yī qiè pú sà píng děng
平等，普为转无碍法轮故；得一切菩萨平等，
pǔ chū shēng yī qiè zhì yuàn gù dé yī qiè zhū fó píng děng guān chá
普出生一切智愿故；得一切诸佛平等，观察
zhū fó tǐ wú èr gù dé yī qiè fǎ píng děng pǔ zhī zhū fǎ xìng wú yì
诸佛体无二故；得一切法平等，普知诸法性无易
gù dé yī qiè shì jiān píng děng yǐ fāng biàn zhì shàn jiě yī qiè yǔ yán
故；得一切世间平等，以方便智善解一切语言
dào gù dé yī qiè pú sà xíng píng děng suí zhòng shàn gēn jìn huí xiàng
道故；得一切菩萨行平等，随种善根尽回向
gù dé yī qiè shí píng děng qín xiū fó shì yú yī qiè shí wú duàn
故；得一切时平等，勤修佛事，于一切时无断
jué gù dé yī qiè yè guǒ píng děng yú shì chū shì suǒ yǒu shàn gēn
绝故；得一切业果平等，于世、出世所有善根
jiē wú rǎn zhuó xián jiū jìng gù dé yī qiè fó zì zài shén tōng píng děng
皆无染著，咸究竟故；得一切佛自在神通平等，
suí shùn shì jiān xiàn fó shì gù
随顺世间现佛事故。

fó zǐ shì wéi pú sà mó hē sà dì bā zhēn rú xiàng huí
“佛子！是为菩萨摩诃萨第八真如相回
xiàng pú sà mó hē sà zhù cǐ huí xiàng zhèng dé wú liàng qīng jìng fǎ
向。菩萨摩诃萨住此回向，证得无量清净法

mén néngwéi rú lái dà shī zǐ hǒu zì zài wú wèi yǐ shànfāngbiàn
门，能为如来大师子吼，自在无畏；以善方便，

jiàohuàchéng jiù wú liàng pú sà yú yī qiè shí wèicéng xiū xī dé fó
教化成就无量菩萨，于一切时未曾休息；得佛

wú liàngyuánmǎn zhī shēn yī shēnchōngbiàn yī qiè shì jiè dé fó wú
无量圆满之身，一身充遍一切世界；得佛无

liàngyuánmǎn yīn shēng yī yīn kāi wù yī qiè zhòngshēng dé fó wú liàng
量圆满音声，一音开悟一切众生；得佛无量

yuánmǎn zhī lì yī máokǒngzhōng pǔ néngróng nà yī qiè guó tǔ dé
圆满之力，一毛孔中普能容纳一切国土；得

fó wú liàngyuánmǎnshéntōng zhì zhūzhòngshēng yú yī chénzhōng dé
佛无量圆满神通，置诸众生于一尘中；得

fó wú liàngyuánmǎn jiě tuō yú yī zhòngshēngshēn shì xiàn yī qiè zhū
佛无量圆满解脱，于一众生身示现一切诸

fó jìng jiè chéngděngzhèng jué dé fó wú liàngyuánmǎnsānmèi yī
佛境界，成等正觉；得佛无量圆满三昧，一

sānmèizhōng pǔ néng shì xiàn yī qiè sānmèi dé fó wú liàngyuánmǎnbiàn
三昧中普能示现一切三昧；得佛无量圆满辩

cái shuō yī jù fǎ qióngwèi lái jì ér bù kě jìn xī chú yī qiè
才，说一句法，穷未来际而不可尽，悉除一切

zhòngshēng yí huò dé fó wú liàngyuánmǎnzhòngshēng jù fó shí lì
众生疑惑；得佛无量圆满众生，具佛十力，

jìn zhòngshēng jiè shì chéngzhèng jué fó zǐ shì wéi pú sà mó hē
尽众生界示成正觉。佛子！是为菩萨摩诃

sà yǐ yī qiè shàngēnshùnzhēn rú xiàng huí xiàng
萨以一切善根顺真如相回向。”

ěr shí jīn gāngchuáng pú sà chéng fó wēi lì pǔ guān shí fāng
尔时，金刚幢菩萨承佛威力，普观十方

ér shuōsòngyán
而说颂言：

pú sà zhì yào cháng ān zhù zhèng niàn jiān gù lí chī huò
菩萨志乐常安住　正念坚固离痴惑

qí xīn shàn ruǎn héng qīng liáng jī jí wú biān gōng dé xíng
其心善软恒清凉　积集无边功德行

pú sà qiān shùn wú wéi nì suǒ yǒu zhì yuàn xī qīng jìng
菩萨谦顺无违逆　所有志愿悉清净

yǐ dé zhì huì dà guāng míng shàn néng zhào liǎo yī qiè yè
已得智慧大光明　善能照了一切业

pú sà sī wéi yè guǎng dà
菩萨思惟业广大

jué yì xiū xíng wú tuì zhuǎn
决意修行无退转

zhū yè chā bié wú liàng zhǒng
诸业差别无量种

suí shùn zhòng shēng bù wéi yì
随顺众生不违意

yǐ shēng tiáo yù rén zūn dì
已升调御人尊地

yú fǎ yú yì xī shàn zhī
于法于义悉善知

pú sà suǒ xiū zhòng shàn xíng
菩萨所修众善行

yú bǐ yī qiè fēn bié zhī
于彼一切分别知

yǐ miào zhì huì héng guān chá
以妙智慧恒观察

duàn zhū yǒu chù xī wú yú
断诸有处悉无余

pì rú zhēn rú biàn yī qiè
譬如真如遍一切

pú sà yǐ cǐ xīn huí xiàng
菩萨以此心回向

pú sà yuàn lì biàn yī qiè
菩萨愿力遍一切

ruò jiàn bú jiàn niàn xī zhōu
若见不见念悉周

yè zhōng suí zhù zhòu yì zhù
夜中随住昼亦住

ruò nián ruò jié xī zhù zhōng
若年若劫悉住中

suǒ yǒu sān shì jí chà tǔ
所有三世及刹土

xī zhù qí zhōng wú suǒ zhù
悉住其中无所住

pì rú zhēn rú běn zì xìng
譬如真如本自性

zhǒngzhǒng chā bié shèn xī yǒu
种种差别甚希有

yǐ cǐ ráo yì zhū qún shēng
以此饶益诸群生

pú sà yī qiè qín xiū xí
菩萨一切勤修习

pǔ lìng xīn jìng shēng huān xǐ
普令心净生欢喜

lí zhū rè nǎo xīn wú ài
离诸热恼心无碍

wèi lì qúnshēngzhuǎn qín xí
为利群生转勤习

wú liàng wú shù zhǒngzhǒng bié
无量无数种种别

wèi lì qún shēng gù huí xiàng
为利群生故回向

jiū jìng guǎng dà zhēn shí lǐ
究竟广大真实理

rú bǐ zhēn rú shàn huí xiàng
如彼真如善回向

rú shì pǔ shè zhū shì jiān
如是普摄诸世间

xī lìngzhòngshēng wú suǒzhuó
悉令众生无所著

pì rú zhēn rú wú bú zài
譬如真如无不在

xī yǐ gōng dé ér huí xiàng
悉以功德而回向

bàn yuè yī yuè yì suí zhù
半月一月亦随住

zhēn rú rú shì xíng yì rán
真如如是行亦然

yī qiè zhòngshēng yǔ zhū fǎ
一切众生与诸法

yǐ rú shì xíng ér huí xiàng
以如是行而回向

pú sà rú shì fā dà xīn
菩萨如是发大心

zhēn rú suǒ zài wú bú zài
真 如 所 在 无 不 在

pì rú zhēn rú běn zì xìng
譬 如 真 如 本 自 性

bù dé zì xìng shì zhēn xìng
不 得 自 性 是 真 性

rú zhēn rú xiàng yè yì ěr
如 真 如 相 业 亦 尔

rú zhēn rú xìng běn zhēn shí
如 真 如 性 本 真 实

pì rú zhēn rú wú biān jì
譬 如 真 如 无 边 际

ér yú qí zhōng wú fù zhuó
而 于 其 中 无 缚 著

rú shì cōng huì zhēn fó zǐ
如 是 聪 慧 真 佛 子

yǐ qí zhì lì shàn tōng dá
以 其 智 力 善 通 达

jué wù fǎ wáng zhēn shí fǎ
觉 悟 法 王 真 实 法

rú shì zì zài xīn wú ài
如 是 自 在 心 无 碍

rú lái fǎ shēn suǒ zuò yè
如 来 法 身 所 作 业

shuō zhū fǎ xiàng jiē wú xiàng
说 诸 法 相 皆 无 相

pú sà zhù shì bù sī yì
菩 萨 住 是 不 思 议

rù cǐ bù kě sī yì chù
入 此 不 可 思 议 处

rú shì sī wéi zhū fǎ xìng
如 是 思 惟 诸 法 性

suǒ yǒu wǒ zhí jiē chú miè
所 有 我 执 皆 除 灭

pú sà yī qiè yè guǒ bào
菩 萨 一 切 业 果 报

rú shì wú jìn zì xìng jìn
如 是 无 尽 自 性 尽

yǐ rú shì xíng ér huí xiàng
以 如 是 行 而 回 向

qí zhōng wèi céng yǒu yī fǎ
其 中 未 曾 有 一 法

yǐ rú shì yè ér huí xiàng
以 如 是 业 而 回 向

rú zhēn rú xìng yè yì ěr
如 真 如 性 业 亦 尔

yè yì rú shì tóng zhēn rú
业 亦 如 是 同 真 如

yè yì rú shì wú yǒu biān
业 亦 如 是 无 有 边

shì gù cǐ yè dé qīng jìng
是 故 此 业 得 清 净

zhì yuàn jiān gù bú dòng yáo
志 愿 坚 固 不 动 摇

rù yú zhū fó fāng biàn zàng
入 于 诸 佛 方 便 藏

yú zhōng wú zhuó yì wú fù
于 中 无 著 亦 无 缚

wèi céng jiàn yǒu yī fǎ qǐ
未 曾 见 有 一 法 起

yī qiè shì jiān rú bǐ xiàng
一 切 世 间 如 彼 相

zhī rú shì xiàng shì zhī fǎ
知 如 是 相 是 知 法

yú zhōng sī yì bù kě jìn
于 中 思 议 不 可 尽

sī yǔ fēi sī jiē jì miè
思 与 非 思 皆 寂 灭

liǎo dá yī qiè yè chā bié
了 达 一 切 业 差 别

zhù yú gōng dé wú néng dòng
住 于 功 德 无 能 动

xī wéi wú jìn zhì suǒ yìn
悉 为 无 尽 智 所 印

shì gù wú jìn fāng biàn miè
是 故 无 尽 方 便 灭

pú sà guān xīn bú zài wài
菩萨观心不在外
yì fù bù dé zài yú nèi
亦复不得在于内

zhī qí xīn xìng wú suǒ yǒu
知其心性无所有
wǒ fǎ jiē lí yǒng jì miè
我法皆离永寂灭

bǐ zhū fó zǐ rú shì zhī
彼诸佛子如是知
yī qiè fǎ xìng cháng kōng jì
一切法性常空寂

wú yǒu yī fǎ néng zào zuò
无有一法能造作
tóng yú zhū fó wù wú wǒ
同于诸佛悟无我

liǎo zhī yī qiè zhū shì jiān
了知一切诸世间
xī yǔ zhēn rú xìng xiàng děng
悉与真如性相等

jiàn shì bù kě sī yì xiàng
见是不可思议相
shì zé néng zhī wú xiàng fǎ
是则能知无相法

ruò néng zhù shì shèn shēn fǎ
若能住是甚深法
cháng yào xiū xíng pú sà xíng
常乐修行菩萨行

wèi yù lì yì zhū qún shēng
为欲利益诸群生
dà shì zhuāngyán wú tuì zhuǎn
大誓庄严无退转

shì zé chāo guò yú shì jiān
是则超过于世间
bù qǐ shēng sǐ wàng fēn bié
不起生死妄分别

liǎo dá qí xīn rú huàn huà
了达其心如幻化
qín xiū zhòng xíng dù qún shēng
勤修众行度群生

pú sà zhèng niàn guān shì jiān
菩萨正念观世间
yī qiè jiē cóng yè yuán dé
一切皆从业缘得

wèi yù jiù dù xiū zhū xíng
为欲救度修诸行
pǔ shè sān jiè wú yí zhě
普摄三界无遗者

liǎo zhī zhòngshēngzhǒngzhǒng yì
了知众生种种异
xī shì xiǎng xíng suǒ fēn bié
悉是想行所分别

yú cǐ guān chá xī míng liǎo
于此观察悉明了
ér bú huài yú zhū fǎ xìng
而不坏于诸法性

zhì zhě liǎo zhī zhū fó fǎ
智者了知诸佛法
yǐ rú shì xíng ér huí xiàng
以如是行而回向

āi mǐn yī qiè zhū zhòng shēng
哀愍一切诸众生
lìng yú shí fǎ zhèng sī wéi
令于实法正思惟

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó sānmǎnduō mò tuó nán ē bō là dì hē duōzhé zhé
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折
nà mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng
捺弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.矴
bō là dì wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō
钵啰帝.乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦吽.婆
suō hē
莎诃.

jǔ zàn

举赞

shuài tuó tiānshàng huì rì shū guāng shí huí xiàng yì guǎngxuān
率陀天上.慧日舒光.十回向义广宣
yáng kǔ hǎi zuò jīn liáng huà rì shū cháng huā yǔ sàn tiānxiāng
扬.苦海作津梁.化日舒长.华雨散天香.

jǔ zì mǔzàn

举字母赞

（一遍）

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.
mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàngsòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

（一遍）

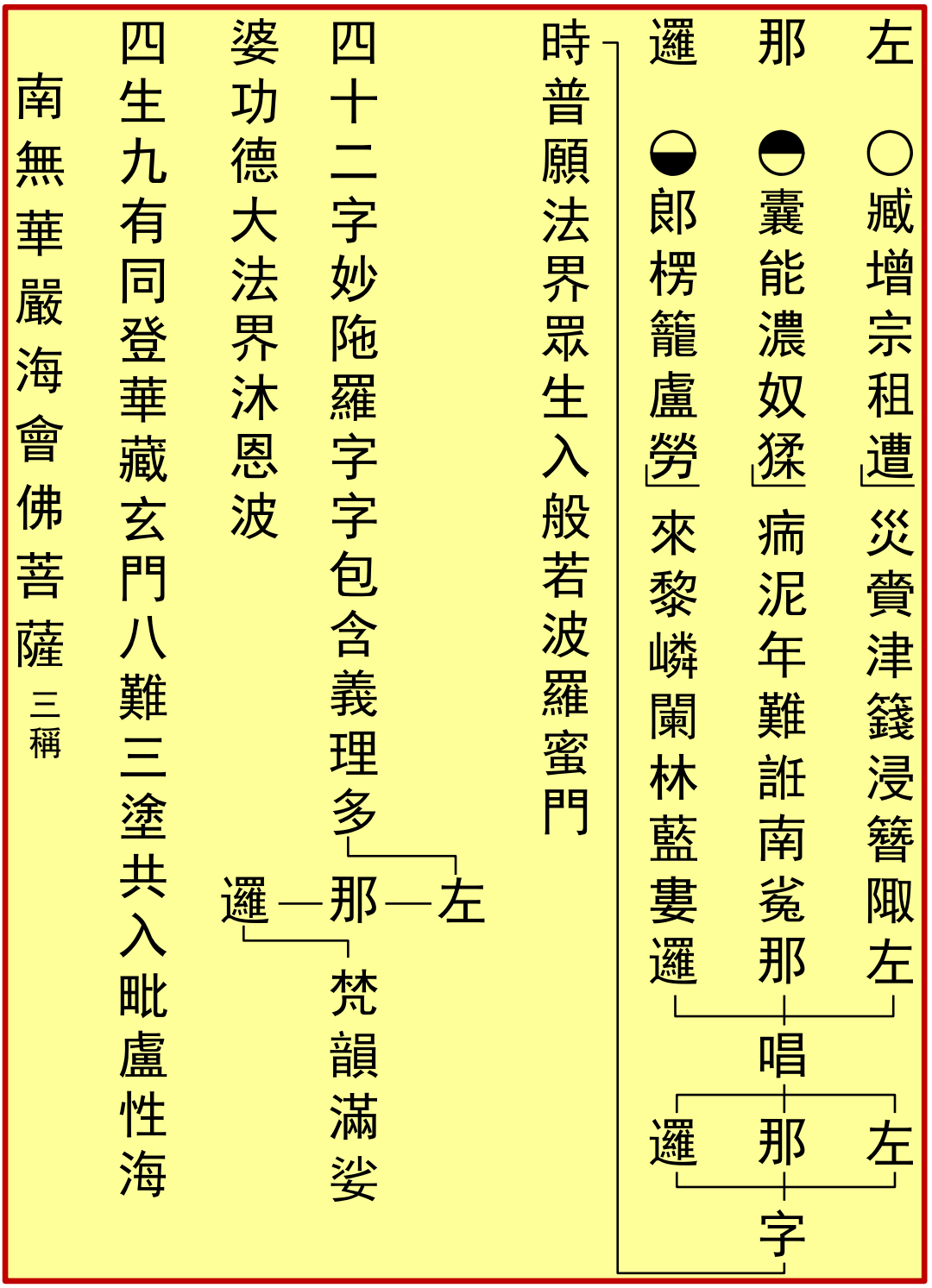

zao zang zeng zong zu zao zai zi zin zan zin zan zou zao

4. 左 臧 增 宗 租 遭 災 賚 津 篾 浸 簪 陬 左

chàngzao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì

唱 左字时. 普 愿 法界 众 生. 入般若波罗蜜

mén

门.

nao nang neng nong nu nao nai ni nin nan nin nan nou nao
5. 那 囊 能 濃 奴 猱 痆 泥 年 難 誑 南 猱 那

chàngnao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 那字时. 普 愿 法界 众 生 . 入般若波罗蜜

mén
门.

lao lang leng long lu lao lai li lin lan lin lan lou lao
6. 邏 郎 楞 籠 盧 勞 來 黎 嶙 闌 林 蓝 婁 邏

chànglao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 邏字时. 普 愿 法界 众 生 . 入般若波罗蜜

mén
门.

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāohán yì lǐ duō zao nao
四十二字 妙 陀罗. 字字包含义理多. 左. 那.

lao fàn yùnmǎn suō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
邏. 梵韵满娑婆. 功德大. 法界沐恩波.

sì shēng jiǔ yǒu tóngdēnghuāzàngxuánmén bā nánsān tú
四 生 九有. 同 登 华藏 玄 门. 八难三途.

gòng rù pí lú xìng hǎi
共入毗卢性海.

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

huí xiàng jì
回 向 偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿 以此 功 德 普 及于 一 切

wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòngchéng fó dào
我 等 与 众 生 皆共 成 佛道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì sān shí yī

大方广佛华严经卷第三十一

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译[13]

shí huí xiàng pǐn dì èr shí wǔ zhī jiǔ

十回向品第二十五之九

fó zǐ yún hé wéi pú sà mó hē sà wú zhuó wú fù jiě tuō

“佛子！云何为菩萨摩诃萨无著无缚解脱

huí xiàng

回向？

fó zǐ shì pú sà mó hē sà yú yī qiè shàngēn xīn shēng

“佛子！是菩萨摩诃萨于一切善根，心生

zūnzhòng suǒ wèi yú chūshēng sǐ xīn shēngzūnzhòng yú shè qǔ yī

尊重。所谓于出生死，心生尊重；于摄取一

qiè shàngēn xīn shēngzūnzhòng yú xī qiú yī qiè shàngēn xīn shēng

切善根，心生尊重；于希求一切善根，心生

zūnzhòng yú huǐ zhūguò yè xīn shēngzūnzhòng yú suí xǐ shàngēn

尊重；于悔诸过业，心生尊重；于随喜善根，

xīn shēngzūnzhòng yú lǐ jìng zhū fó xīn shēngzūnzhòng yú hé zhǎng

心生尊重；于礼敬诸佛，心生尊重；于合掌

gōngjìng xīn shēngzūnzhòng yú dǐng lǐ tǎ miào xīn shēngzūnzhòng

恭敬，心生尊重；于顶礼塔庙，心生尊重；

yú quàn fó shuō fǎ xīn shēngzūnzhòng yú rú shì děngzhǒngzhǒngshàn

于劝佛说法，心生尊重。于如是等种种善

gēn jiē shēngzūnzhòng suí shùnrěn kě

根，皆生尊重，随顺忍可。

fó zǐ pú sà mó hē sà yú bǐ shàngēn jiē shēngzūn

“佛子！菩萨摩诃萨于彼善根，皆生尊

zhòng suí shùnrěn kě shí jiū jìng xīn yào jiān gù xìn jiě zì dé

重，随顺忍可时，究竟欣乐，坚固信解；自得

ān zhù lìng tā ān zhù qín xiū wú zhuó zì zài jī jí chéngshèng

安住，令他安住；勤修无著，自在积集；成胜

[13] 丽本：于闐國三藏實叉難陀奉制譯；永乐北藏本及龙藏本：唐于闐國三藏沙門實叉難陀譯

zhì yào zhù rú lái jìng shì lì zēngzhǎng xī dé zhī jiàn yǐ zhū
志乐，住如来境；势力增长，悉得知见。以诸
shàngēn rú shì huí xiàng suǒ wèi yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn
善根如是回向，所谓：‘以无著无缚解脱心，
chéng jiù pǔ xiánshēn yè yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn qīngjìng pǔ xián
成就普贤身业。以无著无缚解脱心，清净普贤
yǔ yè yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn yuánmǎn pǔ xián yì yè yǐ
语业。以无著无缚解脱心，圆满普贤意业。以
wú zhuó wú fù jiě tuō xīn fā qǐ pǔ xiánguǎng dà jīng jìn yǐ wú zhuó
无著无缚解脱心，发起普贤广大精进。以无著
wú fù jiě tuō xīn jù zú pǔ xián wú ài yīn shēng tuó luó ní mén qí
无缚解脱心，具足普贤无碍音声陀罗尼门，其
shēngguǎng dà pǔ biàn shí fāng yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn jù
声广大，普遍十方。以无著无缚解脱心，具
zú pǔ xiánjiàn yī qiè fó tuó luó ní mén héngjiàn shí fāng yī qiè zhū fó
足普贤见一切佛陀罗尼门，恒见十方一切诸佛。
yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng jiù jiě liǎo yī qiè yīn shēng tuó luó
以无著无缚解脱心，成就解了一切音声陀罗
ní mén tóng yī qiè yīn shuō wú liàng fǎ yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō
尼门，同一切音，说无量法。以无著无缚解脱
xīn chéng jiù pǔ xián yī qiè jié zhù tuó luó ní mén pǔ yú shí fāng xiū
心，成就普贤一切劫住陀罗尼门，普于十方修
pú sà xíng yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng jiù pǔ xián zì zài lì
菩萨行。以无著无缚解脱心，成就普贤自在力，
yú yī zhòngshēngshēnzhōng shì xiū yī qiè pú sà xíng jìn wèi lái jié
于一众生身中，示修一切菩萨行，尽未来劫
cháng wú jiànduàn rú yī zhòngshēngshēn yī qiè zhòngshēngshēn xī
常无间断；如一众生身，一切众生身悉
yì rú shì yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng jiù pǔ xián zì zài lì
亦[14]如是。以无著无缚解脱心，成就普贤自在力，
pǔ rù yī qiè zhòngdàochǎng pǔ xiàn yī qiè zhū fó qián xiū pú sà xíng
普入一切众道场，普现一切诸佛前，修菩萨行。
yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng jiù pǔ xián fó zì zài lì yú yī
以无著无缚解脱心，成就普贤佛自在力，于一
ménzhōng shì xiàn jīng bù kě shuō bù kě shuō jié wú yǒuqióng jìn
门中示现，经不可说不可说劫，无有穷尽，

[14] 丽本：悉；永乐北藏本及龙藏本：悉亦

lìng yī qiè zhòngshēng jiē dé wù rù yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn
令一切众生皆得悟入。以无著无缚解脱心，
chéng jiù pǔ xián fó zì zài lì yú zhǒngzhǒngménzhōng shì xiàn jīng
成就普贤佛自在力，于种种门中示现，经
bù kě shuō bù kě shuō jié wú yǒuqióng jìn lìng yī qiè zhòngshēng jiē
不可说不可说劫，无有穷尽，令一切众生皆
dé wù rù qí shēn pǔ xiàn yī qiè fó qián yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō
得悟入，其身普现一切佛前。以无著无缚解脱
xīn chéng jiù pǔ xián zì zài lì niànniànzhōng lìng bù kě shuō bù kě
心，成就普贤自在力，念念中令不可说不可
shuōzhòngshēngzhù shí lì zhì xīn wú pí juàn yǐ wú zhuó wú fù jiě
说众生住十力智，心无疲倦。以无著无缚解
tuō xīn chéng jiù pǔ xián zì zài lì yú yī qiè zhòngshēngshēnzhōng
脱心，成就普贤自在力，于一切众生身中，
xiàn yī qiè fó zì zài shéntōng lìng yī qiè zhòngshēngzhù pǔ xiánhèng
现一切佛自在神通，令一切众生住普贤行。
yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng jiù pǔ xián zì zài lì yú yī yī
以无著无缚解脱心，成就普贤自在力，于一一
zhòngshēng yǔ yánzhōng zuò yī qiè zhòngshēng yǔ yán lìng yī qiè zhòng
众生语言中，作一切众生语言，令一切众
shēng yī yī jiē zhù yī qiè zhì dì yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng
生一一皆住一切智地。以无著无缚解脱心，成
jiù pǔ xián zì zài lì yú yī yī zhòngshēngshēnzhōng pǔ róng nà yī
就普贤自在力，于一一众生身中，普容纳一
qiè zhòngshēngshēn lìng jiē zì wèi chéng jiù fó shēn yǐ wú zhuó wú fù
切众生身，令皆自谓成就佛身。以无著无缚
jiě tuō xīn chéng jiù pǔ xián zì zài lì néng yǐ yī huāzhuāngyán yī
解脱心，成就普贤自在力，能以一华庄严一
qiè shí fāng shì jiè yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng jiù pǔ xián zì
切十方世界。以无著无缚解脱心，成就普贤自
zài lì chū dà yīn shēng pǔ biàn fǎ jiè zhōuwén yī qiè zhū fó guó
在力，出大音声，普遍法界，周闻一切诸佛国
tǔ shè shòutiáo fú yī qiè zhòngshēng yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn
土，摄受调伏一切众生。以无著无缚解脱心，
chéng jiù pǔ xián zì zài lì jìn wèi lái jì bù kě shuō bù kě shuō jié
成就普贤自在力，尽未来际不可说不可说劫，
yú niànniànzhōng xī néngbiàn rù yī qiè shì jiè yǐ fó shén lì suí
于念念中悉能遍入一切世界，以佛神力，随

niànzhuāngyán yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng jiù pǔ xián zì zài
念 庄 严。以无 著 无缚解脱心， 成 就普贤自在

lì jìn wèi lái jì suǒ zhù zhī jié chángnéngbiàn rù yī qiè shì jiè
力，尽未来际所住之劫， 常 能 遍入一切世界，

shì xiànchéng fó chūxīng yú shì yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng
示现 成 佛出兴于世。以无 著 无缚解脱心， 成

pǔ xiánhèng yī guāng pǔ zhào jìn xū kōng jiè yī qiè shì jiè yǐ wú
普贤 行，一 光 普照尽虚空界一切世界。以无

zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng pǔ xiánhèng dé wú liàng zhì huì jù yī
著 无缚解脱心， 成 普贤 行，得无 量 智慧，具一

qiè shéntōng shuōzhǒngzhǒng fǎ yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng
切 神 通，说 种 种 法。以无 著 无缚解脱心， 成

pǔ xiánhèng rù yú rú lái jìn yī qiè jié bù kě cè liángshéntōng zhì huì
普贤 行，入于如来尽一切劫不可测 量 神 通 智慧。

yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng pǔ xiánhèng zhù jìn fǎ jiè zhū rú
以无 著 无缚解脱心， 成 普贤 行，住尽法界诸如

lái suǒ yǐ fó shén lì xiū xí yī qiè zhū pú sà xíng shēn kǒu yì
来所，以佛 神 力修习一切诸菩萨行；身、口、意

yè céng wú xiè juàn yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng pǔ xiánhèng
业， 曾 无懈倦。以无 著 无缚解脱心， 成 普贤 行，

bù wéi yú yì bú huài yú fǎ yán cí[15] qīngjìng yàoshuō wú jìn
不违于义，不坏于法，言词[15]清净，乐说无尽；

jiàohuàtiáo fú yī qiè zhòngshēng lìng qí dāng dé yī qiè zhū fó wú shàng
教化调伏一切 众 生，令其 当 得一切诸佛无 上

pú tí yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn xiū pǔ xiánhèng rù yī fǎ
菩提。以无 著 无缚解脱心，修普贤 行，入一法

mén shí fàng wú liàngguāng zhào bù sī yì yī qiè fǎ mén rú yī
门时，放无 量 光，照不思议一切法门；如一

fǎ mén yī qiè fǎ mén jiē yì rú shì tōng dá wú ài jiū jìng dāng dé
法门，一切法门皆亦如是通达无碍，究竟 当 得

yī qiè zhì dì yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn zhù pú sà xíng yú fǎ
一切智地。以无 著 无缚解脱心，住菩萨行，于法

zì zài dào yú pǔ xiánzhuāngyán bǐ àn yú yī yī jìng jiè jiē yǐ
自在，到于普贤 庄 严彼岸；于一一境界，皆以

yī qiè zhì guānchá wù rù ér yī qiè zhì yì bù qióng jìn yǐ wú zhuó
一切智 观 察悟入，而一切智亦不 穷 尽。以无 著

[15] 丽本：辭；永乐北藏本及龙藏本：詞

wú fù jiě tuō xīn shǐ cóng cǐ shēng jìn wèi lái jì zhù pǔ xiánhèng
无缚解脱心，始从此生尽未来际住普贤行，

cháng bù xiū xī dé yī qiè zhì wù bù kě shuō bù kě shuōzhēn shí fǎ
常不休息，得一切智，悟不可说不可说真实法，

yú fǎ jiū jìng wú yǒu mí huò yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn xiū pǔ
于法究竟，无有迷惑。以无著无缚解脱心，修普

xián yè fāngbiàn zì zài dé fǎ guāngmíng yú zhū pú sà suǒxíng zhī
贤业，方便自在，得法光明，于诸菩萨所行之

xíngzhàoliǎo wú ài yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn xiū pǔ xiánhèng
行照了无碍。以无著无缚解脱心，修普贤行，

dé yī qiè fāngbiàn zhì zhī yī qiè fāngbiàn suǒ wèi wú liàngfāngbiàn
得一切方便智，知一切方便，所谓无量方便、

bù sī yì fāngbiàn pú sà fāngbiàn yī qiè zhì fāngbiàn yī qiè pú
不思议方便、菩萨方便、一切智方便、一切菩

sà tiáo fú fāngbiàn zhuàn wú liàng fǎ lún fāngbiàn bù kě shuō shí fāng
萨调伏方便、转无量法轮方便、不可说时方

biàn shuōzhǒngzhǒng fǎ fāngbiàn wú biān jì wú wèizàngfāngbiàn
便、说种种法方便、无边际无畏藏方便、

shuō yī qiè fǎ wú yú fāngbiàn yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn zhù pǔ
说一切法无余方便。以无著无缚解脱心，住普

xiánhèng chéng jiù shēn yè lìng yī qiè zhòngshēngjiàn zhě huān xǐ
贤行，成就身业，令一切众生见者欢喜，

bù shēng fěi bàng fā pú tí xīn yǒng bú tuì zhuǎn jiū jìng qīng jìng
不生诽谤；发菩提心，永不退转，究竟清净。

yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn xiū pǔ xiánhèng dé liǎo yī qiè zhòng
以无著无缚解脱心，修普贤行，得了一切众

shēng yǔ yánqīng jìng zhì yī qiè yán cí jù zú zhuāngyán pǔ yìn zhòng
生语言清净智，一切言词[16]具足庄严，普印众

shēng jiē lìng huān xǐ yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn zhù pǔ xiánhèng
生，皆令欢喜。以无著无缚解脱心，住普贤行，

lì shū shèng zhì jù qīng jìng xīn dé guǎng dà shéntōng guǎng dà zhì
立殊胜志，具清净心，得广大神通、广大智

huì pǔ yì yī qiè guǎng dà shì jiān guǎng dà guó tǔ guǎng dà zhòng
慧，普诣一切广大世间、广大国土、广大众

shēngsuǒ shuō yī qiè rú lái bù kě shuōguǎng dà fǎ guǎng dà zhuāng
生所，说一切如来不可说广大法、广大庄

[16] 丽本：辭；永乐北藏本及龙藏本：詞

yányuánmǎnzàng yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéngmǎn pǔ xián huí
严圆满藏。以无著无缚解脱心，成满普贤回
xiànghèngyuàn dé yī qiè fó qīngjìngshēn qīngjìng xīn qīngjìng jiě
向行愿，得一切佛清净身、清净心、清净解，
shè fó gōng dé zhù fó jìng jiè zhì yìn pǔ zhào shì xiàn pú sà qīng
摄佛功德，住佛境界，智印普照，示现菩萨清
jìng zhī yè shàn rù yī qiè chā bié jù yì shì zhū fó pú sà guǎng dà
净之业，善入一切差别句义，示诸佛菩萨广大
zì zài wèi yī qiè zhòngshēngxiànchéngzhèng jué yǐ wú zhuó wú fù
自在，为一切众生现成正觉。以无著无缚
jiě tuō xīn qín xiū pǔ xián zhūgēnhèngyuàn dé cōng lì gēn tiáoshùn
解脱心，勤修普贤诸根行愿，得聪利根、调顺
gēn yī qiè fǎ zì zài gēn wú jìn gēn qín xiū yī qiè shàngēngēn
根、一切法自在根、无尽根、勤修一切善根根、
yī qiè fó jìng jiè píngděnggēn shòu yī qiè pú sà bú tuì zhuǎn jì dà
一切佛境界平等根、授一切菩萨不退转记大
jīng jìn gēn liǎo zhī yī qiè fó fǎ jīn gāng jiè gēn yī qiè rú lái zhì huì
精进根、了知一切佛法金刚界根、一切如来智慧
guāngzhào jīn gāngyàngēn fēn bié yī qiè zhūgēn zì zài gēn ān lì wú
光照金刚焰根、分别一切诸根自在根、安立无
liàngzhòngshēng yú yī qiè zhì gēn wú biānguǎng dà gēn yī qiè yuán
量众生于一切智根、无边广大根、一切圆
mǎngēn qīngjìng wú ài gēn yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn xiū pǔ xián
满根、清净无碍根。以无著无缚解脱心，修普贤
hèng dé yī qiè pú sà shén lì suǒ wèi wú liàngguǎng dà lì shén lì
行，得一切菩萨神力，所谓无量广大力神力、
wú liàng zì zài zhì shén lì bú dòng qí shēn pǔ xiàn yī qiè fó chàshén
无量自在智神力、不动其身普现一切佛刹神
lì wú ài bú duàn zì zài shén lì pǔ shè yī qiè fó chà zhì yú yī
力、无碍不断自在神力、普摄一切佛刹置于一
chùshén lì yī shēnbiànmǎn yī qiè fó chàshén lì wú ài jiě tuōyóu
处神力、一身遍满一切佛刹神力、无碍解脱游
xì shén lì wú suǒzuò yī niàn zì zài shén lì zhù wú xìng wú yī shén
戏神力、无所作一念自在神力、住无性无依神
lì yī máokǒngzhōng cì dì ān lì bù kě shuō shì jiè biànyóu fǎ jiè
力、一毛孔中次第安立不可说世界遍游法界
zhū fó dàochǎng shì zhūzhòngshēng jiē lìng dé rù dà zhì huì ménshén lì
诸佛道场示诸众生皆令得入大智慧门神力。

yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn rù pǔ xiánmén shēng pú sà xíng yǐ
以无著无缚解脱心，入普贤门，生菩萨行，以
zì zài zhì yú yī niànqǐng pǔ rù wú liàngzhū fó guó tǔ yī shēnróng
自在智，于一念顷普入无量诸佛国土，一身容
shòu wú liàng fó chà huònéngyán jìng fó guó tǔ zhì héng yǐ zhì huì guān
受无量佛刹，获能严净佛国土智，恒以智慧观
jiàn wú biānzhū fó guó tǔ yǒng bù fā qǐ èr shèng zhī xīn yǐ wú zhuó
见无边诸佛国土，永不发起二乘之心。以无著
wú fù jiě tuō xīn xiū pǔ xiánfāngbiànxíng rù zhì huì jìng jiè shēng
无缚解脱心，修普贤方便行，入智慧境界，生
rú lái jiā zhù pú sà dào jù zú bù kě shuō bù kě shuō wú liàng bù
如来家，住菩萨道，具足不可说不可说无量不
sī yì shū shèng xīn xíng wú liàngyuànwèi céng xiū xī liǎo zhī sān shì yī
思议殊胜心，行无量愿未曾休息，了知三世一
qiè fǎ jiè yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng jiù pǔ xiánqīngjìng fǎ
切法界。以无著无缚解脱心，成就普贤清净法
mén yú yī máoduānliàngchù xī bāoróng jìn xū kōngbiàn fǎ jiè bù kě
门，于一毛端量处悉包容尽虚空遍法界不可
shuō bù kě shuō yī qiè guó tǔ jiē shǐ míngjiàn rú yī máoduānliàngchù
说不可说一切国土，皆使明见；如一毛端量处，
biàn fǎ jiè xū kōng jiè yī yī máoduānliàngchù xī yì rú shì yǐ wú
遍法界、虚空界一一毛端量处悉亦如是。以无
zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng jiù pǔ xiánshēn xīn fāngbiàn yú yī niàn
著无缚解脱心，成就普贤深心方便，于一念
xīn zhōngxiàn yī zhòngshēng bù kě shuō bù kě shuō jié niàn xīn rú shì
心中现一众生不可说不可说劫念心，如是
nǎi zhì xiàn yī qiè zhòngshēng ěr xǔ jié niàn xīn yǐ wú zhuó wú fù jiě
乃至现一切众生尔许劫念心。以无著无缚解
tuō xīn rù pǔ xián huí xiàng xíngfāngbiàn dì yú yī shēnzhōng xī néng
脱心，入普贤回向，行方便地，于一身中悉能
bāo nà jìn fǎ jiè bù kě shuō bù kě shuōshēn ér zhòngshēng jiè wú suǒ
包纳尽法界不可说不可说身，而众生界无所
zēngjiǎn rú yī shēn nǎi zhì zhōubiàn fǎ jiè yī qiè shēn xī yì rú shì
增减；如一身，乃至周遍法界一切身悉亦如是。
yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng jiù pǔ xián dà yuànfāngbiàn shě
以无著无缚解脱心，成就普贤大愿方便，舍
lí yī qiè xiǎngdǎo xīn dǎo jiàndǎo pǔ rù yī qiè zhū fó jìng jiè
离一切想倒、心倒、见倒，普入一切诸佛境界；

chángjiàn zhū fó xū kōng jiè děngqīngjìng fǎ shēn xiànghǎozhuāngyán
常 见诸佛虚空界等清净法身，相好 庄 严，

shén lì zì zài cháng yǐ miào yīn kāi shì yǎnshuō wú ài wú duàn lìng
神力自在； 常 以妙音开示演说无碍无断，令

qí wénzhě rú shuōshòu chí yú rú lái shēnliǎo wú suǒ dé yǐ wú zhuó
其闻者如说 受持，于如来身了无所得。以无著

wú fù jiě tuō xīn xiū pǔ xiánhèng zhù pú sà dì yú yī niànzhōng
无缚解脱心，修普贤 行，住菩萨地，于一念 中

rù yī qiè shì jiè suǒ wèi rù yǎng shì jiè fù shì jiè bù kě shuō bù
入一切世界，所谓入仰世界、覆世界、不可说不

kě shuō shí fāngwǎng yī qiè chùguǎng dà shì jiè yǐ yīn tuó luó wǎng fēn
可说十方 网一切处 广 大世界，以因陀罗 网 分

bié fāngbiàn pǔ fēn bié yī qiè fǎ jiè yǐ zhǒngzhǒng shì jiè rù yī shì
别方 便普分别一切法界，以 种 种 世界入一世

jiè yǐ bù kě shuō bù kě shuō wú liàng shì jiè rù yī shì jiè yǐ yī
界，以不可说不可说无量世界入一世界，以一

qiè fǎ jiè suǒ ān lì wú liàng shì jiè rù yī shì jiè yǐ yī qiè xū kōng
切法界所安立无量世界入一世界，以一切虚空

jiè suǒ ān lì wú liàng shì jiè rù yī shì jiè ér yì bú huài ān lì zhī
界所安立无量世界入一世界，而亦不坏安立之

xiàng xī lìng míngjiàn yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn xiū xí pǔ xián
相，悉令明见。以无著无缚解脱心，修习普贤

pú sà hèngyuàn dé fó guàndǐng yú yī niànzhōng rù fāngbiàn dì
菩萨行 愿，得佛灌 顶，于一念 中 入方 便地，

chéngmǎn ān zhùzhòngxíng zhì bǎo xī néngliǎo zhī yī qiè zhūxiǎng suǒ
成 满安住 众 行智宝；悉能 了知一切诸 想，所

wèizhòngshēngxiǎng fǎ xiǎng chàxiǎng fāngxiǎng fó xiǎng shì
谓 众 生 想、法想、刹想、方 想、佛想、世

xiǎng yè xiǎng xíngxiǎng jiè xiǎng jiě xiǎng gēnxiǎng shí xiǎng
想、业想、行想、界想、解想、根想、时想、

chí xiǎng fán nǎoxiǎng qīngjìngxiǎng chéngshú xiǎng jiàn fó xiǎng
持想、烦恼想、清净想、 成 熟想、见佛想、

zhuàn fǎ lún xiǎng wén fǎ jiě liǎoxiǎng tiáo fú xiǎng wú liàngxiǎng
转 法轮想、闻法解了想、调伏想、无量 想、

chū lí xiǎng zhǒngzhǒng dì xiǎng wú liàng dì xiǎng pú sà liǎo zhī xiǎng
出离想、种 种 地想、无量地想、菩萨了知想、

pú sà xiū xí xiǎng pú sà sānmèixiǎng pú sà sānmèi qǐ xiǎng pú
菩萨修习想、菩萨三昧想、菩萨三昧起想、菩

sà chéngxiǎng pú sà huàixiǎng pú sà mòxiǎng pú sà shēngxiǎng
萨 成 想、菩萨坏 想、菩萨没 想、菩萨 生 想、
pú sà jiě tuōxiǎng pú sà zì zàixiǎng pú sà zhù chíxiǎng pú sà
菩萨解脱 想、菩萨自在 想、菩萨住持 想、菩萨
jìng jiè xiǎng jié chénghuàixiǎng míngxiǎng àn xiǎng zhòuxiǎng
境界 想、劫 成 坏 想、明 想、暗 想、昼 想、
yè xiǎng bànyuè yī yuè yī shí yī suì biàn yì xiǎng qù xiǎng lái xiǎng
夜 想、半月一月一时一岁变异 想、去 想、来 想、
zhù xiǎng zuò xiǎng shuìxiǎng jué xiǎng rú shì děngxiǎng yú yī
住 想、坐 想、睡 想、觉 想，如是等 想，于一
niànzhōng xī néngliǎo zhī ér lí yī qiè xiǎng wú suǒ fēn bié duàn yī
念 中 悉能 了知，而离一切 想无所分别；断一
qiè zhàng wú suǒ zhí zhuó yī qiè fó zhì chōngmǎn qí xīn yī qiè
切 障，无所执著；一切佛智 充 满其心，一切
fó fǎ zhǎng qí shàngēn yǔ zhū rú lái děngtóng yī shēn yī qiè zhū fó
佛法 长 其善根，与诸如来 等 同一身，一切诸佛
zhī suǒ shè qǔ lí gòuqīngjìng yī qiè fó fǎ jiē suí xiū xué dào yú bǐ
之所摄取，离垢清净，一切佛法皆随修学到于彼
àn yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn wèi yī qiè zhòngshēng xiū pǔ xián
岸。以无著无缚解脱心，为一切 众 生 修普贤
hèng shēng dà zhì bǎo yú yī yī xīn zhōng zhī wú liàng xīn suí qí
行，生 大智宝，于一一心 中 知无量心，随其
yī zhǐ suí qí fēn bié suí qí zhǒngxìng suí qí suǒ zuò suí qí yè
依止，随其分别，随其 种 性，随其所作，随其业
yòng suí qí xiàngzhuàng suí qí sī jué zhǒngzhǒng bù tóng mǐ bù
用，随其相 状，随其思觉，种 种 不同靡不
míngjiàn yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn chéng jiù pǔ xián dà yuàn zhì
明见。以无著无缚解脱心，成 就普贤大愿 智
bǎo yú yī chùzhōng zhī yú wú liàng bù kě shuōchù rú yú yī chù
宝，于一处 中 知于无量不可说处；如于一处，
yú yī qiè chù xī yì rú shì yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn xiū xí pǔ
于一切处悉亦如是。以无著无缚解脱心，修习普
xiánhèng yè zhì dì yú yī yè zhōngnéng zhī wú liàng bù kě shuō bù kě
贤 行 业智地，于一业 中 能 知无量不可说不可
shuō yè qí yè gè yǐ zhǒngzhǒngyuánzào míngliǎo zhī jiàn rú yú
说 业，其业各以 种 种 缘 造，明了知见；如于
yī yè yú yī qiè yè xī yì rú shì yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn
一业，于一切业悉亦如是。以无著无缚解脱心，

xiū xí pǔ xián zhī zhū fǎ zhì yú yī fǎ zhōng zhī bù kě shuō bù kě shuō
修习普贤知诸法智，于一法中知不可说不可说

fǎ yú yī qiè fǎ zhōng ér zhī yī fǎ rú shì zhū fǎ gè gè chā bié
法，于一切法中而知一法；如是诸法，各各差别，

wú yǒuzhàng ài wú wéi wú zhuó yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn zhù
无有障碍，无违无著。以无著无缚解脱心，住

pú sà xíng dé jù pǔ xián wú ài ěr gēn yú yī yán yīn zhōng zhī bù
菩萨行，得具普贤无碍耳根，于一言音中知不

kě shuō bù kě shuōyán yīn wú liàng wú biānzhǒngzhǒngchā bié ér wú suǒ
可说不可说言音无量无边种种差别而无所

zhuó rú yú yī yán yīn yú yī qiè yán yīn xī yì rú shì yǐ wú zhuó
著；如于一言音，于一切言音悉亦如是。以无著

wú fù jiě tuō xīn xiū pǔ xián zhì qǐ pǔ xiánhèng zhù pǔ xián dì
无缚解脱心，修普贤智，起普贤行，住普贤地，

yú yī yī fǎ zhōngyǎnshuō bù kě shuō bù kě shuō fǎ qí fǎ guǎng dà
于一一法中演说不可说不可说法；其法广大，

zhǒngzhǒngchā bié jiàohuàshèshòu bù kě sī yì fāngbiànxiāngyìng yú
种种差别教化摄受，不可思议方便相应；于

wú liàng shí yú yī qiè shí suí zhūzhòngshēngsuǒyǒu yù jiě suí gēn
无量时，于一切时，随诸众生所有欲解，随根

suí shí yǐ fó yīn shēng ér wèishuō fǎ yǐ yī miào yīn lìng bù kě
随时，以佛音声而为说法；以一妙音，令不可

shuōdàochǎngzhòng huì wú liàngzhòngshēng jiē xī huān xǐ yī qiè[17] rú
说道场众会无量众生皆悉欢喜，一切[17]如

lái suǒ wú liàng pú sà chōngmǎn fǎ jiè lì shūshèng zhì shēngguǎng
来所无量菩萨充满法界；立殊胜志，生广

dà jiàn jiū jìng liǎo zhī yī qiè zhūxíng zhù pǔ xián dì suí suǒshuō fǎ
大见，究竟了知一切诸行，住普贤地，随所说法，

yú niànniànzhōng xī néngzhèng rù yī chà nà qǐngzēngzhǎng wú liàng bù
于念念中悉能证入，一刹那顷增长无量不

kě shuō bù kě shuō dà zhì huì jù jìn wèi lái jié rú shì yǎnshuō yú
可说不可说大智慧聚；尽未来劫如是演说，于

yī qiè chà xiū xí guǎng dà xū kōngděngxíng chéng jiù yuánmǎn yǐ wú
一切刹修习广大虚空等行，成就圆满。以无

zhuó wú fù jiě tuō xīn xiū xí pǔ xiánzhū gēnhèngmén chéng dà hèng
著无缚解脱心，修习普贤诸根行门，成大行

[17] 丽本：一；永乐北藏本及龙藏本：一切

wáng yú yī yī gēnzhōng xī néngliǎo zhī wú liàngzhū gēn wú liàng xīn
王，于一一根中悉能了知无量诸根、无量心

yào bù sī yì jìng jiè suǒshēngmiàoxíng yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn
乐、不思议境界所生妙行。以无著无缚解脱心，

zhù pǔ xiánhèng dà huí xiàng xīn dé sè shènwēi xì zhì shēnshènwēi xì
住普贤行大回向心，得色甚微细智、身甚微细

zhì chàshènwēi xì zhì jié shènwēi xì zhì shì shènwēi xì zhì
智、刹甚微细智、劫甚微细智、世甚微细智、

fāngshènwēi xì zhì shí shènwēi xì zhì shù shènwēi xì zhì yè bào
方甚微细智、时甚微细智、数甚微细智、业报

shènwēi xì zhì qīngjìngshènwēi xì zhì rú shì děng yī qiè shènwēi xì
甚微细智、清净甚微细智，如是等一切甚微细，

yú yī niànzhōng xī néngliǎo zhī ér xīn bù kǒng bù xīn bù mí huò
于一念中悉能了知，而心不恐怖，心不迷惑、

bú luàn bú sǎn bù zhuó bú liè qí xīn yī yuán xīn shàn jì
不乱、不散、不浊、不劣；其心一缘，心善寂

dìng xīn shàn fēn bié xīn shàn ān zhù yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn
定，心善分别，心善安住。以无著无缚解脱心，

zhù pú sà zhì xiū pǔ xiánhèng wú yǒu xiè juàn néng zhī yī qiè zhòng
住菩萨智，修普贤行，无有懈倦，能知一切众

shēng qù shènwēi xì zhòngshēng sǐ shènwēi xì zhòngshēngshēngshèn
生趣甚微细、众生死甚微细、众生生甚

wēi xì zhòngshēngzhùshènwēi xì zhòngshēngchùshènwēi xì zhòng
微细、众生住甚微细、众生处甚微细、众

shēng pǐn lèi shènwēi xì zhòngshēngjìng jiè shènwēi xì zhòngshēngxíng
生品类甚微细、众生境界甚微细、众生行

shènwēi xì zhòngshēng qǔ shènwēi xì zhòngshēngpānyuánshènwēi xì
甚微细、众生取甚微细、众生攀缘甚微细，

rú shì děng yī qiè shènwēi xì yú yī niànzhōng xī néngliǎo zhī yǐ wú
如是等一切甚微细，于一念中悉能了知。以无

zhuó wú fù jiě tuō xīn lì shēn zhì yào xiū pǔ xiánhèng néng zhī yī
著无缚解脱心，立深志乐，修普贤行，能知一

qiè pú sà cóngchū fā xīn wèi yī qiè zhòngshēng xiū pú sà xíngshènwēi
切菩萨从初发心为一切众生修菩萨行甚微

xì pú sà zhùchùshènwēi xì pú sà shéntōngshènwēi xì pú sà
细、菩萨住处甚微细、菩萨神通甚微细、菩萨

yóuxíng wú liàng fó chàshènwēi xì pú sà fǎ guāngmíngshènwēi xì
游行无量佛刹甚微细、菩萨法光明甚微细、

pú sà qīng jìng yǎn shēn wēi xì pú sà chéng jiù shū shèng xīn shēn wēi xì
菩萨清净眼甚微细、菩萨成就殊胜心甚微细、

pú sà wǎng yì yī qiè rú lái dào chǎng zhòng huì shēn wēi xì pú sà tuó
菩萨往诣一切如来道场众会甚微细、菩萨陀

luó ní mén zhì shēn wēi xì pú sà wú liàng wú wèi dì yī qiè biàn cái zàng
罗尼门智甚微细、菩萨无量无畏地一切辩才藏

yǎn shuō shēn wēi xì pú sà wú liàng sān mèi xiàng shēn wēi xì pú sà jiàn
演说甚微细、菩萨无量三昧相甚微细、菩萨见

yī qiè fó sān mèi zhì shēn wēi xì pú sà shèn shēn sān mèi zhì shēn wēi xì
一切佛三昧智甚微细、菩萨甚深三昧智甚微细、

pú sà dà zhuāng yán sān mèi zhì shēn wēi xì pú sà fǎ jiè sān mèi zhì
菩萨大庄严三昧智甚微细、菩萨法界三昧智

shēn wēi xì pú sà dà zì zài shén tōng sān mèi zhì shēn wēi xì pú sà
甚微细、菩萨大自在神通三昧智甚微细、菩萨

jìn wèi lái jì guǎng dà hèng zhù chí sān mèi zhì shēn wēi xì pú sà chū
尽未来际广大行住持三昧智甚微细、菩萨出

shēng wú liàng chā bié sān mèi zhì shēn wēi xì pú sà chū shēng yī qiè zhū
生无量差别三昧智甚微细、菩萨出生一切诸

fó qián qín xiū gòng yǎng hé bù shě lí sān mèi zhì shēn wēi xì pú sà
佛前勤修供养恒不舍离三昧智甚微细、菩萨

xiū xíng yī qiè shèn shēn guǎng bó wú zhàng wú ài sān mèi zhì shēn wēi xì
修行一切甚深广博无障无碍三昧智甚微细、

pú sà jiū jìng yī qiè zhì dì zhù chí xíng zhì dì dà shén tōng dì jué dìng yì
菩萨究竟一切智地住持行智地大神通地决定义

dì lí yì sān mèi zhì shēn wēi xì rú shì děng yī qiè shēn wēi xì xī
地离翳三昧智甚微细，如是等一切甚微细，悉

néng liǎo zhī yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn xiū pǔ xián hèng xī zhī
能了知。以无著无缚解脱心，修普贤行，悉知

yī qiè pú sà ān lì zhì shēn wēi xì pú sà dì shēn wēi xì pú sà wú
一切菩萨安立智甚微细、菩萨地甚微细、菩萨无

liàng xíng shēn wēi xì pú sà chū shēng huí xiàng shēn wēi xì pú sà dé yī
量行甚微细、菩萨出生回向甚微细、菩萨得一

qiè fó zàng shēn wēi xì pú sà guān chá zhì shēn wēi xì pú sà shén tōng
切佛藏甚微细、菩萨观察智甚微细、菩萨神通

yuàn lì shēn wēi xì pú sà yǎn shuō sān mèi shēn wēi xì pú sà zì zài
愿力甚微细、菩萨演说三昧甚微细、菩萨自在

fāng biàn shēn wēi xì pú sà yìn shēn wēi xì pú sà yī shēng bǔ chù shēn
方便甚微细、菩萨印甚微细、菩萨一生补处甚

wēi xì pú sà shēngdōushuàitiānshènwēi xì pú sà zhù zhǐ tiāngōng
微细、菩萨生兜率天甚微细、菩萨住止天宫

shènwēi xì pú sà yánjìng fó guóshènwēi xì pú sà guānchárénzhōng
甚微细、菩萨严净佛国甚微细、菩萨观察人中

shènwēi xì pú sà fàng dà guāngmíngshènwēi xì pú sà zhǒng zú shū
甚微细、菩萨放大光明甚微细、菩萨种族殊

shèngshènwēi xì pú sà dàochǎngzhòng huìshènwēi xì pú sà biàn yī
胜甚微细、菩萨道场众会甚微细、菩萨遍一

qiè shì jiè shòushēngshènwēi xì pú sà yú yī shēn shì xiàn yī qiè shēn
切世界受生甚微细、菩萨于一身示现一切身

mìngzhōngshènwēi xì pú sà rù mǔ tāi shènwēi xì pú sà zhù mǔ tāi
命终甚微细、菩萨入母胎甚微细、菩萨住母胎

shènwēi xì pú sà zài mǔ tāi zhōng zì zài shì xiàn yī qiè fǎ jiè dào
甚微细、菩萨在母胎中自在示现一切法界道

chǎngzhòng huìshènwēi xì pú sà zài mǔ tāi zhōng shì xiàn yī qiè fó
场众会甚微细、菩萨在母胎中示现一切佛

shén lì shènwēi xì pú sà shì xiàndànshēng shì shènwēi xì pú sà shī
神力甚微细、菩萨示现诞生事甚微细、菩萨师

zǐ yóuxíng qī bù zhì shènwēi xì pú sà shì chǔwánggōngqiǎofāngbiàn
子游行七步智甚微细、菩萨示处王宫巧方便

zhì shènwēi xì pú sà chū jiā xiū tiáo fú xíngshènwēi xì pú sà pú tí
智甚微细、菩萨出家修调伏行甚微细、菩萨菩提

shù xià zuòdàochǎngshènwēi xì pú sà pò mó jūn zhòngchéng ē nòu
树下坐道场甚微细、菩萨破魔军众成阿耨

duō luó sānmiǎosān pú tí shènwēi xì rú lái zuò pú tí zuòfàng dà
多罗三藐三菩提甚微细、如来坐菩提座放大

guāngmíngzhào shí fāng jiè shènwēi xì rú lái shì xiàn wú liàngshénbiàn
光明照十方界甚微细、如来示现无量神变

shènwēi xì rú lái shī zǐ hǒu dà niè pánshènwēi xì rú lái tiáo fú yī
甚微细、如来师子吼大涅槃甚微细、如来调伏一

qiè zhòngshēng ér wú suǒ ài shènwēi xì rú lái bù sī yì zì zài lì
切众生而无所碍甚微细、如来不思议自在力

rú jīn gāng pú tí xīn shènwēi xì rú lái pǔ hù niàn yī qiè shì jiān jìng
如金刚菩提心甚微细、如来普护念一切世间境

jiè shènwēi xì rú lái pǔ yú yī qiè shì jiè shī zuò fó shì jìn wèi lái
界甚微细、如来普于一切世界施作佛事尽未来

jié ér wú xiū xī shènwēi xì rú lái wú ài shén lì zhōubiàn fǎ jiè
劫而无休息甚微细、如来无碍神力周遍法界

shènwēi xì rú lái yú jìn xū kōng jiè yī qiè shì jiè pǔ xiànchéng fó
甚微细、如来于尽虚空界一切世界普现 成 佛

tiáo fú zhòngshēngshènwēi xì rú lái yú yī fó shēnxiàn wú liàng fó shēn
调伏 众 生 甚微细 如来于一佛身现无量佛身

shènwēi xì rú lái yú qù lái jīn sān shì zhōng jiē chǔdàochǎng zì zài
甚微细、如来于去来今三世 中 皆处道 场 自在

zhì shènwēi xì rú shì děng yī qiè wēi xì xī néngliǎo zhī chéng jiù
智甚微细，如是等一切微细悉能了知； 成 就

qīngjìng pǔ néng shì xiàn yī qiè shì jiān yú niànniànzhōngzēngzhǎng zhì
清净，普能示现一切世间；于念念 中 增 长 智

néng yuánmǎn bú tuì shànqiǎofāngbiàn xiū pú sà xíng wú yǒu xiū
能， 圆 满不退； 善 巧 方 便修菩萨行，无有休

xī chéng jiù pǔ xián huí xiàng zhī dì jù zú yī qiè rú lái gōng dé
息； 成 就普贤回 向 之地，具足一切如来功德，

yǒng bú yànshě pú sà suǒxíng chūshēng pú sà xiànqián jìng jiè wú liàng
永不厌舍菩萨所行，出 生 菩萨现前境界；无量

fāngbiàn jiē xī qīngjìng pǔ yù ān wěn yī qiè zhòngshēng xiū pú sà
方 便皆悉清净， 普欲安隐一切 众 生 ；修菩萨

xíng chéng jiù pú sà dà wēi dé dì dé zhū pú sà xīn zhī yào yù
行， 成 就菩萨大威德地， 得诸菩萨心之乐欲，

huò jīn gāngchuáng huí xiàng zhī mén chūshēng fǎ jiè zhūgōng dé zàng
获金刚 幢 回 向 之门，出 生 法界诸功德藏，

chángwéizhū fó zhī suǒ hù niàn rù zhū pú sà shēnmiào fǎ mén yǎn
常 为诸佛之所护念；入诸菩萨深 妙 法门， 演

shuō yī qiè zhēn shí zhī yì yú fǎ shànqiǎo wú suǒwéi shī qǐ dà shì
说一切真实之义，于法善 巧无所违失，起大誓

yuàn bù shězhòngshēng yú yī niànzhōng jìn zhī yī qiè xīn fēi xīn dì
愿不舍 众 生；于一念 中 尽知一切心、非心地

jìng jiè zhī zàng yú fēi xīn chù shì shēng yú xīn yuǎn lí yǔ yán ān
境界之藏，于非心处示 生 于心； 远 离语言，安

zhù zhì néng tóngzhū pú sà suǒxíng zhī xíng yǐ zì zài lì shì chéng fó
住智 能，同诸菩萨所行之行，以自在力示 成 佛

dào jìn wèi lái jì cháng wú xiū xī yī qiè shì jiānzhòngshēng jié shù
道，尽未来际 常 无休息；一切世间 众 生 劫数，

wàngxiǎngyánshuō zhī suǒjiàn lì shéntōngyuàn lì xī néng shì xiàn yǐ
妄 想 言 说之所建立，神 通 愿 力悉能示现。以

wú zhuó wú fù jiě tuō xīn xiū pǔ xiánhèng dé yī qiè zhòngshēng jiè
无著无缚解脱心，修普贤 行，得一切 众 生 界

shènwēi xì zhì suǒ wèizhòngshēng jiè fēn bié shènwēi xì zhì zhòng
甚微细智，所谓众生界分别甚微细智、众

shēng jiè yánshuōshènwēi xì zhì zhòngshēng jiè zhí zhuóshènwēi xì zhì
生界言说甚微细智、众生界执著甚微细智、

zhòngshēng jiè yì lèi shènwēi xì zhì zhòngshēng jiè tóng lèi shènwēi xì
众生界异类甚微细智、众生界同类甚微细

zhì zhòngshēng jiè wú liàng qù shènwēi xì zhì zhòngshēng jiè bù sī
智、众生界无量趣甚微细智、众生界不思

yì zhǒngzhǒng fēn bié suǒ zuòshènwēi xì zhì zhòngshēng jiè wú liàng zá
议种种分别所作甚微细智、众生界无量杂

rǎn shènwēi xì zhì zhòngshēng jiè wú liàngqīng jìng shènwēi xì zhì rú
染甚微细智、众生界无量清净甚微细智，如

shì děng yī qiè zhòngshēng jiè jìng jiè shènwēi xì yú yī niànzhōngnéng
是等一切众生界境界甚微细，于一念中能

yǐ zhì huì jiē rú shí zhī guǎngshè zhòngshēng ér wèishuō fǎ kāi shì
以智慧皆如实知；广摄众生而为说法，开示

zhǒngzhǒngqīng jìng fǎ mén lìng xiū pú sà guǎng dà zhì huì huàshēn wú
种种清净法门，令修菩萨广大智慧；化身无

liàng jiànzhěhuān xǐ yǐ zhì rì guāngzhào pú sà xīn lìng qí kāi wù
量，见者欢喜，以智日光照菩萨心，令其开悟

zhì huì zì zài yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn wèi yī qiè zhòngshēng yú
智慧自在。以无著无缚解脱心，为一切众生于

yī qiè shì jiè xiū pǔ xiánhèng dé jìn xū kōng jiè fǎ jiè yī qiè
一切世界修普贤行，得尽虚空界、法界、一切

shì jiè shènwēi xì zhì suǒ wèixiǎo shì jiè shènwēi xì zhì dà shì jiè
世界甚微细智，所谓小世界甚微细智、大世界

shènwēi xì zhì zá rǎn shì jiè shènwēi xì zhì qīngjìng shì jiè shènwēi
甚微细智、杂染世界甚微细智、清净世界甚微

xì zhì wú bǐ shì jiè shènwēi xì zhì zhǒngzhǒng shì jiè shènwēi xì zhì
细智、无比世界甚微细智、种种世界甚微细智、

guǎng shì jiè shènwēi xì zhì xiá shì jiè shènwēi xì zhì wú ài zhuāng
广世界甚微细智、狭世界甚微细智、无碍庄

yán shì jiè shènwēi xì zhì biàn yī qiè shì jiè fó chūxiànshènwēi xì zhì
严世界甚微细智、遍一切世界佛出现甚微细智、

biàn yī qiè shì jiè shuōzhèng fǎ shènwēi xì zhì biàn yī qiè shì jiè pǔ
遍一切世界说正法甚微细智、遍一切世界普

xiànshēnshènwēi xì zhì biàn yī qiè shì jiè fàng dà guāngmíngshènwēi xì
现身甚微细智、遍一切世界放大光明甚微细

zhì jìn yī qiè shì jiè shì xiànzhū fó zì zài shéntōngshènwēi xì zhì
智、尽一切世界示现诸佛自在神通甚微细智、

jìn yī qiè shì jiè yǐ yī yīn shēng shì yī qiè yīn shènwēi xì zhì rù yī
尽一切世界以一音声示一切音甚微细智、入一

qiè shì jiè yī qiè fó chàdàochǎngzhòng huì shènwēi xì zhì yǐ yī qiè
切世界一切佛刹道场众会甚微细智、以一切

fǎ jiè fó chàzuò yī fó chàshènwēi xì zhì yǐ yī fó chàzuò yī qiè
法界佛刹作一佛刹甚微细智、以一佛刹作一切

fǎ jiè fó chàshènwēi xì zhì zhī yī qiè shì jiè rú mèngshènwēi xì zhì
法界佛刹甚微细智、知一切世界如梦甚微细智、

zhī yī qiè shì jiè rú xiàngshènwēi xì zhì zhī yī qiè shì jiè rú huàn
知一切世界如像甚微细智、知一切世界如幻

shènwēi xì zhì rú shì liǎo zhī chūshēng yī qiè pú sà zhī dào rù pǔ
甚微细智；如是了知出生一切菩萨之道，入普

xiánhèng zhì huì shéntōng jù pǔ xiánguān xiū pú sà xíng cháng wú
贤行智慧神通，具普贤观，修菩萨行，常无

xiū xī dé yī qiè fó zì zài shénbiàn jù wú ài shēn zhù wú yī
休息；得一切佛自在神变，具无碍身，住无依

zhì yú zhūshàn fǎ wú suǒ qǔ zhuó xīn zhī suǒxíng xī wú suǒ dé yú
智，于诸善法无所取著，心之所行悉无所得；于

yī qiè chù qǐ yuǎn lí xiǎng yú pú sà xíng qǐ jìng xiū xiǎng yú yī qiè
一切处起远离想，于菩萨行起净修想，于一切

zhì wú qǔ zhuóxiǎng yǐ zhū sānmèi ér zì zhuāngyán zhì huì suí shùn
智无取著想，以诸三昧而自庄严，智慧随顺

yī qiè fǎ jiè yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn rù pǔ xián pú sà hèng
一切法界。以无著无缚解脱心，入普贤菩萨行

mén dé wú liàng fǎ jiè shènwēi xì zhì yǎnshuō yī qiè fǎ jiè shènwēi
门，得无量法界甚微细智、演说一切法界甚微

xì zhì rù guǎng dà fǎ jiè shènwēi xì zhì fēn bié bù sī yì fǎ jiè
细智、入广大法界甚微细智、分别不思议法界

shènwēi xì zhì fēn bié yī qiè fǎ jiè shènwēi xì zhì yī niànbiàn yī
甚微细智、分别一切法界甚微细智、一念遍一

qiè fǎ jiè shènwēi xì zhì pǔ rù yī qiè fǎ jiè shènwēi xì zhì zhī yī
切法界甚微细智、普入一切法界甚微细智、知一

qiè fǎ jiè wú suǒ dé shènwēi xì zhì guān yī qiè fǎ jiè wú suǒ ài shèn
切法界无所得甚微细智、观一切法界无所碍甚

wēi xì zhì zhī yī qiè fǎ jiè wú yǒushēngshènwēi xì zhì yú yī qiè
微细智、知一切法界无有生甚微细智、于一切

fǎ jiè xiànshénbiànshēnwēi xì zhì rú shì děng yī qiè fǎ jiè shēnwēi
法界现神变甚微细智，如是等一切法界甚微

xì yǐ guǎng dà zhì jiē rú shí zhī yú fǎ zì zài shì pǔ xiánhèng
细，以广大智皆如实知；于法自在，示普贤行，

lìng zhū zhòngshēng jiē xī mǎn zú bù shě yú yì bù zhuó yú fǎ chū
令诸众生皆悉满足；不舍于义，不著于法，出

shēngpíngděng wú ài zhī zhì zhī wú ài běn bú zhù yī qiè fǎ bú
生平等无碍之智；知无碍本，不住一切法，不

huàizhū fǎ xìng rú shí wú rǎn yóu ruò xū kōng suí shùn shì jiān qǐ
坏诸法性，如实无染，犹若虚空，随顺世间起

yú yánshuō kāi zhēn shí yì shì jì mièxìng yú yī qiè jìng wú yī
于言说；开真实义，示寂灭性，于一切境无依、

wú zhù wú yǒu fēn bié míngjiàn fǎ jiè guǎng dà ān lì liǎo zhū
无住、无有分别；明见法界，广大安立，了诸

shì jiān jí yī qiè fǎ píngděng wú èr lí yī qiè zhuó yǐ wú zhuó wú
世间及一切法平等无二，离一切著。以无著无

fù jiě tuō xīn xiū pǔ xiánhèng shēngzhū jié shènwēi xì zhì suǒ wèi
缚解脱心，修普贤行，生诸劫甚微细智，所谓

yǐ bù kě shuō jié wéi yī niànshènwēi xì zhì yǐ yī niànwéi bù kě shuō
以不可说劫为一念甚微细智、以一念为不可说

jié shènwēi xì zhì yǐ ē sēng qí jié rù yī jié shènwēi xì zhì yǐ
劫甚微细智、以阿僧祇劫入一劫甚微细智、以

yī jié rù ē sēng qí jié shènwēi xì zhì yǐ cháng jié rù duǎn jié shèn
一劫入阿僧祇劫甚微细智、以长劫入短劫甚

wēi xì zhì yǐ duǎn jié rù cháng jié shènwēi xì zhì rù yǒu fó jié wú
微细智、以短劫入长劫甚微细智、入有佛劫无

fó jié shènwēi xì zhì zhī yī qiè jié shù shènwēi xì zhì zhī yī qiè jié
佛劫甚微细智、知一切劫数甚微细智、知一切劫

fēi jié shènwēi xì zhì yī niànzhōngjiàn sān shì yī qiè jié shènwēi xì
非劫甚微细智、一念中见三世一切劫甚微细

zhì rú shì děng yī qiè zhū jié shènwēi xì yǐ rú lái zhì yú yī niàn
智，如是等一切诸劫甚微细，以如来智，于一念

zhōng jiē rú shí zhī dé zhū pú sà yuánmǎnhèngwáng xīn rù pǔ xián
中皆如实知；得诸菩萨圆满行王心、入普贤

hèng xīn lí yī qiè fēn bié yì dào xì lùn xīn fā dà yuàn wú xiè xī
行心、离一切分别异道戏论心、发大愿无懈息

xīn pǔ jiàn wú liàng shì jiè wǎng wú liàngzhū fó chōngmǎn xīn yú zhū
心、普见无量世界网无量诸佛充满心、于诸

fó shàngēnzhū pú sà xíngnéngwén chí xīn yú ān wèi yī qiè zhòngshēng
佛善根诸菩萨行能闻持心、于安慰一切众生

guǎng dà xíngwén yǐ bú wàng xīn néng yú yī qiè jié xiàn fó chū shì xīn
广大行闻已不忘心、能于一切劫现佛出世心、

yú yī yī shì jiè jìn wèi lái jì xíng bú dòngxíng wú xiū xī xīn yú yī
于一一世界尽未来际行不动行无休息心、于一

qiè shì jiè zhōng yǐ rú lái shēn yè chōngmǎn pú sà shēn xīn yǐ wú
切世界中以如来身业充满菩萨身心。以无

zhuó wú fù jiě tuō xīn xiū pǔ xiánhèng chéng bú tuì zhuǎn dé yī
著无缚解脱心，修普贤行，成不退转，得一

qiè fǎ shènwēi xì zhì suǒ wèishènshēn fǎ shènwēi xì zhì guǎng dà fǎ
切法甚微细智，所谓甚深法甚微细智、广大法

shènwēi xì zhì zhǒngzhǒng fǎ shènwēi xì zhì zhuāngyán fǎ shènwēi
甚微细智、种种法甚微细智、庄严法甚微

xì zhì yī qiè fǎ wú yǒuliàngshènwēi xì zhì yī qiè fǎ rù yī fǎ
细智、一切法无有量甚微细智、一切法入一法

shènwēi xì zhì yī fǎ rù yī qiè fǎ shènwēi xì zhì yī qiè fǎ rù fēi
甚微细智、一法入一切法甚微细智、一切法入非

fǎ shènwēi xì zhì wú fǎ zhōng ān lì yī qiè fǎ ér bù xiāngwéishèn
法甚微细智、无法中安立一切法而不相违甚

wēi xì zhì rù yī qiè fó fǎ fāngbiàn wú yǒu yú shènwēi xì zhì rú shì
微细智、入一切佛法方便无有余甚微细智，如是

děng yī qiè shì jiè yī qiè yánshuōsuǒ ān lì fǎ zhūwēi xì zhì yǔ bǐ
等一切世界一切言说所安立法诸微细智，与彼

tóngděng qí zhì wú ài jiē rú shí zhī dé rù wú biān fǎ jiè xīn
同等，其智无碍，皆如实知；得入无边法界心，

yú yī yī fǎ jiè shēn xīn jiān zhù chéng wú ài xíng yǐ yī qiè zhì chōng
于一一法界深心坚住，成无碍行；以一切智充

mǎn zhū gēn rù zhū fó zhì zhèngniànfāngbiàn chéng jiù zhū fó guǎng
满诸根，入诸佛智，正念方便，成就诸佛广

dà gōng dé biànmǎn fǎ jiè pǔ rù yī qiè zhū rú lái shēn xiànzhū
大功德；遍满法界，普入一切诸如来身，现诸

pú sà suǒ yǒushēn yè suí shùn yī qiè shì jiè yán cí[18] yǎnshuō yú fǎ
菩萨所有身业，随顺一切世界言词[18]，演说于法；

dé yī qiè fó shén lì suǒ jiā zhì huì yì yè chūshēng wú liàngshànqiǎo
得一切佛神力所加智慧意业，出生无量善巧

[18] 丽本：辭；永乐北藏本及龙藏本：詞

fāngbiàn fēn bié zhū fǎ sà pó rě zhì yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn xiū
方便分别诸法萨婆若智。以无著无缚解脱心，修
pǔ xiánhèng chūshēng yī qiè shènwēi xì zhì suǒ wèi zhī yī qiè chàshèn
普贤行，出生一切甚微细智，所谓知一切刹甚
wēi xì zhì zhī yī qiè zhòngshēngshènwēi xì zhì zhī yī qiè fǎ guǒbào
微细智、知一切众生甚微细智、知一切法果报
shènwēi xì zhì zhì yī qiè zhòngshēng xīn shènwēi xì zhì zhì yī qiè
甚微细智、知一切众生心甚微细智、知一切
shuō fǎ shí shènwēi xì zhì zhī yī qiè fǎ jiè shènwēi xì zhì zhī yī
说法时甚微细智、知一切法界甚微细智、知一
qiè jìn xū kōng jiè sān shì shènwēi xì zhì zhī yī qiè yǔ yándàoshènwēi
切尽虚空界三世甚微细智、知一切语言道甚微
xì zhì zhī yī qiè shì jiānxíngshènwēi xì zhì zhī yī qiè chū shì xíngshèn
细智、知一切世间行甚微细智、知一切出世行甚
wēi xì zhì nǎi zhì zhī yī qiè rú lái dào yī qiè pú sà dào yī qiè
微细智，乃至知一切如来道、一切菩萨道、一切
zhòngshēngdàoshènwēi xì zhì xiū pú sà xíng zhù pǔ xiándào ruòwén
众生道甚微细智；修菩萨行，住普贤道，若文
ruò yì jiē rú shí zhī shēng rú yǐng zhì shēng rú mèng zhì shēng rú
若义皆如实知；生如影智，生如梦智，生如
huàn zhì shēng rú xiǎng zhì shēng rú huà zhì shēng rú kōng zhì
幻智，生如响智，生如化智，生如空智，
shēng jì miè zhì shēng yī qiè fǎ jiè zhì shēng wú suǒ yī zhì shēng
生寂灭智，生一切法界智，生无所依智，生
yī qiè fó fǎ zhì
一切佛法智。’

fó zǐ pú sà mó hē sà yǐ wú zhuó wú fù jiě tuō xīn huí
“佛子！菩萨摩诃萨以无著无缚解脱心回
xiàng bù fēn bié ruò shì jiān ruò shì jiān fǎ bù fēn bié ruò pú tí
向，不分别若世间、若世间法，不分别若菩提、
ruò pú tí sà duǒ bù fēn bié ruò pú sà xíng ruò chū lí dào bù fēn
若菩提萨埵，不分别若菩萨行、若出离道，不分
bié ruò fó ruò yī qiè fó fǎ bù fēn bié ruò tiáo fú zhòngshēng ruò
别若佛、若一切佛法，不分别若调伏众生、若
bù tiáo fú zhòngshēng bù fēn bié ruò shàngēn ruò huí xiàng bù fēn
不调伏众生，不分别若善根、若回向，不分
bié ruò zì ruò tā bù fēn bié ruò shī wù ruò shòu shī zhě bù fēn
别若自、若他，不分别若施物、若受施者，不分

bié ruò pú sà xíng ruò děngzhèng jué bù fēn bié ruò fǎ ruò zhì
别若菩萨行、若等正觉，不分别若法、若智。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǐ bǐ shàngēn rú shì huí xiàng
“佛子！菩萨摩诃萨以彼善根如是回向，

suǒ wèi xīn wú zhuó wú fù jiě tuō shēn wú zhuó wú fù jiě tuō
所谓：‘心无著无缚解脱，身无著无缚解脱，

kǒu wú zhuó wú fù jiě tuō yè wú zhuó wú fù jiě tuō bào wú zhuó wú
口无著无缚解脱，业无著无缚解脱，报无著无

fù jiě tuō shì jiān wú zhuó wú fù jiě tuō fó chà wú zhuó wú fù jiě tuō
缚解脱，世间无著无缚解脱，佛刹无著无缚解脱，

zhòngshēng wú zhuó wú fù jiě tuō fǎ wú zhuó wú fù jiě tuō zhì wú
众生无著无缚解脱，法无著无缚解脱，智无

zhuó wú fù jiě tuō pú sà mó hē sà rú shì huí xiàng shí rú sān
著无缚解脱。’菩萨摩诃萨如是回向时，如三

shì zhū fó wéi pú sà shí suǒ xiū huí xiàng ér xíng huí xiàng xué guò qù zhū
世诸佛为菩萨时所修回向而行回向；学过去诸

fó huí xiàng chéng wèi lái zhū fó huí xiàng zhù xiàn zài zhū fó huí xiàng
佛回向，成未来诸佛回向，住现在诸佛回向；

ān zhù guò qù zhū fó huí xiàngdào bù shě wèi lái zhū fó huí xiàngdào
安住过去诸佛回向道，不舍未来诸佛回向道，

suí shùnxiàn zài zhū fó huí xiàngdào qín xiū guò qù zhū fó jiào chéng jiù
随顺现在诸佛回向道；勤修过去诸佛教，成就

wèi lái zhū fó jiào liǎo zhī xiàn zài zhū fó jiào mǎn zú guò qù zhū fó píng
未来诸佛教，了知现在诸佛教；满足过去诸佛平

děng chéng jiù wèi lái zhū fó píngděng ān zhù xiàn zài zhū fó píngděng
等，成就未来诸佛平等，安住现在诸佛平等；

xíngguò qù zhū fó jìng jiè zhù wèi lái zhū fó jìng jiè děngxiàn zài zhū fó
行过去诸佛境界，住未来诸佛境界，等现在诸佛

jìng jiè dé sān shì yī qiè zhū fó shàngēn jù sān shì yī qiè zhū fó
境界；得三世一切诸佛善根，具三世一切诸佛

zhǒngxìng zhù sān shì yī qiè zhū fó suǒxíng shùnsān shì yī qiè zhū fó
种性，住三世一切诸佛所行，顺三世一切诸佛

jìng jiè
境界。

fó zǐ shì wéi pú sà mó hē sà dì jiǔ wú zhuó wú fù jiě
“佛子！是为菩萨摩诃萨第九无著无缚解

tuō xīn huí xiàng pú sà mó hē sà zhù cǐ huí xiàng shí yī qiè jīn gāng
脱心回向。菩萨摩诃萨住此回向时，一切金刚

lún wéi shān suǒ bù néng huài yú yī qiè zhòng shēng zhōng sè xiàng dì yī
轮围山所不能坏，于一切众生中色相第一

wú néng jí zhě xī néng cuī pò zhū mó xié yè pǔ xiàn shí fāng yī qiè
无能及者，悉能摧破诸魔邪业，普现十方一切

shì jiè xiū pú sà xíng wèi yù kāi wù yī qiè zhòng shēng yǐ shàn fāng
世界；修菩萨行，为欲开悟一切众生，以善方

biàn shuō zhū fó fǎ dé dà zhì huì yú zhū fó fǎ xīn wú mí huò zài
便说诸佛法；得大智慧，于诸佛法心无迷惑，在

zài shēng chù ruò xíng ruò zhù cháng dé zhí yù bú huài juàn shǔ sān shì zhū
在生处若行若住，常得值遇不坏眷属；三世诸

fó suǒ shuō zhèng fǎ yǐ qīng jìng niàn xī néng shòu chí jìn wèi lái jié xiū
佛所说正法，以清净念悉能受持，尽未来劫修

pú sà xíng cháng bù xiū xī wú suǒ yī zhuó pǔ xián hèng yuàn zēng
菩萨行，常不休息，无所依著；普贤行愿增

zhǎng jù zú dé yī qiè zhì shī zuò fó shì chéng jiù pú sà zì zài shén
长具足，得一切智施作佛事，成就菩萨自在神

tōng
通。”

ěr shí jīn gāng chuáng pú sà chéng fó shén lì pǔ guān shí
尔时，金刚幢菩萨承佛神力，普观十

fāng ér shuō sòng yán
方而说颂言：

pǔ yú shí fāng wú děng zūn wèi céng yī qǐ qīng màn xīn
普于十方无等尊　未曾一起轻慢心

suí qí suǒ xiū gōng dé yè yì fù gōng jìng shēng zūn zhòng
随其所修功德业　亦复恭敬生尊重

suǒ xiū yī qiè zhū gōng dé bú wèi zì jǐ jí tā rén
所修一切诸功德　不为自己及他人

héng yǐ zuì shàng xìn jiě xīn lì yì zhòng shēng gù huí xiàng
恒以最上信解心　利益众生故回向

wèi cháng zàn qǐ gāo màn xīn yì fù bù shēng xià liè yì
未尝暂起高慢心　亦复不生下劣意

rú lái suǒ yǒu shēn děng yè bǐ xī qǐng wèn qín xiū xí
如来所有身等业　彼悉请问勤修习

suǒ xiū zhǒng zhǒng zhū shàn gēn xī wèi lì yì zhū hán shí
所修种种诸善根　悉为利益诸含识

ān zhù shēn xīn guǎng dà jiě huí xiàng rén zūn gōng dé wèi
安住深心广大解　回向人尊功德位

shì jiān suǒ yǒu wú liàng bié
世 间 所 有 无 量 别

zhǒng zhǒng shàn qiǎo qí tè shì
种 种 善 巧 奇 特 事

cū xì guǎng dà jí shèn shēn
粗 细 广 大 及 甚 深

mǐ bù xiū xíng jiē liǎo dá
靡 不 修 行 皆 了 达

shì jiān suǒ yǒu zhǒng zhǒng shēn
世 间 所 有 种 种 身

yǐ shēn píng děng rù qí zhōng
以 身 平 等 入 其 中

yú cǐ xiū xíng dé liǎo wù
于 此 修 行 得 了 悟

huì mén chéng jiù wú tuì zhuǎn
慧 门 成 就 无 退 转

shì jiān guó tǔ wú liàng zhǒng
世 间 国 土 无 量 种

wēi xì guǎng dà yǎng fù bié
微 细 广 大 仰 覆 别

pú sà néng yǐ zhì huì mén
菩 萨 能 以 智 慧 门

yī máo kǒng zhōng wú bú jiàn
一 毛 孔 中 无 不 见

zhòng shēng xīn xíng wú yǒu liàng
众 生 心 行 无 有 量

néng lìng píng děng rù yī xīn
能 令 平 等 入 一 心

yǐ zhì huì mén xī kāi wù
以 智 慧 门 悉 开 悟

yú suǒ xiū xíng bú tuì zhuǎn
于 所 修 行 不 退 转

zhòng shēng zhū gēn jí yù yào
众 生 诸 根 及 欲 乐

shàng zhōng xià pǐn gè bù tóng
上 中 下 品 各 不 同

yī qiè shèn shēn nán kě zhī
一 切 甚 深 难 可 知

suí qí běn xìng xī néng liǎo
随 其 本 性 悉 能 了

zhòng shēng suǒ yǒu zhǒng zhǒng yè
众 生 所 有 种 种 业

shàng zhōng xià pǐn gè chā bié
上 中 下 品 各 差 别

pú sà shēn rù rú lái lì
菩 萨 深 入 如 来 力

yǐ zhì huì mén pǔ míng jiàn
以 智 慧 门 普 明 见

bù kě sī yì wú liàng jié
不 可 思 议 无 量 劫

néng lìng píng děng rù yī niàn
能 令 平 等 入 一 念

rú shì jiàn yǐ biàn shí fāng
如 是 见 已 遍 十 方

xiū xíng yī qiè qīng jìng yè
修 行 一 切 清 净 业

guò qù wèi lái jí xiàn zài
过 去 未 来 及 现 在

liǎo zhī qí xiàng gè bù tóng
了 知 其 相 各 不 同

ér yì bù wéi píng děng lǐ
而 亦 不 违 平 等 理

shì zé dà xīn míng dá xíng
是 则 大 心 明 达 行

shì jiān zhòng shēng xíng bù tóng
世 间 众 生 行 不 同

huò xiǎn huò yǐn wú liàng zhǒng
或 显 或 隐 无 量 种

pú sà xī zhī chā bié xiàng
菩 萨 悉 知 差 别 相

yì zhī qí xiàng jiē wú xiàng
亦 知 其 相 皆 无 相

shí fāng shì jiè yī qiè fó
十 方 世 界 一 切 佛

suǒ xiàn zì zài shén tōng lì
所 现 自 在 神 通 力

guǎng dà nán kě dé sī yì
广 大 难 可 得 思 议
pú sà xī néng fēn bié zhī
菩 萨 悉 能 分 别 知

yī qiè shì jiè dōu shuài zhōng
一 切 世 界 兜 率 中
zì rán jué wù rén shī zǐ
自 然 觉 悟 人 师 子

gōng dé guǎng dà jìng wú děng
功 德 广 大 净 无 等
rú qí tǐ xiàng xī néng jiàn
如 其 体 相 悉 能 见

huò xiàn jiàng shén chǔ mǔ tāi
或 现 降 神 处 母 胎
wú liàng zì zài dà shén biàn
无 量 自 在 大 神 变

chéng fó shuō fǎ shì miè dù
成 佛 说 法 示 灭 度
pǔ biàn shì jiān wú zàn yǐ
普 遍 世 间 无 暂 已

rén zhōng shī zǐ chū shēng shí
人 中 师 子 初 生 时
yī qiè shèng zhì xī chéng fèng
一 切 胜 智 悉 承 奉

zhū tiān dì shì fàn wáng děng
诸 天 帝 释 梵 王 等
mǐ bù gōng jìng ér zhān shì
靡 不 恭 敬 而 瞻 侍

shí fāng yī qiè wú yǒu yú
十 方 一 切 无 有 余
wú liàng wú biān fǎ jiè zhōng
无 量 无 边 法 界 中

wú shǐ wú mò wú xiá ěr
无 始 无 末 无 遐 迩
shì xiàn rú lái zì zài lì
示 现 如 来 自 在 力

rén zhōng zūn dǎo xiàn shēng yǐ
人 中 尊 导 现 生 已
yóu xíng zhū fāng gè qī bù
游 行 诸 方 各 七 步

yù yǐ miào fǎ wù qún shēng
欲 以 妙 法 悟 群 生
shì gù rú lái pǔ guān chá
是 故 如 来 普 观 察

jiàn zhū zhòng shēng chén yù hǎi
见 诸 众 生 沉 欲 海
máng àn yú chī zhī suǒ fù
盲 暗 愚 痴 之 所 覆

rén zhōng zì zài xiàn wēi xiào
人 中 自 在 现 微 笑
niàn dāng jiù bǐ sān yǒu kǔ
念 当 救 彼 三 有 苦

dà shī zǐ hǒu chū miào yīn
大 师 子 吼 出 妙 音
wǒ wéi shì jiān dì yī zūn
我 为 世 间 第 一 尊

yīng rán míng jìng zhì huì dēng
应 然 明 净 智 慧 灯
miè bǐ shēng sǐ yú chī àn
灭 彼 生 死 愚 痴 暗

rén shī zǐ wáng chū shì shí
人 师 子 王 出 世 时
pǔ fàng wú liàng dà guāng míng
普 放 无 量 大 光 明

lìng zhū è dào jiē xiū xī
令 诸 恶 道 皆 休 息
yǒng miè shì jiān zhòng kǔ nàn
永 灭 世 间 众 苦 难

huò shí shì xiàn chǔ wáng gōng
或 时 示 现 处 王 宫
huò xiàn shě jiā xiū xué dào
或 现 舍 家 修 学 道

wèi yù ráo yì zhòng shēng gù
为 欲 饶 益 众 生 故
shì qí rú shì zì zài lì
示 其 如 是 自 在 力

rú lái shǐ zuò dào chǎng shí
如来始坐道场时

yī qiè dà dì jiē dòng yáo
一切大地皆动摇

shí fāng shì jiè xī méng guāng
十方世界悉蒙光

liù qù zhòng shēng xián lí kǔ
六趣众生咸离苦

zhèn dòng yī qiè mó gōng diàn
震动一切魔宫殿

kāi wù shí fāng zhòng shēng xīn
开悟十方众生心

xī céng shòu huà jí xiū xíng
昔曾受化及修行

jiē shǐ liǎo zhī zhēn shí yì
皆使了知真实义

shí fāng suǒ yǒu zhū guó tǔ
十方所有诸国土

xī rù máo kǒng wú yǒu yú
悉入毛孔无有余

yī qiè máo kǒng chà wú biān
一切毛孔刹无边

yú bǐ pǔ xiàn shén tōng lì
于彼普现神通力

yī qiè zhū fó suǒ kāi yǎn
一切诸佛所开演

wú liàng fāng biàn jiē suí wù
无量方便皆随悟

shè zhū rú lái suǒ bù shuō
设诸如来所不说

yì néng jiě liǎo qín xiū xí
亦能解了勤修习

biàn mǎn sān qiān dà qiān jiè
遍满三千大千界

yī qiè mó jūn xīng dòu zhēng
一切魔军兴斗诤

suǒ zuò wú liàng zhǒng zhǒng è
所作无量种种恶

wú ài zhì mén néng xī miè
无碍智门能悉灭

rú lái huò zài zhū fó chà
如来或在诸佛刹

huò fù xiàn chǔ zhū tiān gōng
或复现处诸天宫

huò zài fàn gōng ér xiàn shēn
或在梵宫而现身

pú sà xī jiàn wú zhàng ài
菩萨悉见无障碍

fó xiàn wú liàng zhǒng zhǒng shēn
佛现无量种种身

zhuàn yú qīng jìng miào fǎ lún
转于清净妙法轮

nǎi zhì sān shì yī qiè jié
乃至三世一切劫

qiú qí biān jì bù kě dé
求其边际不可得

bǎo zuò gāo guǎng zuì wú děng
宝座高广最无等

biàn mǎn shí fāng wú liàng jiè
遍满十方无量界

zhǒngzhǒngmiàoxiàng ér zhuāngyán
种种妙相而庄严

fó chǔ qí shàng nán sī yì
佛处其上难思议

zhū fó zǐ zhòng gòng wéi rào
诸佛子众共围绕

jìn yú fǎ jiè xī zhōu biàn
尽于法界悉周遍

kāi shì pú tí wú liàng xíng
开示菩提无量行

yī qiè zuì shèng suǒ yóu dào
一切最胜所由道

zhū fó suí yí suǒ zuò yè
诸佛随宜所作业

wú liàng wú biān děng fǎ jiè
无量无边等法界

zhì zhě néng yǐ yī fāng biàn
智者能以一方便

yī qiè liǎo zhī wú bú jìn
一切了知无不尽

zhū fó zì zài shén tōng lì
诸佛自在神通力

shì xiàn yī qiè zhǒng zhǒng shēn
示现一切种种身

huò xiàn qù wú liàng shēng
或现诸趣无量生

huò xiàn cǎi[19] nǚ zhòng wéi rào
或现婇女众围绕

huò yú wú liàng zhū shì jiè
或于无量诸世界

shì xiàn chū jiā chéng fó dào
示现出家成佛道

nǎi zhì zuì hòu bō niè pán
乃至最后般涅槃

fēn bù qí shēn qǐ tǎ miào
分布其身起塔庙

rú shì zhǒng zhǒng wú biān xíng
如是种种无边行

dǎo shī yǎn shuō fó suǒ zhù
导师演说佛所住

shì zūn suǒ yǒu dà gōng dé
世尊所有大功德

shì yuàn xiū xíng xī lìng jìn
誓愿修行悉令尽

yǐ bǐ shàn gēn huí xiàng shí
以彼善根回向时

zhù yú rú shì fāng biàn fǎ
住于如是方便法

rú shì xiū xí pú tí hèng
如是修习菩提行

qí xīn bì jìng wú yàn dài
其心毕竟无厌怠

rú lái suǒ yǒu dà shén tōng
如来所有大神通

jí yǐ wú biān shèng gōng dé
及以无边胜功德

nǎi zhì shì jiān zhū zhì xíng
乃至世间诸智行

yī qiè xī zhī wú bú jìn
一切悉知无不尽

rú shì yī qiè rén zhōng zhǔ
如是一切人中主

suí qí suǒ yǒu zhū jìng jiè
随其所有诸境界

yú yī niàn zhōng jiē liǎo wù
于一念中皆了悟

ér yì bù shě pú tí hèng
而亦不舍菩提行

zhū fó suǒ yǒu wēi xì xíng
诸佛所有微细行

jí yī qiè chà zhǒng zhǒng fǎ
及一切刹种种法

yú bǐ xī néng suí shùn zhī
于彼悉能随顺知

jiū jìng huí xiàng dào bǐ àn
究竟回向到彼岸

yǒu shù wú shù yī qiè jié
有数无数一切劫

pú sà liǎo zhī jí yī niàn
菩萨了知即一念

yú cǐ shàn rù pú tí hèng
于此善入菩提行

cháng qín xiū xí bú tuì zhuǎn
常勤修习不退转

shí fāng suǒ yǒu wú liàng chà
十方所有无量刹

huò yǒu zá rǎn huò qīng jìng
或有杂染或清净

[19] 丽本：采；永乐北藏本及龙藏本：婇

jí bǐ yī qiè zhū rú lái　pú sà xī néng fēn bié zhī
及彼一切诸如来　菩萨悉能分别知

yú niàn niàn zhōng xī míng jiàn　bù kě sī yì wú liàng jié
于念念中悉明见　不可思议无量劫

rú shì sān shì wú yǒu yú　jù zú xiū zhì pú sà xíng
如是三世无有余　具足修治菩萨行

yú yī qiè xīn píng děng rù　rù yī qiè fǎ yì píng děng
于一切心平等入　入一切法亦平等

jìn kōng fó chà sī yì rán　bǐ zuì shèng xíng xī liǎo zhī
尽空佛刹斯亦然　彼最胜行悉了知

chū shēng zhòng shēng jí zhū fǎ　suǒ yǒu zhǒng zhǒng zhū zhì huì
出生众生及诸法　所有种种诸智慧

pú sà shén lì yì fù rán　rú shì yī qiè wú qióng jìn
菩萨神力亦复然　如是一切无穷尽

zhū wēi xì zhì gè chā bié　pú sà jìn shè wú yǒu yú
诸微细智各差别　菩萨尽摄无有余

tóng xiàng yì xiàng xī shàn zhī　rú shì xiū xíng guǎng dà xíng
同相异相悉善知　如是修行广大行

shí fāng wú liàng zhū fó chà　qí zhōngzhòngshēng gè wú liàng
十方无量诸佛刹　其中众生各无量

qù shēng zú lèi zhǒng zhǒng shū　zhù xíng lì yǐ xī néng zhī
趣生族类种种殊　住行力已悉能知

guò qù wèi lái xiàn zài shì　suǒ yǒu yī qiè zhū dǎo shī
过去未来现在世　所有一切诸导师

ruò rén zhī cǐ ér huí xiàng　zé yǔ bǐ fó xíng píng děng
若人知此而回向　则与彼佛行平等

ruò rén néng xiū cǐ huí xiàng　zé wéi xué fó suǒ xíng dào
若人能修此回向　则为学佛所行道

dāng dé yī qiè fó gōng dé　jí yǐ yī qiè fó zhì huì
当得一切佛功德　及以一切佛智慧

yī qiè shì jiān mò néng huài　yī qiè suǒ xué jiē chéng jiù
一切世间莫能坏　一切所学皆成就

cháng néng yì niàn yī qiè fó　cháng jiàn yī qiè shì jiān dēng
常能忆念一切佛　常见一切世间灯

pú sà shèng xíng bù kě liáng　zhū gōng dé fǎ yì rú shì
菩萨胜行不可量　诸功德法亦如是

yǐ zhù rú lái wú shàng xíng　xī zhī zhū fó zì zài lì
已住如来无上行　悉知诸佛自在力

大方广佛华严经卷第三十一

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó sānmǎnduō mò tuó nán ē bō là dì hē duōzhé zhé
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折

nà mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng
捺弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.矴

bō là dì wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō
钵啰帝.乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦吽.婆

suō hē
莎诃.

jǔ zàn

举赞

（一遍）

shuài tuó tiānshàng huì rì shū guāng shí huí xiàng yì guǎngxuān
率陀天上.慧日舒光.十回向义广宣

yáng kǔ hǎi zuò jīn liáng huà rì shū cháng huā yǔ sàn tiānxiāng
扬.苦海作津梁.化日舒长.华雨散天香.

jǔ zì mǔzàn

举字母赞

（一遍）

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàngsòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

（一遍）

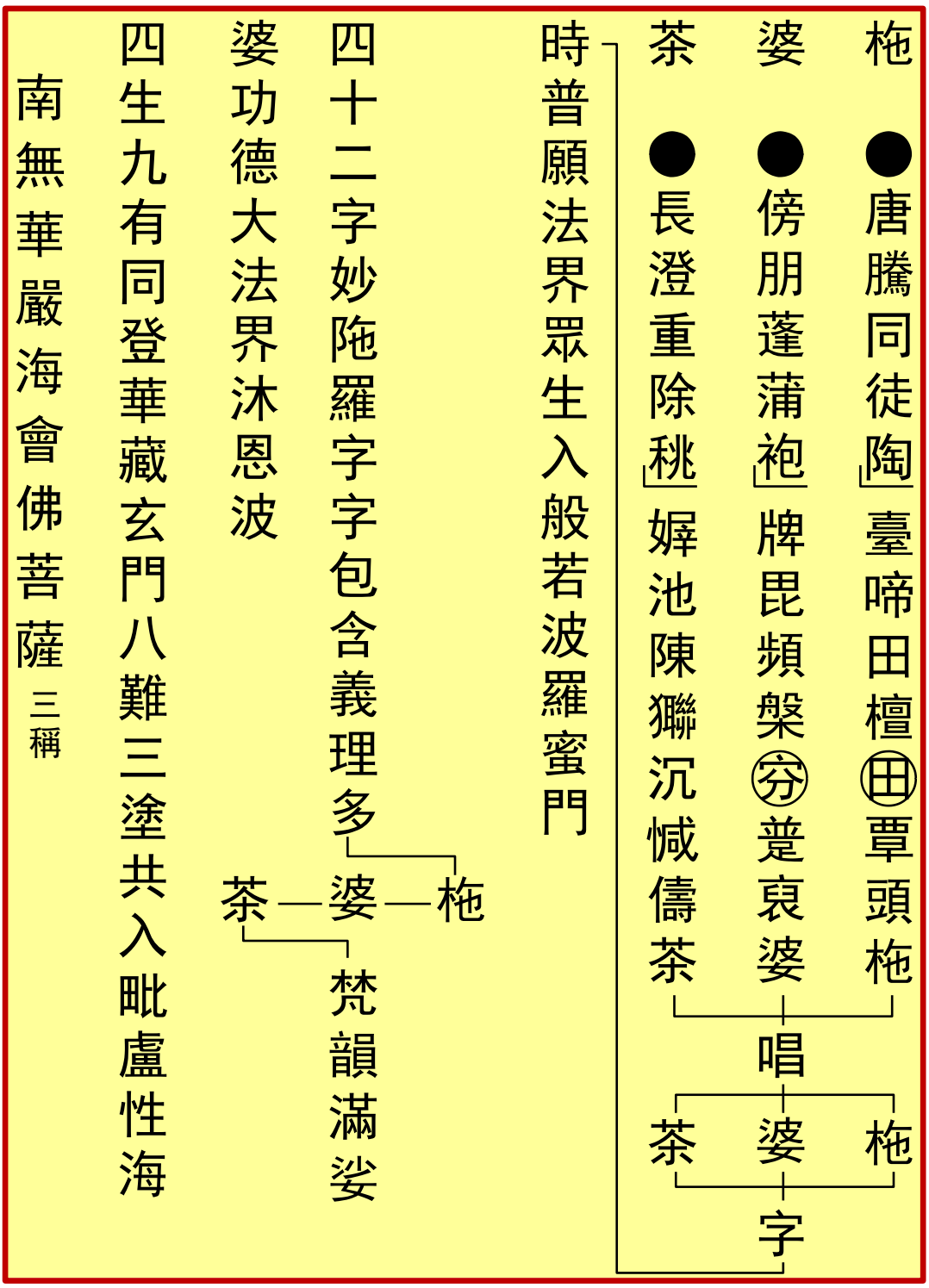

tao tang teng tong tu tao tai ti tin tan tin tan tou tao

7. 梳 唐 騰 同 徒 陶 臺 啼 田 檀 田 覃 頭 梳

chàngtao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì

唱 梳字时. 普 愿 法界 众 生 . 入般若波罗蜜

mén

门.

pao bang peng pong pu pao pai pi pin pan pin pan pou pao
8. 婆 傍 朋 蓬 蒲 袍 牌 毘 頻 槃 穷 蹩 裒 婆
chàng pao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòng shēng rù bō rě bō luó mì
唱 婆 字 时. 普 愿 法 界 众 生. 入 般 若 波 罗 蜜
mén
门.

chao chang cheng chong chu chao chai chi chin chan chin chan
9. 茶 長 澄 重 除 秕 媱 池 陳 獑 沉 慽
chou chao chàng chao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòng shēng rù bō rě
儔 茶 唱 茶 字 时. 普 愿 法 界 众 生. 入 般 若
bō luó mì mén
波 罗 蜜 门.

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāo hán yì lǐ duō tao pao
四 十 二 字 妙 陀 罗. 字 字 包 含 义 理 多. 柂. 婆.
chao fàn yùn mǎn suō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
茶. 梵 韵 满 娑 婆. 功 德 大. 法 界 沐 恩 波.
sì shēng jiǔ yǒu tóng dēng huā zàng xuán mén bā nán sān tú
四 生 九 有. 同 登 华 藏 玄 门. 八 难 三 途.
gòng rù pí lú xìng hǎi
共 入 毗 卢 性 海.

ná mó huā yán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

huí xiàng jì
回 向 偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿 以 此 功 德 普 及 于 一 切
wǒ děng yǔ zhòng shēng jiē gòng chéng fó dào
我 等 与 众 生 皆 共 成 佛 道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì sān shí èr

大方广佛华严经卷第三十二

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译[20]

shí huí xiàng pǐn dì èr shí wǔ zhī shí

十回向品第二十五之十

fó zǐ yún hé wéi pú sà mó hē sà děng fǎ jiè wú liàng huí xiàng

“佛子！云何为菩萨摩诃萨等法界无量回向？

fó zǐ cǐ pú sà mó hē sà yǐ lí gòuzēng ér xì qí dǐng zhù fǎ shī wèi guǎngxíng fǎ shī qǐ dà cí bēi ān lì zhòngshēng yú pú tí xīn chángxíngráo yì wú yǒu xiū xī yǐ pú tí xīn zhǎngyǎng shàngēn wèi zhū zhòngshēng zuò tiáo yù shī shì zhū zhòngshēng yī qiè zhì dào wèi zhū zhòngshēng zuò fǎ zàng rì shàngēnguāngmíng pǔ zhào yī qiè yú zhū zhòngshēng qí xīn píngděng xiū zhū shànxíng wú yǒu xiū xī xīn jìng wú rǎn zhì huì zì zài bù shě yī qiè shàngēndào yè zuò zhū zhòngshēng dà zhì shāngzhǔ pǔ lìng dé rù ān wěnzhèngdào wèi zhū zhòngshēng ér zuò dǎoshǒu lìng xiū yī qiè shàngēn fǎ xíng wèi zhū zhòng shēngzuò bù kě huàijiān gù shànyǒu lìng qí shàngēnzēngzhǎngchéng jiù

“佛子！此菩萨摩诃萨以离垢缯而系其顶，住法师位，广行法施，起大慈悲安立众生，于菩提心常行饶益无有休息；以菩提心长养善根，为诸众生作调御师，示诸众生一切智道；为诸众生作法藏日，善根光明普照一切；于诸众生其心平等，修诸善行无有休息；心净无染，智慧自在，不舍一切善根道业；作诸众生大智商主，普令得入安隐正道；为诸众生而作导首，令修一切善根法行；为诸众生作不可坏坚固善友，令其善根增长成就。

[20] 丽本：于闐國三藏實叉難陀奉制譯；永乐北藏本及龙藏本：唐于闐國三藏沙門實叉難陀譯

fó zǐ cǐ pú sà mó hē sà yǐ fǎ shī wéishǒu fā shēng
“佛子！此菩萨摩诃萨以法施为首，发生
yī qiè qīngjìng bái fǎ shè shòu qù xiàng yī qiè zhì xīn shū shèngyuàn lì
一切清净白法，摄受趣向一切智心，殊胜愿力
jiū jìng jiān gù chéng jiù zēng yì jù dà wēi dé yī shàn zhī shí
究竟坚固；成就增益，具大威德，依善知识，
xīn wú chǎnkuáng sī wéiguānchá yī qiè zhì mén wú biānjìng jiè yǐ
心无谄诳，思惟观察一切智门无边境界。以
cǐ shàngēn rú shì huí xiàng yuàn dé xiū xí chéng jiù zēngzhǎng
此善根如是回向：‘愿得修习、成就、增长
guǎng dà wú ài yī qiè jìng jiè yuàn dé yú fó zhèngjiào zhī zhōng nǎi
广大无碍一切境界；愿得于佛正教之中，乃
zhì tīngwén yī jù yī jì shòu chí yǎnshuō yuàn dé yì niàn yǔ fǎ jiè
至听闻一句、一偈受持演说；愿得忆念与法界
děng wú liàng wú biān yī qiè shì jiè qù lái xiàn zài yī qiè zhū fó
等无量无边一切世界去、来、现在一切诸佛，
jì yì niàn yǐ xiū pú sà xíng yòuyuàn yǐ cǐ niàn fó shàngēn wèi
既忆念已，修菩萨行。又愿以此念佛善根，为
yī zhòngshēng yú yī shì jiè jìn wèi lái jié xiū pú sà xíng rú yú yī shì
一众生于一世界尽未来劫修菩萨行；如于一世
jiè jìn fǎ jiè xū kōng jiè yī qiè shì jiè jiē yì rú shì rú wèi
界，尽法界、虚空界、一切世界皆亦如是；如为
yī zhòngshēng wèi yī qiè zhòngshēng yì fù rú shì yǐ shànfāngbiàn
一众生，为一切众生亦复如是。以善方便，
yī yī jiē wèi jìn wèi lái jié dà shì zhuāngyán zhōng wú lí fó shàn zhī
一一皆为尽未来劫大誓庄严，终无离佛善知
shí xiǎng chángjiàn zhū fó xiàn zài qí qián wú yǒu yī fó chūxīng yú shì
识想，常见诸佛现在其前，无有一佛出兴于世
bù dé qīn jìn yī qiè zhū fó jí zhū pú sà suǒ zàn suǒ shuōqīngjìng fàn
不得亲近。一切诸佛及诸菩萨所赞所说清净梵
hèng shì yuàn xiū xíng xī lìng yuánmǎn suǒ wèi bú pò fànhèng bù
行，誓愿修行，悉令圆满，所谓不破梵行、不
quē fànhèng bù zá fànhèng wú diǎn[21] fànhèng wú shī fànhèng
缺梵行、不杂梵行、无玷梵行、无失梵行、
wú néng bì fànhèng fó suǒ zàn fànhèng wú suǒ yī fànhèng wú suǒ
无能蔽梵行、佛所赞梵行、无所依梵行、无所

[21] 麗本：點；永樂北藏本及龍藏本：玷

dé fàn hèng zēng yì pú sà qīng jìng fàn hèng sān shì zhū fó suǒ xíng fàn
得梵行、增益菩萨清净梵行、三世诸佛所行梵
hèng wú ài fàn hèng wú zhuó fàn hèng wú zhēng fàn hèng wú miè
行、无碍梵行、无著梵行、无诤梵行、无灭
fàn hèng ān zhù fàn hèng wú bǐ fàn hèng wú dòng fàn hèng wú
梵行、安住梵行、无比梵行、无动梵行、无
luàn fàn hèng wú huì fàn hèng
乱梵行、无恚梵行。’

fó zǐ pú sà mó hē sà ruò néng wèi jǐ xiū xíng rú shì qīng
“佛子！菩萨摩诃萨若能为己修行如是清
jìng fàn hèng zé néng pǔ wèi yī qiè zhòng shēng lìng yī qiè zhòng shēng
净梵行，则能普为一切众生，令一切众生
jiē dé ān zhù lìng yī qiè zhòng shēng jiē dé kāi xiǎo lìng yī qiè zhòng
皆得安住；令一切众生皆得开晓；令一切众
shēng jiē dé chéng jiù lìng yī qiè zhòng shēng jiē dé qīng jìng lìng yī qiè
生皆得成就；令一切众生皆得清净；令一切
zhòng shēng jiē dé wú gòu lìng yī qiè zhòng shēng jiē dé zhào míng lìng
众生皆得无垢；令一切众生皆得照明；令
yī qiè zhòng shēng lí zhū chén rǎn lìng yī qiè zhòng shēng wú zhū zhàng yì
一切众生离诸尘染；令一切众生无诸障翳；
lìng yī qiè zhòng shēng lí zhū rè nǎo lìng yī qiè zhòng shēng lí zhū chán
令一切众生离诸热恼；令一切众生离诸缠
fù lìng yī qiè zhòng shēng yǒng lí zhū è lìng yī qiè zhòng shēng wú zhū
缚；令一切众生永离诸恶；令一切众生无诸
nǎo hài bì jìng qīng jìng hé yǐ gù pú sà mó hē sà zì yú fàn hèng
恼害，毕竟清净。何以故？菩萨摩诃萨自于梵行
bù néng qīng jìng bù néng lìng tā ér dé qīng jìng zì yú fàn hèng ér yǒu
不能清净，不能令他而得清净；自于梵行而有
tuì zhuǎn bù néng lìng tā wú yǒu tuì zhuǎn zì yú fàn hèng ér yǒu shī
退转，不能令他无有退转；自于梵行而有失
huài bù néng lìng tā wú yǒu shī huài zì yú fàn hèng ér yǒu yuǎn lí
坏，不能令他无有失坏；自于梵行而有远离，
bù néng lìng tā cháng bù yuǎn lí zì yú fàn hèng ér yǒu xiè dài bù
不能令他常不远离；自于梵行而有懈怠，不
néng lìng tā bù shēng xiè dài zì yú fàn hèng bù shēng xìn jiě bù néng
能令他不生懈怠；自于梵行不生信解，不能
lìng tā xīn shēng xìn jiě zì yú fàn hèng ér bù ān zhù bù néng lìng tā
令他心生信解；自于梵行而不安住，不能令他

ér dé ān zhù zì yú fàn hèng ér bú zhèng rù bù néng lìng tā xīn dé
而得安住；自于梵行而不证入，不能令他心得
zhèng rù zì yú fàn hèng ér yǒu fàng shě bù néng lìng tā héng bú fàng
证入；自于梵行而有放舍，不能令他恒不放
shě zì yú fàn hèng ér yǒu sàn dòng bù néng lìng tā xīn bú sàn dòng
舍；自于梵行而有散动，不能令他心不散动。
hé yǐ gù pú sà mó hē sà zhù wú dǎo xíng shuō wú dǎo fǎ suǒ yán
何以故？菩萨摩诃萨住无倒行，说无倒法，所言
chéng shí rú shuō xiū xíng jìng shēn kǒu yì lí zhū zá rǎn
诚实，如说修行，净身、口、意，离诸杂染，
zhù wú àì xíng miè yī qiè zhàng pú sà mó hē sà zì dé jìng xīn wèi
住无碍行，灭一切障。菩萨摩诃萨自得净心，为
tā yǎn shuō qīng jìng xīn fǎ zì xiū hé rěn yǐ zhū shàn gēn tiáo fú qí
他演说清净心法；自修和忍，以诸善根调伏其
xīn lìng tā hé rěn yǐ zhū shàn gēn tiáo fú qí xīn zì lí yí huǐ
心，令他和忍，以诸善根调伏其心；自离疑悔，
yì lìng tā rén yǒng lí yí huǐ zì dé jìng xìn yì lìng tā dé bú huài jìng
亦令他人永离疑悔；自得净信，亦令他得不坏净
xìn zì zhù zhèng fǎ yì lìng zhòng shēng ān zhù zhèng fǎ
信；自住正法，亦令众生安住正法。
fó zǐ pú sà mó hē sà fù yǐ fǎ shī suǒ shēng shàn gēn
“佛子！菩萨摩诃萨复以法施所生善根
rú shì huí xiàng suǒ wèi yuàn wǒ huò dé yī qiè zhū fó wú jìn fǎ
如是回向，所谓：‘愿我获得一切诸佛无尽法
mén pǔ wèi zhòng shēng fēn bié jiě shuō jiē lìng huān xǐ xīn dé mǎn
门，普为众生分别解说，皆令欢喜，心得满
zú cuī miè yī qiè wài dào yì lùn yuàn wǒ néng wèi yī qiè zhòng shēng
足，摧灭一切外道异论。愿我能为一切众生
yǎn shuō sān shì zhū fó fǎ hǎi yú yī yī fǎ shēng qǐ yī yī fǎ yì
演说三世诸佛法海，于一一法生起、一一法义
lǐ yī yī fǎ míng yán yī yī fǎ ān lì yī yī fǎ jiě shuō yī
理、一一法名言、一一法安立、一一法解说、一
yī fǎ xiǎn shì yī yī fǎ mén hù yī yī fǎ wù rù yī yī fǎ guān
一法显示、一一法门户、一一法悟入、一一法观
chá yī yī fǎ fēn wèi xī dé wú biān wú jìn fǎ zàng huò wú suǒ wèi
察、一一法分位，悉得无边无尽法藏，获无所畏，
jù sì biàn cái guǎng wèi zhòng shēng fēn bié jiě shuō qióng wèi lái jì ér
具四辩才，广为众生分别解说，穷未来际而

wú yǒu jìn wèi yù lìng yī qiè zhòngshēng lì shèng zhì yuàn chūshēng wú
无有尽。为欲令一切众生立胜志愿，出生无

ài wú miù shī biàn wèi yù lìng yī qiè zhòngshēng jiē shēnghuān xǐ
碍、无谬失辩；为欲令一切众生皆生欢喜，

wèi yù lìng yī qiè zhòngshēng chéng jiù yī qiè jìng fǎ guāngmíng suí qí
为欲令一切众生成就一切净法光明，随其

lèi yīn yǎnshuō wú duàn wèi yù lìng yī qiè zhòngshēngshēn xìn huān xǐ
类音，演说无断；为欲令一切众生深信欢喜，

zhù yī qiè zhì biànliǎo zhū fǎ bǐ wú mí huò zuò shì niànyán
住一切智，辨了诸法，俾[22]无迷惑，作是念言：

wǒ dāng pǔ yú yī qiè shì jiè wèi zhū zhòngshēng jīng qín xiū xí dé
‘我当普于一切世界，为诸众生精勤修习，得

biàn fǎ jiè wú liàng zì zài shēn dé biàn fǎ jiè wú liàngguǎng dà xīn
遍法界无量自在身，得遍法界无量广大心，

jù děng fǎ jiè wú liàngqīng jìng yīn shēng xiànděng fǎ jiè wú liàngzhòng
具等法界无量清净音声，现等法界无量众

huì dàochǎng xiū děng fǎ jiè wú liàng pú sà yè dé děng fǎ jiè wú
会道场，修等法界无量菩萨业，得等法界无

liàng pú sà zhù zhèngděng fǎ jiè wú liàng pú sà píngděng xuéděng fǎ
量菩萨住，证等法界无量菩萨平等，学等法

jiè wú liàng pú sà fǎ zhù děng fǎ jiè wú liàng pú sà xíng rù děng fǎ
界无量菩萨法，住等法界无量菩萨行，入等法

jiè wú liàng pú sà huí xiàng shì wéi pú sà mó hē sà yǐ zhūshàngēn
界无量菩萨回向。’是为菩萨摩诃萨以诸善根

ér wéi huí xiàng wèi lìngzhòngshēng xī dé chéng jiù yī qiè zhì gù
而为回向，为令众生悉得成就一切智故。

fó zǐ pú sà mó hē sà fù yǐ shàngēn rú shì huí xiàng
“佛子！菩萨摩诃萨复以善根如是回向，

suǒ wèi wèi yù jiànděng fǎ jiè wú liàngzhū fó tiáo fú děng fǎ jiè
所谓：‘为欲见等法界无量诸佛，调伏等法界

wú liàngzhòngshēng zhù chí děng fǎ jiè wú liàng fó chà zhèngděng fǎ
无量众生，住持等法界无量佛刹，证等法

jiè wú liàng pú sà zhì huòděng fǎ jiè wú liàng wú suǒ wèi chéngděng
界无量菩萨智，获等法界无量无所畏，成等

fǎ jiè wú liàngzhū pú sà tuó luó ní dé děng fǎ jiè wú liàngzhū pú sà
法界无量诸菩萨陀罗尼，得等法界无量诸菩萨

[22] 丽本：俾；永乐北藏本及龙藏本：俾

bù sī yì zhù jù děng fǎ jiè wú liànggōng dé mǎnděng fǎ jiè wú
不思议住，具等法界无量功德，满等法界无

liàng lì yì zhòngshēngshàngēn yòuyuàn yǐ cǐ shàngēn gù lìng wǒ dé
量利益众生善根；又愿以此善根故，令我得

fú dé píngděng zhì huì píngděng lì píngděng wú wèipíngděng
福德平等、智慧平等、力平等、无畏平等、

qīng jìng píngděng zì zài píngděng zhèng jué píngděng shuō fǎ píngděng
清净平等、自在平等、正觉平等、说法平等、

yì píngděng jué dìngpíngděng yī qiè shéntōngpíngděng rú shì děng
义平等、决定平等、一切神通平等，如是等

fǎ jiē xī yuánmǎn rú wǒ suǒ dé yuàn yī qiè zhòngshēng yì rú shì
法皆悉圆满。如我所得，愿一切众生亦如是

dé rú wǒ wú yì
得，如我无异。’

fó zǐ pú sà mó hē sà fù yǐ shàngēn rú shì huí xiàng
“佛子！菩萨摩诃萨复以善根如是回向，

suǒ wèi rú fǎ jiè wú liàng shàngēn huí xiàng yì fù rú shì suǒ
所谓：‘如法界无量，善根回向亦复如是，所

dé zhì huì zhōng wú yǒuliàng rú fǎ jiè wú biān shàngēn huí xiàng yì fù
得智慧终无有量；如法界无边，善根回向亦复

rú shì jiàn yī qiè fó wú yǒu qí biān rú fǎ jiè wú xiàn shàngēn
如是，见一切佛，无有其边；如法界无限，善根

huí xiàng yì fù rú shì yì zhū fó chà wú yǒu qí xiàn rú fǎ jiè wú jì
回向亦复如是，诣诸佛刹无有齐限；如法界无际，

shàngēn huí xiàng yì fù rú shì yú yī qiè shì jiè xiū pú sà xíng wú yǒu
善根回向亦复如是，于一切世界修菩萨行无有

yá jì rú fǎ jiè wú duàn shàngēn huí xiàng yì fù rú shì zhù yī
涯际；如法界无断，善根回向亦复如是，住一

qiè zhì yǒng bú duàn jué rú fǎ jiè yī xìng shàngēn huí xiàng yì fù rú
切智永不断绝；如法界一性，善根回向亦复如

shì yǔ yī qiè zhòngshēngtóng yī zhì xìng rú fǎ jiè zì xìngqīng jìng
是，与一切众生同一智性；如法界自性清净，

shàngēn huí xiàng yì fù rú shì lìng yī qiè zhòngshēng jiū jìng qīng jìng
善根回向亦复如是，令一切众生究竟清净；

rú fǎ jiè suí shùn shàngēn huí xiàng yì fù rú shì lìng yī qiè zhòng
如法界随顺，善根回向亦复如是，令一切众

shēng xī jiē suí shùn pǔ xiánhèngyuàn rú fǎ jiè zhuāngyán shàngēn huí
生悉皆随顺普贤行愿；如法界庄严，善根回

xiàng yì fù rú shì lìng yī qiè zhòngshēng yǐ pǔ xiánhèng ér wéizhuāng
向亦复如是，令一切众生以普贤行而为庄

yán rú fǎ jiè bù kě shī huài shàngēn huí xiàng yì fù rú shì lìng
严；如法界不可失坏，善根回向亦复如是，令

zhū pú sà yǒng bù shī huàizhū qīng jìng xíng
诸菩萨永不失坏诸清净行。’

fó zǐ pú sà mó hē sà fù yǐ cǐ shàngēn rú shì huí
“佛子！菩萨摩诃萨复以此善根如是回

xiàng suǒ wèi yuàn yǐ cǐ shàngēn chéng shì yī qiè zhū fó pú
向，所谓：‘愿以此善根，承事一切诸佛菩

sà jiē lìng huān xǐ yuàn yǐ cǐ shàngēn sù dé qù rù yī qiè zhì xìng
萨皆令欢喜；愿以此善根，速得趣入一切智性；

yuàn yǐ cǐ shàngēn biàn yī qiè chù xiū yī qiè zhì yuàn yǐ cǐ shàn
愿以此善根，遍一切处，修一切智；愿以此善

gēn lìng yī qiè zhòngshēngcháng dé wǎng jìn yī qiè zhū fó yuàn yǐ cǐ
根，令一切众生常得往觐一切诸佛；愿以此

shàngēn lìng yī qiè zhòngshēngchángjiàn zhū fó néngzuò fó shì yuàn
善根，令一切众生常见诸佛，能作佛事；愿

yǐ cǐ shàngēn lìng yī qiè zhòngshēnghéng dé jiàn fó bù yú fó shì
以此善根，令一切众生恒得见佛，不于佛事

shēng dài màn xīn yuàn yǐ cǐ shàngēn lìng yī qiè zhòngshēngcháng dé
生怠慢心；愿以此善根，令一切众生常得

jiàn fó xīn xǐ qīng jìng wú yǒu tuì zhuǎn yuàn yǐ cǐ shàngēn lìng
见佛，心喜清净，无有退转；愿以此善根，令

yī qiè zhòngshēngcháng dé jiàn fó xīn shàn jiě liǎo yuàn yǐ cǐ shàngēn
一切众生常得见佛，心善解了；愿以此善根，

lìng yī qiè zhòngshēngcháng dé jiàn fó bù shēng zhí zhuó yuàn yǐ cǐ
令一切众生常得见佛，不生执著；愿以此

shàngēn lìng yī qiè zhòngshēngcháng dé jiàn fó liǎo dá wú ài yuàn
善根，令一切众生常得见佛，了达无碍；愿

yǐ cǐ shàngēn lìng yī qiè zhòngshēngcháng dé jiàn fó chéng pǔ xián
以此善根，令一切众生常得见佛，成普贤

hèng yuàn yǐ cǐ shàngēn lìng yī qiè zhòngshēngchángjiàn zhū fó
行；愿以此善根，令一切众生常见诸佛，

xiàn zài qí qián wú shí zàn shě yuàn yǐ cǐ shàngēn lìng yī qiè zhòng
现在其前，无时暂舍；愿以此善根，令一切众

shēngchángjiàn zhū fó chūshēng pú sà wú liàngzhū lì yuàn yǐ cǐ shàn
生常见诸佛，出生菩萨无量诸力；愿以此善

gēn lìng yī qiè zhòngshēng chángjiàn zhū fó yú yī qiè fǎ yǒng bú wàng
根，令一切众生常见诸佛，于一切法永不忘
shī
失。’

fó zǐ pú sà mó hē sà yòu yǐ zhūshàngēn rú shì huí
“佛子！菩萨摩诃萨又以诸善根如是回
xiàng suǒ wèi rú fǎ jiè wú qǐ xìng huí xiàng rú fǎ jiè gēnběn
向，所谓：‘如法界无起性回向、如法界根本
xìng huí xiàng rú fǎ jiè zì tǐ xìng huí xiàng rú fǎ jiè wú yī xìng huí
性回向、如法界自体性回向、如法界无依性回
xiàng rú fǎ jiè wú wàng shī xìng huí xiàng rú fǎ jiè kōng wú xìng huí
向、如法界无忘失性回向、如法界空无性回
xiàng rú fǎ jiè jì jìng xìng huí xiàng rú fǎ jiè wú chùsuǒ xìng huí xiàng
向、如法界寂静性回向、如法界无处所性回向、
rú fǎ jiè wú qiāndòng xìng huí xiàng rú fǎ jiè wú chā bié xìng huí
如法界无迁动性回向、如法界无差别性回
xiàng
向。’

fó zǐ pú sà mó hē sà fù yǐ fǎ shī suǒ yǒuxuān shì
“佛子！菩萨摩诃萨复以法施所有宣示、
suǒ yǒu kāi wù jí yīn cǐ qǐ yī qiè shàngēn rú shì huí xiàng suǒ wèi
所有开悟及因此起一切善根如是回向，所谓：
yuàn yī qiè zhòngshēng chéng pú sà fǎ shī cháng wéi zhū fó zhī suǒ
‘愿一切众生成菩萨法师，常为诸佛之所
hù niàn yuàn yī qiè zhòngshēng zuò wú shàng fǎ shī fāngbiàn ān lì yī
护念；愿一切众生作无上法师，方便安立一
qiè zhòngshēng yú yī qiè zhì yuàn yī qiè zhòngshēng zuò wú qū fǎ shī
切众生于一切智；愿一切众生作无屈法师，
yī qiè wènnàn mò néngqióng jìn yuàn yī qiè zhòngshēng zuò wú ài fǎ
一切问难莫能穷尽；愿一切众生作无碍法
shī dé yī qiè fǎ wú ài guāngmíng yuàn yī qiè zhòngshēng zuò zhì zàng
师，得一切法无碍光明；愿一切众生作智藏
fǎ shī néngshànqiǎoshuō yī qiè fó fǎ yuàn yī qiè zhòngshēng chéng
法师，能善巧说一切佛法；愿一切众生成
zhū rú lái zì zài fǎ shī shànnéng fēn bié rú lái zhì huì yuàn yī qiè
诸如来自在法师，善能分别如来智慧；愿一切
zhòngshēng zuò rú yǎn fǎ shī shuō rú shí fǎ bù yóu tā jiào yuàn
众生作如眼法师，说如实法，不由他教；愿

yī qiè zhòngshēngzuò yì chí yī qiè fó fǎ fǎ shī rú lǐ yǎnshuō bù
一切众生作忆持一切佛法法师，如理演说，不
wéi jù yì yuàn yī qiè zhòngshēngzuò xiū xíng wú xiàngdào fǎ shī yǐ
违句义；愿一切众生作修行无相道法师，以
zhū miàoxiàng ér zì zhuāngyán fàng wú liàngguāng shàn rù zhū fǎ
诸妙相而自庄严，放无量光，善入诸法；
yuàn yī qiè zhòngshēngzuò dà shēn fǎ shī qí shēn pǔ biàn yī qiè guó tǔ
愿一切众生作大身法师，其身普遍一切国土，
xīng dà fǎ yún yù zhū fó fǎ yuàn yī qiè zhòngshēngzuò hù fǎ zàng
兴大法云，雨诸佛法；愿一切众生作护法藏
fǎ shī jiàn wú shèngchuáng hù zhū fó fǎ lìng zhèng fǎ hǎi wú suǒ
法师，建无胜幢，护诸佛法，令正法海无所
quējiǎn yuàn yī qiè zhòngshēngzuò yī qiè fǎ rì fǎ shī dé fó biàn
缺减；愿一切众生作一切法日法师，得佛辩
cái qiǎoshuōzhū fǎ yuàn yī qiè zhòngshēngzuò miào yīn fāngbiàn fǎ shī
才，巧说诸法；愿一切众生作妙音方便法师，
shànshuō wú biān fǎ jiè zhī zàng yuàn yī qiè zhòngshēngzuò dào fǎ bǐ
善说无边法界之藏；愿一切众生作到法彼
àn fǎ shī yǐ zhì shéntōng kāi zhèng fǎ zàng yuàn yī qiè zhòngshēngzuò
岸法师，以智神通开正法藏；愿一切众生作
ān zhù zhèng fǎ fǎ shī yǎnshuō rú lái jiū jìng zhì huì yuàn yī qiè
安住正法法师，演说如来究竟智慧；愿一切
zhòngshēngzuò liǎo dá zhū fǎ fǎ shī néngshuō wú liàng wú jìn gōng dé
众生作了达诸法法师，能说无量无尽功德；
yuàn yī qiè zhòngshēngzuò bù kuáng shì jiān fǎ shī néng yǐ fāngbiàn lìng
愿一切众生作不诳世间法师，能以方便令
rù shí jì yuàn yī qiè zhòngshēngzuò pò zhū mó zhòng fǎ shī shànnéng
入实际；愿一切众生作破诸魔众法师，善能
jué zhī yī qiè mó yè yuàn yī qiè zhòngshēngzuò zhū fó suǒ shè shòu fǎ
觉知一切魔业；愿一切众生作诸佛所摄受法
shī lí wǒ wǒ suǒ shè shòu zhī xīn yuàn yī qiè zhòngshēngzuò ān
师，离我、我所摄受之心；愿一切众生作安
wěn yī qiè shì jiān fǎ shī chéng jiù pú sà shuō fǎ yuàn lì
隐一切世间法师，成就菩萨说法愿力。’

fó zǐ pú sà mó hē sà fù yǐ zhū shàngēn rú shì huí
“佛子！菩萨摩诃萨复以诸善根如是回
xiàng suǒ wèi bù yǐ qǔ zhuó yè gù huí xiàng bù yǐ qǔ zhuóbào
向，所谓：‘不以取著业故回向，不以取著报

gù huí xiàng bù yǐ qǔ zhuó xīn gù huí xiàng bù yǐ qǔ zhuó fǎ gù huí
故回向，不以取著心故回向，不以取著法故回
xiàng bù yǐ qǔ zhuó shì gù huí xiàng bù yǐ qǔ zhuó yīn gù huí xiàng
向，不以取著事故回向，不以取著因故回向，
bù yǐ qǔ zhuó yǔ yán yīn shēng gù huí xiàng bù yǐ qǔ zhuómíng jù wén
不以取著语言音声故回向，不以取著名句文
shēn gù huí xiàng bù yǐ qǔ zhuó huí xiàng gù huí xiàng bù yǐ qǔ zhuó
身故回向，不以取著回向故回向，不以取著
lì yì zhòngshēng gù huí xiàng
利益众生故回向。’

fó zǐ pú sà mó hē sà fù yǐ shàngēn rú shì huí xiàng
“佛子！菩萨摩诃萨复以善根如是回向，
suǒ wèi bú wèi dānzhuó sè jìng jiè gù huí xiàng bú wèi dānzhuóshēng
所谓：‘不为耽著色境界故回向，不为耽著声、
xiāng wèi chù fǎ jìng jiè gù huí xiàng bú wèi qiú shēngtiān gù huí
香、味、触、法境界故回向，不为求生天故回
xiàng bú wèi qiú yù lè gù huí xiàng bú wèizhuó yù jìng jiè gù huí xiàng
向，不为求欲乐故回向，不为著欲境界故回向，
bú wèi qiú juànshǔ gù huí xiàng bú wèi qiú zì zài gù huí xiàng bú wèi
不为求眷属故回向，不为求自在故回向，不为
qiú shēng sǐ lè gù huí xiàng bú wèizhuóshēng sǐ gù huí xiàng bú wèi
求生死乐故回向，不为著生死故回向，不为
yàozhū yǒu gù huí xiàng bú wèi qiú hé hé lè gù huí xiàng bú wèi qiú
乐诸有故回向，不为求和合乐故回向，不为求
kě yàozhuóchù gù huí xiàng bú wèihuái dú hài xīn gù huí xiàng bú huài
可乐著处故回向，不为怀毒害心故回向，不坏
shàngēn gù huí xiàng bù yī sān jiè gù huí xiàng bù zhuózhū chán jiě
善根故回向，不依三界故回向，不著诸禅解
tuō sānmèi gù huí xiàng bú zhùshēngwén pì zhī fó shèng gù huí xiàng
脱三昧故回向，不住声闻、辟支佛乘故回向。
dànwèijiàohuàtiáo fú yī qiè zhòngshēng gù huí xiàng dànwèi chéngmǎn
但为教化调伏一切众生故回向；但为成满
yī qiè zhì zhì gù huí xiàng dànwèi dé wú ài zhì gù huí xiàng dànwèi
一切智智故回向；但为得无碍智故回向；但为
dé wú zhàng ài qīngjìngshàngēn gù huí xiàng dànwèi lìng yī qiè zhòng
得无障碍清净善根故回向；但为令一切众
shēngchāochūshēng sǐ zhèng dà zhì huì gù huí xiàng dànwèi lìng dà pú
生超出生死证大智慧故回向；但为令大菩

tí xīn rú jīn gāng bù kě huài gù huí xiàng dànwèi chéng jiù jiū jìng bù
提心如金刚不可坏故回向；但为成就究竟不

sǐ fǎ gù huí xiàng dànwèi yǐ wú liàngzhuāngyánzhuāngyán fó zhǒngxìng
死法故回向；但为以无量庄严庄严佛种性，

shì xiàn yī qiè zhì zì zài gù huí xiàng dànwèi qiú pú sà yī qiè fǎ míng
示现一切智自在故回向；但为求菩萨一切法明

dà shéntōng zhì gù huí xiàng dànwèi yú jìn fǎ jiè xū kōng jiè yī qiè
大神通智故回向；但为于尽法界、虚空界一切

fó chà xíng pǔ xiánhèngyuánmǎn bú tuì pī jiān gù dà yuàn kǎi lìng
佛刹，行普贤行圆满不退，被坚固大愿铠，令

yī qiè zhòngshēngzhù pǔ xián dì gù huí xiàng dànwèi jìn wèi lái jié dù
一切众生住普贤地故回向；但为尽未来劫度

tuō zhòngshēngcháng wú xiū xī shì xiàn yī qiè zhì dì wú ài guāngmíng
脱众生常无休息，示现一切智地无碍光明

héng bú duàn gù huí xiàng
恒不断故回向。’

fó zǐ pú sà mó hē sà yǐ bǐ shàngēn huí xiàng shí yǐ
“佛子！菩萨摩诃萨以彼善根回向时，以

rú shì xīn huí xiàng suǒ wèi yǐ běnxìngpíngděng xīn huí xiàng yǐ
如是心回向，所谓：‘以本性平等心回向，以

fǎ xìngpíngděng xīn huí xiàng yǐ yī qiè zhòngshēng wú liàngpíngděng xīn
法性平等心回向，以一切众生无量平等心

huí xiàng yǐ wú zhēngpíngděng xīn huí xiàng yǐ zì xìng wú suǒ qǐ píng
回向，以无诤平等心回向，以自性无所起平

děng xīn huí xiàng yǐ zhī zhū fǎ wú luàn xīn huí xiàng yǐ rù sān shì píng
等心回向，以知诸法无乱心回向，以入三世平

děng xīn huí xiàng yǐ chūshēngsān shì zhū fó zhǒngxìng xīn huí xiàng yǐ
等心回向，以出生三世诸佛种性心回向，以

dé bú tuì shī shéntōng xīn huí xiàng yǐ shēngchéng yī qiè zhì xíng xīn huí
得不退失神通心回向，以生成一切智行心回

xiàng yòuwèi lìng yī qiè zhòngshēngyǒng lí yī qiè dì yù gù huí xiàng
向。又为令一切众生永离一切地狱故回向；

wèi lìng yī qiè zhòngshēng bú rù chùshēng qù gù huí xiàng wèi lìng yī qiè
为令一切众生不入畜生趣故回向；为令一切

zhòngshēng bù wǎngyán luó wángchù gù huí xiàng wèi lìng yī qiè zhòng
众生不往阎罗王处故回向；为令一切众

shēngchúmiè yī qiè zhàngdào fǎ gù huí xiàng wèi lìng yī qiè zhòngshēng
生除灭一切障道法故回向；为令一切众生

mǎn zú yī qiè shàngēn gù huí xiàng wèi lìng yī qiè zhòngshēngnéngyìng
满足一切善根故回向；为令一切众生能应

shí zhuàn fǎ lún lìng yī qiè huān xǐ gù huí xiàng wèi lìng yī qiè zhòng
时转法轮，令一切欢喜故回向；为令一切众

shēng rù shí lì lún gù huí xiàng wèi lìng yī qiè zhòngshēngmǎn zú pú
生入十力轮故回向；为令一切众生满足菩

sà wú biānqīngjìng fǎ yuàn gù huí xiàng wèi lìng yī qiè zhòngshēng suí
萨无边清净法愿故回向；为令一切众生随

shùn yī qiè shàn zhī shí jiào pú tí xīn qì dé mǎn zú gù huí xiàng wèi
顺一切善知识教，菩提心器得满足故回向；为

lìng yī qiè zhòngshēngshòu chí xiū xíngshènshēn fó fǎ dé yī qiè fó zhì
令一切众生受持修行甚深佛法，得一切佛智

guāngmíng gù huí xiàng wèi lìng yī qiè zhòngshēng xiū zhū pú sà wú zhàng
光明故回向；为令一切众生修诸菩萨无障

ài xíngchángxiànqián gù huí xiàng wèi lìng yī qiè zhòngshēngchángjiàn zhū
碍行常现前故回向；为令一切众生常见诸

fó xiàn qí qián gù huí xiàng wèi lìng yī qiè zhòngshēngqīngjìng fǎ guāng
佛现其前故回向；为令一切众生清净法光

míngchángxiànqián gù huí xiàng wèi lìng yī qiè zhòngshēng wú wèi dà pú
明常现前故回向；为令一切众生无畏大菩

tí xīn chángxiànqián gù huí xiàng wèi lìng yī qiè zhòngshēng pú sà bù
提心常现前故回向；为令一切众生菩萨不

sī yì zhì chángxiànqián gù huí xiàng wèi lìng yī qiè zhòngshēng pǔ jiù
思议智常现前故回向；为令一切众生普救

hù zhòngshēng lìng qīngjìng dà bēi xīn chángxiànqián gù huí xiàng wèi lìng
护众生，令清净大悲心常现前故回向；为令

yī qiè zhòngshēng yǐ bù kě shuō bù kě shuōshèngmiàozhuāngyán jù
一切众生以不可说不可说胜妙庄严具

zhuāngyán yī qiè zhū fó chà gù huí xiàng wèi lìng yī qiè zhòngshēng cuī
庄严一切诸佛刹故回向；为令一切众生摧

miè yī qiè zhòng mó dòuzhēng luó wǎng yè gù huí xiàng wèi lìng yī qiè
灭一切众魔斗诤罗网业故回向；为令一切

zhòngshēng yú yī qiè fó chà jiē wú suǒ yī xiū pú sà xíng gù huí xiàng
众生于一切佛刹皆无所依修菩萨行故回向；

wèi lìng yī qiè zhòngshēng fā yī qiè zhǒng zhì xīn rù yī qiè fó fǎ
为令一切众生发一切种智心，入一切佛法

guǎng dà mén gù huí xiàng
广大门故回向。’

fó zǐ pú sà mó hē sà yòu yǐ cǐ shàngēn zhèngniànqīng
“佛子！菩萨摩诃萨又以此善根，正念清
jìng huí xiàng zhì huì jué dìng huí xiàng jìn zhī yī qiè fó fǎ fāngbiàn huí
净回向；智慧决定回向；尽知一切佛法方便回
xiàng wèi chéng jiù wú liàng wú ài zhì gù huí xiàng wèi yù mǎn zú qīng
向；为成就无量无碍智故回向；为欲[23]满足清
jìng shū shèng xīn gù huí xiàng wèi yī qiè zhòngshēng zhù dà cí gù huí
净殊胜心故回向；为一切众生住大慈故回
xiàng wèi yī qiè zhòngshēng zhù dà bēi gù huí xiàng wèi yī qiè zhòng
向；为一切众生住大悲故回向；为一切众
shēng zhù dà xǐ gù huí xiàng wèi yī qiè zhòngshēng zhù dà shě gù huí
生住大喜故回向；为一切众生住大舍故回
xiàng wèi yǒng lí èr zhuó zhù shèngshàngēn gù huí xiàng wèi sī wéiguān
向；为永离二著住胜善根故回向；为思惟观
chá fēn bié yǎnshuō yī qiè yuán qǐ fǎ gù huí xiàng wèi lì dà yǒngměng
察分别演说一切缘起法故回向；为立大勇猛
chuáng xīn gù huí xiàng wèi lì wú néngshèng chuángzàng gù huí xiàng
幢心故回向；为立无能胜幢藏故回向；
wèi pò zhū mó zhòng gù huí xiàng wèi dé yī qiè fǎ qīngjìng wú ài xīn gù
为破诸魔众故回向；为得一切法清净无碍心故
huí xiàng wèi xiū yī qiè pú sà xíng bú tuì zhuǎn gù huí xiàng wèi dé yào
回向；为修一切菩萨行不退转故回向；为得乐
qiú dì yī shèng fǎ xīn gù huí xiàng wèi dé yào qiú zhū gōng dé fǎ zì
求第一胜法心故回向；为得乐求诸功德法自
zài qīngjìng yī qiè zhì zhì xīn gù huí xiàng wèimǎn yī qiè yuàn chú yī
在清净一切智智心故回向；为满一切愿，除一
qiè zhēng dé fó zì zài wú ài qīngjìng fǎ wèi yī qiè zhòngshēng zhuàn
切诤，得佛自在无碍清净法，为一切众生转
bú tuì fǎ lún gù huí xiàng wèi dé rú lái zuì shàng shū shèng fǎ zhì huì
不退法轮故回向；为得如来最上殊胜法智慧
rì bǎi qiānguāngmíng zhī suǒ zhuāngyán pǔ zhào yī qiè fǎ jiè zhòng
日，百千光明之所庄严，普照一切法界众
shēng gù huí xiàng wèi yù tiáo fú yī qiè zhòngshēng suí qí suǒ yào
生故回向；为欲调伏一切众生，随其所乐
cháng lìng mǎn zú bù shě běnyuàn jìn wèi lái jì tīng wénzhèng fǎ
常令满足，不舍本愿，尽未来际，听闻正法，

[23] 丽本：欲；永乐北藏本及龙藏本：為欲

xiū xí dà hèng dé jìng zhì huì lí gòuguāngmíng duànchú yī qiè jiāo
修习大行，得净智慧离垢光明，断除一切憍
màn xiāomiè yī qiè fán nǎo liè ài yù wǎng pò yú chī àn jù
慢，消灭一切烦恼，裂爱欲网，破愚痴暗，具
zú wú gòu wú zhàng ài fǎ gù huí xiàng wèi yī qiè zhòngshēng yú ē
足无垢无障碍法故回向；为一切众生，于阿
sēng qí jié cháng qín xiū xí yī qiè zhì xíng wú yǒu tuì zhuǎn yī yī lìng
僧祇劫常勤修习一切智行无有退转，一一令
dé wú ài miào huì shì xiàn zhū fó zì zài shéntōng wú yǒu xiū xī gù huí
得无碍妙慧，示现诸佛自在神通无有休息故回
xiàng
向。

fó zǐ pú sà mó hē sà yǐ zhū shàngēn rú shì huí xiàng
“佛子！菩萨摩诃萨以诸善根如是回向
shí bù yīng tān zhuó sān yǒu wǔ yù jìng jiè hé yǐ gù pú sà mó
时，不应贪著三有、五欲境界。何以故？菩萨摩
hē sà yīng yǐ wú tān shàngēn huí xiàng yīng yǐ wú chēn shàngēn huí xiàng
诃萨应以无贪善根回向，应以无瞋善根回向，
yīng yǐ wú chī shàngēn huí xiàng yīng yǐ bú hài shàngēn huí xiàng yīng yǐ
应以无痴善根回向，应以不害善根回向，应以
lí mànshàngēn huí xiàng yīng yǐ bù chǎnshàngēn huí xiàng yīng yǐ zhì
离慢善根回向，应以不谄善根回向，应以质
zhí shàngēn huí xiàng yīng yǐ jīng qín shàngēn huí xiàng yīng yǐ xiū xí shàn
直善根回向，应以精勤善根回向，应以修习善
gēn huí xiàng fó zǐ pú sà mó hē sà rú shì huí xiàng shí dé jìng xìn
根回向。佛子！菩萨摩诃萨如是回向时得净信
xīn yú pú sà xínghuān xǐ rěn shòu xiū xí qīngjìng dà pú sà dào
心，于菩萨行欢喜忍受，修习清净大菩萨道；
jù fó zhǒngxìng dé fó zhì huì shě yī qiè è lí zhòng mó yè
具佛种性，得佛智慧；舍一切恶，离众魔业；
qīn jìn shànyǒu chéng jǐ dà yuàn qǐngzhū zhòngshēng shè dà shī
亲近善友，成己大愿；请诸众生，设大施
huì
会。

fó zǐ pú sà mó hē sà fù yǐ cǐ fǎ shī suǒshēngshàn
“佛子！菩萨摩诃萨复以此法施所生善
gēn rú shì huí xiàng suǒ wèi lìng yī qiè zhòngshēng dé jìng miào
根如是回向，所谓：‘令一切众生，得净妙

yīn dé róu ruǎn yīn dé tiān gǔ yīn dé wú liàng wú shù bù sī yì yīn
音，得柔软音，得天鼓音，得无量无数不思议音，

dé kě ài yào yīn dé qīng jìng yīn dé zhōubiàn yī qiè fó chà yīn
得可爱乐音，得清净音，得周遍一切佛刹音，

dé bǎi qiān nà yóu tā bù kě shuōgōng dé zhuāngyán yīn dé gāoyuǎn yīn
得百千那由他不可说功德庄严音，得高远音，

dé guǎng dà yīn dé miè yī qiè sǎnluàn yīn dé chōngmǎn fǎ jiè yīn
得广大音，得灭一切散乱音，得充满法界音，

dé shè qǔ yī qiè zhòngshēng yǔ yán yīn dé yī qiè zhòngshēng wú biān
得摄取一切众生语言音；得一切众生无边

yīn shēng zhì dé yī qiè qīng jìng yǔ yán yīn shēng zhì dé wú liàng yǔ yán
音声智，得一切清净语言音声智，得无量语言

yīn shēng zhì dé zuì zì zài yīn rù yī qiè yīn shēng zhì dé yī qiè qīng
音声智，得最自在音入一切音声智；得一切清

jìng zhuāngyán yīn dé yī qiè shì jiān wú yàn zú yīn dé jiū jìng bú xì
净庄严音，得一切世间无厌足音，得究竟不系

shǔ yī qiè shì jiān yīn dé huān xǐ yīn dé fó qīng jìng yǔ yán yīn dé
属一切世间音，得欢喜音，得佛清净语言音，得

shuō yī qiè fó fǎ yuǎn lí chī yì míngchēng pǔ wén yīn dé lìng yī qiè
说一切佛法远离痴翳名称普闻音，得令一切

zhòngshēng dé yī qiè fǎ tuó luó ní zhuāngyán yīn dé shuō yī qiè wú
众生得一切法陀罗尼庄严音，得说一切无

liàngzhǒng fǎ yīn dé pǔ zhì fǎ jiè wú liàngzhòng huì dàochǎng yīn dé
量种法音，得普至法界无量众会道场音，得

pǔ shè chí bù kě sī yì fǎ jīn gāng jù yīn dé kāi shì yī qiè fǎ yīn
普摄持不可思议法金刚句音，得开示一切法音，

dé néngshuō bù kě shuō zì jù chā bié zhì zàng yīn dé yǎnshuō yī qiè
得能说不可说字句差别智藏音，得演说一切

fǎ wú suǒzhuó bú duàn yīn dé yī qiè fǎ guāngmíngzhàoyào yīn dé
法无所著不断音，得一切法光明照耀音，得

néng lìng yī qiè shì jiān qīng jìng jiū jìng zhì yú yī qiè zhì yīn dé pǔ shè
能令一切世间清净究竟至于一切智音，得普摄

yī qiè fǎ jù yì yīn dé shén lì hù chí zì zài wú ài yīn dé dào yī
一切法句义音，得神力护持自在无碍音，得到一

qiè shì jiān bǐ àn zhì yīn yòu yǐ cǐ shàngēn lìng yī qiè zhòngshēng
切世间彼岸智音。又以此善根，令一切众生，

dé bú xià liè yīn dé wú bù wèi yīn dé wú rǎnzhuó yīn dé yī qiè
得不下劣音，得无怖畏音，得无染著音，得一切

zhòng huì dào chǎng huān xǐ yīn dé suí shùn měi miào yīn dé shàn shuō
众会道场欢喜音，得随顺美妙音，得善说
yī qiè fó fǎ yīn dé duàn yī qiè zhòng shēng yí niàn jiē lìng jué wù yīn
一切佛法音，得断一切众生疑念皆令觉悟音，
dé jù zú biàn cái yīn dé pǔ jué wù yī qiè zhòng shēng cháng yè shuì
得具足辩才音，得普觉悟一切众生长夜睡
mián yīn
眠音。’

fó zǐ pú sà mó hē sà fù yǐ zhū shàn gēn rú shì huí
“佛子！菩萨摩诃萨复以诸善根如是回
xiàng suǒ wèi yuàn yī qiè zhòng shēng dé lí zhòng guò è qīng jìng fǎ
向，所谓：‘愿一切众生得离众过恶清净法
shēn yuàn yī qiè zhòng shēng dé lí zhòng guò è jìng miào gōng dé yuàn
身，愿一切众生得离众过恶净妙功德，愿
yī qiè zhòng shēng dé lí zhòng guò è qīng jìng miào xiàng yuàn yī qiè
一切众生得离众过恶清净妙相，愿一切
zhòng shēng dé lí zhòng guò è qīng jìng yè guǒ yuàn yī qiè zhòng shēng
众生得离众过恶清净业果，愿一切众生
dé lí zhòng guò è qīng jìng yī qiè zhì xīn yuàn yī qiè zhòng shēng dé lí
得离众过恶清净一切智心，愿一切众生得离
zhòng guò è wú liàng qīng jìng pú tí xīn yuàn yī qiè zhòng shēng dé lí
众过恶无量清净菩提心，愿一切众生得离
zhòng guò è liǎo zhī zhū gēn qīng jìng fāng biàn yuàn yī qiè zhòng shēng dé
众过恶了知诸根清净方便，愿一切众生得
lí zhòng guò è qīng jìng xìn jiě yuàn yī qiè zhòng shēng dé lí zhòng guò
离众过恶清净信解，愿一切众生得离众过
è qīng jìng qín xiū wú àì hèng yuàn yuàn yī qiè zhòng shēng dé lí zhòng
恶清净勤修无碍行愿，愿一切众生得离众
guò è qīng jìng zhèng niàn zhì huì biàn cái
过恶清净正念、智慧辩才。’

fó zǐ pú sà mó hē sà fù yǐ zhū shàn gēn wèi yī qiè
“佛子！菩萨摩诃萨复以诸善根，为一切
zhòng shēng rú shì huí xiàng yuàn dé zhǒng zhǒng qīng jìng miào shēn suǒ
众生如是回向：‘愿得种种清净妙身，所
wèi guāng míng shēn lí zhuó shēn wú rǎn shēn qīng jìng shēn jí qīng
谓光明身、离浊身、无染身、清净身、极清
jìng shēn lí chén shēn jí lí chén shēn lí gòu shēn kě ài yào
净身、离尘身、极离尘身、离垢身、可爱乐

shēn wú zhàng ài shēn yú yī qiè shì jiè xiàn zhū yè xiàng yú yī qiè
身、无障碍身。于一切世界现诸业像，于一切
shì jiān xiàn yán shuō xiàng yú yī qiè gōng diàn xiàn ān lì xiàng rú jìng
世间现言说像，于一切宫殿现安立像。如净
míng jìng zhǒng zhǒng sè xiàng zì rán xiǎn xiàn shì zhū zhòng shēng dà pú
明镜，种种色像自然显现，示诸众生大菩
tí hèng shì zhū zhòng shēng shèn shēn miào fǎ shì zhū zhòng shēng zhǒng
提行，示诸众生甚深妙法，示诸众生种
zhǒng gōng dé shì zhū zhòng shēng xiū xíng zhī dào shì zhū zhòng shēng
种功德，示诸众生修行之道，示诸众生
chéng jiù zhī xíng shì zhū zhòng shēng pú sà hèng yuàn shì zhū zhòng shēng
成就之行，示诸众生菩萨行愿，示诸众生
yú yī shì jiè yī qiè shì jiè fó xīng yú shì shì zhū zhòng shēng yī qiè
于一世界、一切世界佛兴于世，示诸众生一切
zhū fó shén tōng biàn huà shì zhū zhòng shēng yī qiè pú sà bù kě sī yì
诸佛神通变化，示诸众生一切菩萨不可思议
jiě tuō wēi lì shì zhū zhòng shēng chéng mǎn pǔ xián pú sà hèng yuàn yī
解脱威力，示诸众生成满普贤菩萨行愿一
qiè zhì xìng pú sà mó hē sà yǐ rú shì děng wēi miào jìng shēn fāng
切智性。’菩萨摩诃萨以如是等微妙净身，方
biàn shè qǔ yī qiè zhòng shēng xī lìng chéng jiù qīng jìng gōng dé yī qiè
便摄取一切众生，悉令成就清净功德一切
zhì shēn
智身。

fó zǐ pú sà mó hē sà fù yǐ fǎ shī suǒ shēng shàn gēn
“佛子！菩萨摩诃萨复以法施所生善根
rú shì huí xiàng yuàn shēn suí zhù yī qiè shì jiè xiū pú sà xíng zhòng
如是回向：‘愿身随住一切世界修菩萨行，众
shēng jiàn zhě jiē xī bù xū fā pú tí xīn yǒng wú tuì zhuǎn shùn zhēn
生见者皆悉不虚，发菩提心永无退转，顺真
shí yì bù kě qīng dòng yú yī qiè shì jiè jìn wèi lái jié zhù pú sà
实义不可倾动；于一切世界，尽未来劫，住菩萨
dào ér wú pí yàn dà bēi jūn pǔ liàng tóng fǎ jiè zhī zhòng shēng gēn
道而无疲厌；大悲均普，量同法界；知众生根，
yìng shí shuō fǎ cháng bù xiū xī yú shàn zhī shí xīn cháng zhèng niàn
应时说法，常不休息；于善知识，心常正念，
nǎi zhì bù shě yī chà nà qǐng yī qiè zhū fó cháng xiàn zài qián xīn
乃至不舍一刹那顷；一切诸佛常现在前，心

chángzhèngniànwèicéngzàn xiè xiū zhūshàngēn wú yǒu xū wěi zhì zhū
常 正 念未 曾 暂懈，修诸善根无有虚伪；置诸
zhòngshēng yú yī qiè zhì lìng bú tuì zhuǎn jù zú yī qiè fó fǎ guāng
众 生 于一切智，令不退 转；具足一切佛法 光
míng chí dà fǎ yún shòu dà fǎ yǔ xiū pú sà xíng rù yī qiè zhòng
明，持大法云，受大法雨，修菩萨行；入一切 众
shēng rù yī qiè fó chà rù yī qiè zhū fǎ rù yī qiè sān shì rù
生，入一切佛刹，入一切诸法，入一切三世，入
yī qiè zhòngshēng yè bào zhì rù yī qiè pú sà shànqiǎofāngbiàn zhì
一切 众 生 业报智，入一切菩萨善 巧 方 便智，
rù yī qiè pú sà chūshēng zhì rù yī qiè pú sà qīngjìng jiè zhì
入一切菩萨出 生 智，入一切菩萨清净境界智，
rù yī qiè fó zì zài shéntōng rù yī qiè wú biān fǎ jiè yú cǐ ān zhù
入一切佛自在神 通，入一切无边法界，于此安住，
xiū pú sà xíng
修菩萨行。”

大方广佛华严经卷第三十二

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó sānmǎnduō mò tuó nán ē bō là dì hē duōzhé zhé
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折
nà mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng
捺弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.矴
bō là dì wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō
钵啰帝.乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦吽.婆
suō hē
莎诃.

jǔ zàn

举赞

（一遍）

shuài tuó tiānshàng huì rì shū guāng shí huí xiàng yì guǎngxuān
率陀天上.慧日舒光.十回向义广宣
yáng kǔ hǎi zuò jīn liáng huà rì shū cháng huā yǔ sàn tiānxiāng
扬.苦海作津梁.化日舒长.华雨散天香.

jǔ zì mǔzàn

举字母赞

（一遍）

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.
mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàngsòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

（一遍）

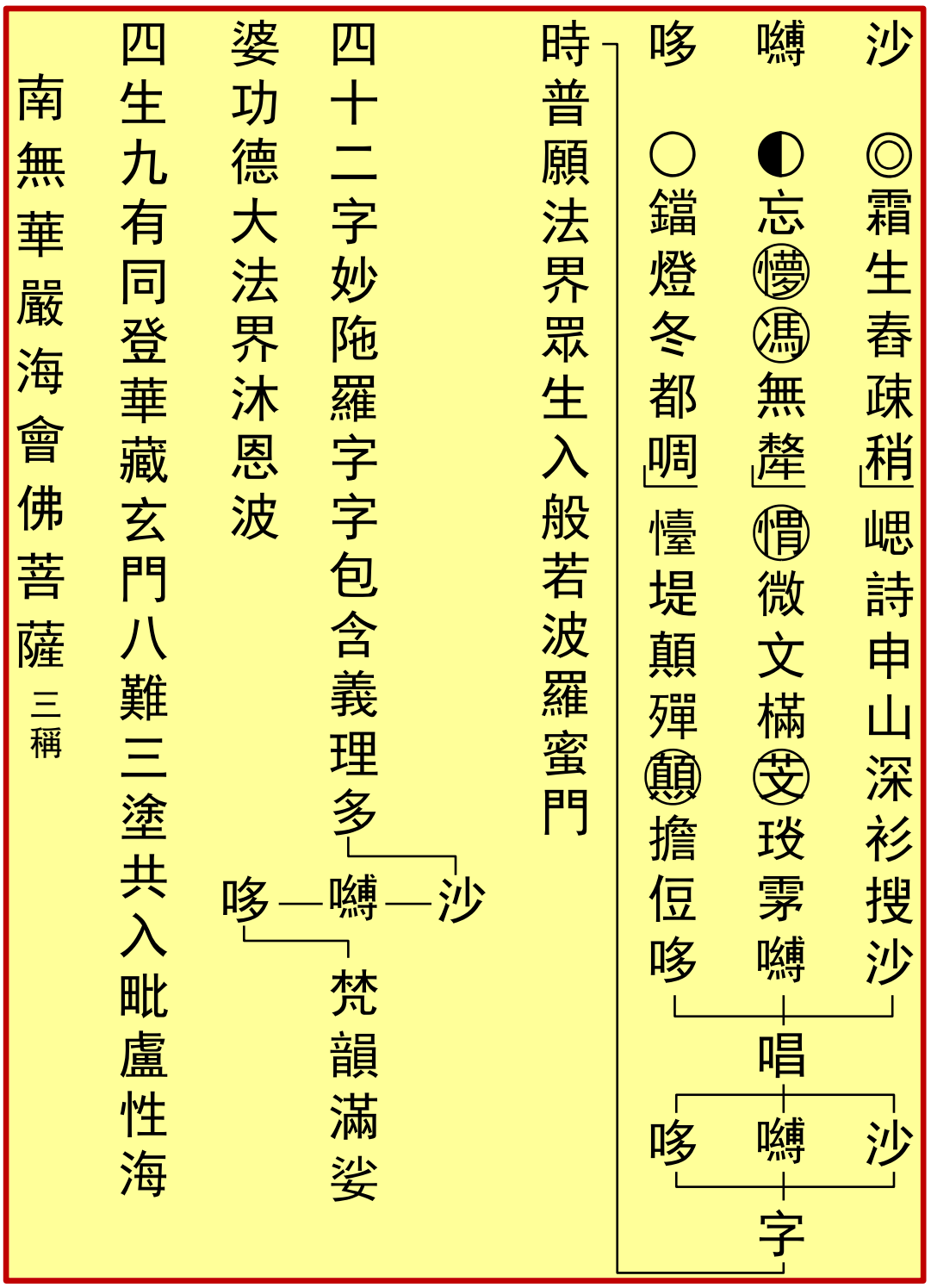

shao shang sheng shong shu shao shai shi shin shan shin shan

10. 沙 霜 生 舂 疎 稍 嵷 詩 申 山 深 衫

shoushao chàngshao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě

搜沙 唱沙字时. 普愿法界众 生. 入般若

bō luó mì mén

波罗蜜门.

mao mang meng mong mu mao mai mi min man min man
11. 嚩 忘 懞 馮 無 犛 愲 微 文 樠 芠 珓
moumao chàngmao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō
雺嚩 唱 嚩字时. 普愿法界众 生. 入般若波
luó mì mén
罗蜜门.

dao dang deng dong du dao dai di din dan din dan duo
12. 哆 鐺 燈 冬 都 啁 懥 堤 顛 殫 顛 擔 佢
dao chàngdao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó
哆 唱 哆字时. 普愿法界众 生. 入般若波罗
mì mén
蜜门.

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāohán yì lǐ duō shao
四十二字妙陀罗. 字字包含义理多. 沙.
mao dao fàn yùnmǎnsuō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
嚩. 哆. 梵韵满娑婆. 功德大. 法界沐恩波.
sì shēng jiǔ yǒu tóngdēnghuāzàngxuánmén bā nánsān tú
四生九有. 同登华藏玄门. 八难三途.
gòng rù pí lú xìng hǎi
共入毗卢性海.

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

huí xiàng jì
回向偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿以此功德 普及于一切
wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòngchéng fó dào
我等与众生 皆共成佛道

此咒置经书中可灭误跨之罪

仁・慧・草・堂

www.renhuicaotang.com